

Komintern-dokument om Den proletära enhetsfronten

Denna utgåva baseras på *Rött forum* 8, som publicerades 1973, men har kompletterats med flera dokument.

Innehåll

Inledning.....	1
Teser	6
Den proletära enhetsfronten	12
Arbetare och arbeterskor i alla länder!	12
Arbetare och arbeterskor!	12
Världsekonomin kaos	12
Washingtonkonferensen	13
Kapitalets offensiv mot arbetarklassen	14
Resultatet av den reformistiska politiken	14
Enhetsfronten behövs	14
Förbered en enhetsfront på arbetsplatserna	16
Leo Trotskij (tal): Frågan om enhetsfronten	17
Om enhetsfronten (Material till en rapport i frågan om den franska kommunismen)	27
I. Allmänna synpunkter på enhetsfronten	27
II. Grupperingar i den franska arbetarrörelsen	31
III. Fackföreningsrörelsen och enhetsfronten.....	32
IV. Den politiska kampen och enhetsfronten	34
V. Det kommunistiska partiets inre uppgifter	36
VI. Partiuppgifter i fackföreningsrörelsen	38
Leo Trotskij: Kommunisterna och de franska bönderna (ett bidrag till diskussionen om enhetsfronten).....	39
Ett brev från EKKI till det franska kommunistpartiets centralkommitté	43
I.....	43
II	44
III.....	45
IV.....	46
V	46
Kominterns 4:e kongress	48
Mot kapitalismens världsoffensiv!	48
Fjärde kongressens paroll: Enhetsfront.	48
Sex månader av kapitalets offensiv	49
Mot nya krig.	49
Kongressens appell.....	50
Teser om internationalens taktik	51
Antagna på IV världskongressens 31:sta sammanträde den 5 december 1922.....	51
1. Tredje kongressens resolutioner bekräftas.	51
2. Kapitalismens förfallperiod.	51
3. Det internationella politiska läget.	52

4. Kapitalets offensiv.....	54
5. Den internationella fascismen.	54
6. Möjligheten av nya pacifistiska illusioner.	55
7. Situationen inom arbetarrörelsen.	55
8. Splittringen av fackföreningarna och förberedandet av en vit terror mot kommunisterna.	56
9. Uppgifterna att erövra majoriteten.	56
10. Enhetsfronttaktiken.....	57
11. Arbetarregeringen.....	58
13. Driftsrådsrörelsen.	59
14. Komintern som världsparti.....	60
15. Internationell disciplin.....	60

Inledning

”Antingen upprättas en enhetsfront för alla proletärer över hela världen, eller också fortsätter arbetarklassen att hungra och förnedras. Så står frågan...”

Ur appellen ”**Till världens klassmedvetna arbetare**” *utfärdad av Kominterns Exekutivkommitté i april 1922.*

Den 4 augusti 1914 splittrades den internationella arbetarrörelsen. Det första imperialistiska omfördelningskriget hade inletts. Den frågan som stod överst på dagordningen i varje arbetarparti var frågan om vilken hållning man skulle inta till kriget. Rent teoretiskt var saken till synes enkel. I resolution efter resolution hade Andra Internationalen förklarat att arbetarna skulle bekämpa kriget och vägra delta i imperialisternas slaktande; det imperialistiska kriget skulle förvandlas till ett krig mot imperialisterna, huvudfienden fanns i det egna landet. Men när det nu kom till praktisk handling började arbetarpartiernas ledningar att vackla. Skulle man verkligen rösta mot krigskrediterna? Var inte det egna landets imperialister det ”mindre onda”? I land efter land uppstod strömningar inom arbetarrörelsen som ville stödja de egna krigsansträngningarna. Den proletära internationalismen ersattes av socialpatriotism. Den 4 augusti röstade den socialdemokratiska riksdagsgruppen i Tyskland för sitt eget lands krigskrediter. Det parti som varit själva ryggraden i Andra Internationalen svek. Omröstningen blev Internationalens dödsattest. Över hela världen upprepades mönstret. Arbetarrörelsen splittrades i en opportunistisk del och en revolutionär del, som höll fast vid de klassiska principerna om hur man skulle agera under kriget.

Den opportunistiska delen hade i allmänhet partiapparaten i sin hand, och kunde dessutom rida högt på den patriotism som piskades upp under de första krigsåren. Den internationella splittringen slutade med att opportunisterna fick med sig majoriteten av medlemskader och fackföreningarna, medan den revolutionära delen endast var en liten minoritet. Det var ingen tillfällighet att Lenin och Zinovjev 1921 kallade sin samling av artiklar från krigsåren för *Gegen den Strom* (Mot strömmen). Revolutionsåren 1917 – 18 ändrade endast i ett fall varaktigt dessa styrkeförhållanden: Ryssland. Här kunde bolsjevikerna genom en korrekt strategi och taktik (revolutionärt parti, sovjeter, kamp mot den provisoriska revolutionära regeringen), vinna massornas förtroende, och majoriteten i arbetarklassens maktorgan, sovjeterna. Men i andra länder förmådde de revolutionära styrkorna aldrig på samma sätt utmana och rasera den socialdemokratiska ledningen över arbetarklassen. I samtliga fall slutade revolutionerna med nederlag för arbetarklassen och seger för bourgeoisin, vilken fått benäget bistånd av socialdemokratin. Ett nytt närmast kuppstatat försök till revolt i Tyskland i mars 1921 bekräftade åter dessa styrkeförhållanden.

I början av 1920-talet tillkom dessutom ett nytt moment: bourgeoisin hade återhämtat sig från kriget och revolutionerna. Den gick till offensiv mot arbetarklassen för att återerövra sina positioner: även de eftergifter som gjorts till reform ismen hotades

Detta var i korthet den internationella situationen när Kommunistiska Internationalen i årsskiftet 1921-22 började utarbeta en ny taktik för att söka ändra de givna förhållandena. Resultatet blev enhetsfronttaktiken. De problem man stod inför kan formuleras på följande sätt: hur skulle vi kunna bevara den ideologiska och organisatoriska uppdelningen av arbetarrörelsen som blivit nödvändig genom opportunisternas kapitulation för bourgeoisin utan att denna bourgeoisin dock kan utnyttja denna splittring i sin offensiv, samtidigt som vi på sikt ändrar styrkeförhållanden inom arbetarklassen så att de arbetare som nu följer socialdemokratin i stället ansluter sig till kommunismen.

Så stod frågan. Som vi ser skulle enhetsfronttaktiken i princip lösa tre problem:

- a) upprätta en enhet inom hela klassen för att möta bourgeoisins offensiv;
- b) och detta samtidigt som den revolutionära organisationen bibehålls intakt, och motverkar alla tendenser till sammansmältning med opportunisterna;
- c) ändra styrkeförhållanden inom klassen på så sätt att den socialdemokratiska hegemonin utmanas.

Den *taktik* som utarbetades var noga beräknad för att möta dessa tre situationer. Man strävade efter en front kring bestämda frågor, kring ett minimiprogram, som de olika organisationerna åtog sig att tillsammans kämpa för. Men det var självklart att de resp. organisationerna inte kunde begränsa hela sin verksamhet kring dessa frågor enbart; minimiprogrammet fyllde i själva verket olika funktioner i deras politiska praktik, var taktiska frågor i helt olika strategier. För att därför inte tvinga de olika organisationerna till en konstlad enhet krävde Komintern att de ingående organisationerna skulle behålla såväl politisk som organisatorisk självständighet, och även rätt att under frontens existens kritisera varandra och fortsätta den ideologiska kampen. Det senare momentet, den ideologiska kampen, skulle också vara ett verksamt medel för att vinna över de socialdemokratiska arbetarna och isolera ledarna. Men det var naturligtvis inte det enda medlet för att uppnå detta mål. Enhetsfrontens viktigaste uppgift på detta fält var att den upphävde de organisationsegoistiska skrankorna och att kommunistiska och socialdemokratiska arbetare möttes i en gemensam kamp. Vem som påverkade vem avgjordes i det läget inte av den socialdemokratiska hierarkin, utan av vilken arbetare som var bäst skolad, hade högst klassmedvetande och bäst verklighetssyn, dvs. i allmänhet av den kommunistiske arbetaren.

Men frågan om proletär enhetsfront berörde inte enbart den ideologiska och organisatoriska uppsplittringen av arbetarklassen. I sista hand berodde denna uppsplittring på en social uppdelning av arbetarklassen. Arbetarklassen är aldrig homogen; både genom sin historiska uppkomst (ur vilka skikt den rekryteras) och genom själva den kapitalistiska produktionsprocessen, splittras klassen upp i grupper med delvis olika dagsintressen. I ”Radikalismen – Kommunismens barnsjukdom” (1920) kommenterade Lenin denna uppsplittring och drog ur den de politiska slutsatserna:

Kapitalismen skulle inte vara kapitalismen, om inte det ”rena” proletariatet från alla sidor vore omgivet av en massa ytterst brokiga övergångstyper från proletärer till halvproletärer (en sådan som till hälften förtjänar sitt dagliga bröd genom att sälja sin arbetskraft), från halvproletär till småbonde (samt småhantverkare, hemslöjdsidkare och mindre egendomsbesittare överhuvud taget), från småbonde till medelbonde o. s. v. – om inte inom själva proletariatet funnes uppdelningar i mer och mindre utvecklade skikt, uppdelningar på grund av hemort, yrke, ibland religion o. s. v. Och härav framgår absolut nödvändigheten, den ovillkorliga nödvändigheten för proletariats avangarde, för dess klassmedvetna del, för det kommunistiska partiet att tillgripa manövrer, överenskommelser och kompromisser med olika proletärgrupper, olika partier av arbetare och mindre egendomsbesittare.

Det gäller *att förstå* att tillämpa denna taktik för att *höja* och inte för att sänka den *allmänna* nivån av proletär klassmedvetenhet, revolutionär anda samt förmåga till kamp. Det bör för övrigt anmärkas, att Bolsjevikernas seger över Mensjevikerna inte bara före Oktoberrevolutionen 1917 utan även efter densamma krävde en taktik med manövrer, överenskommelser och kompromisser – naturligtvis sådana, som underlättade, påskyndade, befäste och stärkte Bolsjevikerna gentemot Mensjevikerna. De småborgerliga demokraterna (och bland dem även Mensjevikerna) vacklar oundvikligen mellan bourgeoisien och proletariatet, mellan den borgerliga demokratin och sovjetssystemet, mellan reformism och revolutionära stämningar, mellan kärlek till arbetarna och fruktan för den proletära diktaturen o. s. v.

En riktig kommunistisk taktik måste bestå i *att utnyttja* denna vacklan och absolut inte i att ignorera den. Utnyttjandet kräver eftergifter åt de element, som vänder sig till proletariatet, då och i den mån

de gör detta – och samtidigt kamp mot dem, som vänder sig till bourgeoisien. Resultatet av att en riktig taktik tillämpades har blivit, att mensjevismen hos oss alltmer sönderfallit och sönderfaller, så att de förstockade opportunistiska ledarna isoleras och de bästa arbetarna, de bästa elementen av den småborgerliga demokratin föres över till vårt läger. Detta är en långvarig process, och genom överilat "beslut": "Inga kompromisser, ingen manövrering", kan man endast skada stärkandet av det revolutionära proletariats inflytande och ökandet av dess krafter.

(Lenin, *Valda verk i 3 band*, bd 3, s. 318-19).

Lenin använde 1920 ännu inte begreppet "enhetsfront", men i själva verket handlar hans broschyr i mångt och mycket om denna fråga; inte minst intressant är den provkarta han ger på gemensamma aktioner med mensjevikerna, och vilken roll denna taktik spelade för att både befämja revolutionens intressen och manövrera ut mensjevismen ur arbetarklassen. Det var dessa erfarenheter som blev grunden för kampanjen om enhetsfronten ett år senare.

Som vi sett svarade enhetsfrontstaktiken mot både *konjunkturrella* (den borgerliga offensiven, styrkeförhållandena inom klassen) och *strukturella* (arbetarklassens heterogena sammansättning) fenomen inom arbetarrörelsen. Båda dessa fenomen förklarar också den stora variationsrikedom i de enhetsfrontsaktioner som kan företas – alltifrån aktionsenhet vid en demonstration eller en begränsad fråga, via stormöten och strejkkommittéer till arbetarråd, den högsta formen av enhetsfront. De förklarar också den variation i organisationsformerna som kan existera. Vilken nivå och vilken organisationstyp man väljer beror naturligtvis helt på det konkreta läget.

Men det finns två avvikelser från enhetsfrontstaktiken, som båda utgår från felaktig analys av epokens karaktär och de grundläggande klassförhållanden under kapitalismen. Den ena är den taktik som brukar kallas för "tredje periodens taktik" dvs den ultravänsterpolitik som Komintern förde under perioden 1929-33 och som blev särskilt ödesdiger i Tyskland. Under denna period förklarade Komintern att revolutionen omedelbart stod på dagordningen, och att det vare sig behövdes en enhetsfrontstaktik för att ena klassen eller ett övergångsprogram för att finna medlen att förbinda arbetarklassens medvetenhet med den objektiva situationens krav. Man avvisade alla förslag om enhetsfront med socialdemokratin för att möta hotet från nazismen; tvärtom betecknade man socialdemokratin som "socialfascism" och såg den som en allierad till fascismen (i vissa lägen t.o.m. som en farligare fiende än den "öppna" fascismen). Man såg inte att majoriteten av de tyska arbetarna stod utanför partiets kontroll och var främmande för revolutionens nödvändighet; genom att socialdemokratin inte utmanades i en enhetsfront, kom massorna också att förbli utanför kommunistpartiets inflytande och t.o.m. starkt avogt inställda till partiet på grund av den konfrontationspolitik inom klassen som blev resultat av ultravänsterpolitiken. Denna politik minskade arbetarnas kampmöjligheter mot nazismen och bidrog på så sätt till Hitlers seger; resultatet blev förödande nederlag för den bäst organiserade arbetarklassen i Europa – ett nederlag som påverkade hela kontinentens arbetarrörelse och vars verkningar ännu är märkbara.

När ultravänsterpolitiken från tredje perioden visat sig bankrutt, svängde pendeln 180 grader och en ny avvikelse från kursen uppträdde: i stället för att upprätta en proletär enhetsfront, dvs en front på en klassmässig grund upprättade Komintern nu folkfronter som gick över klassgränserna. Man ville ha en gemensam front mellan arbetare och borgare med spetsen riktad mot storbourgeoisien och fascismen. Vad innebar denna taktik i de olika länderna? Den fick flera effekter: en front bygger på gemensamma intressen. Men vari skulle grunden bestå för en front mellan borgare och arbetare? Det fanns endast en sak: den borgerliga demokratin, som byggde på bestämda styrkeförhållanden mellan klasserna. Men om fronten skulle bestå, då måste försvaret av den borgerliga demokratin bli, inte ett minimiprogram, utan ett maximiprogram, en yttersta gräns för vart fronten kunde syfta. Det låg i själva frontens natur att endast kunna försvara den borgerliga demokratin.

Kommunistpartiet förlorade sin självständighet i fronten. Det tvingades begränsa sin verksamhet utanför fronten och inte ens inom dess ramar fick det möjlighet att bedriva en ideologisk kamp mot de andra partierna. Resultatet blev en ideologisk förändring i kommunistpartiets program och propaganda. Klasskamp, revolution, proletär diktatur, arbetarråd – alltsammans tonades ned och ersattes med en opportunistisk politik som gick ut på att visa att kommunisterna var bättre demokrater än liberalerna, en politik som verkligen sänkte massornas medvetande. Populism, klassarbete, opportunistik blev följden – Ja inte ens en fadd unken socialpatriotism saknades som ingrediens.

Folkfronten var utarbetad som ett värn mot fascismen och byggde på existerande styrkeförhållanden i samhället. Den förutsatte en inre stabilitet i en tid som minst av allt var stabil. Frontens karaktär framstod allra tydligast när styrkeförhållandena började ändras till arbetarklassens fördel, när förrevolutionära och t o m revolutionära situationer uppstod. Då kom folkfrontens själva dynamik att gå emot revolutionens dynamik. Arbetarklassen strävade mot en proletär demokrati – folkfronten mot att bevara den borgerliga demokratin. I denna situation kom folkfronten att fylla en kontrarevolutionär funktion, ofta kom den att direkt kväsa arbetarnas revolt, i samtliga fall gick de staliniserade kommunistpartierna i bräschen i denna kontrarevolution. Denna funktion var märkbar både i junihändelserna i Frankrike 1936 och i det spanska inbördeskriget 1936-39. Folkfrontens två karakteristiska – att den byggde på felaktig klassammansättning och att kommunistpartiet frånhände sig politisk, ideologisk och organisatorisk självständighet – ledde till resultat som var lika katastrofala för arbetarklassen som tredje perioden. Än en gång ledde stalinisterna arbetarklassen till nederlag, Det var resultatet av brytningen med den proletära enhetsfrontens taktiska principer.

Vi står i dag i Sverige i den märkliga situationen att båda dessa avvikelser samtidigt upprepas av några av de revolutionära smågrupper som vuxit fram under senare år. KFml(r) står för tredje periodens ultravänsterpolitik med dess sekterism och KFml-SKP för folkfrontens politik med dess opportunistik. Men det faktum att de var för sig upprepar svängarna i den stalinistiska politiken innebär knappast att denna politik kommer att få samma resultat. KFml(r) kommer knappast att hjälpa en ny Hitler till makten, och KFml-SKP kommer näppeligen att hjälpa en ny Franco till maktens tinnar. Marx sade vid ett tillfälle att historien upprepas två gånger: första gången som tragedi, andra gången som komedi. Men KFml(r):s och KFml-SKP:s återupplivande av 30-talsstalinismen kommer inte ens att få vederfaras namnet komedi i framtidens historieböcker, ty också komedin är en konst som styrs av dramatikers lagar. Den kommer att förbli vad den är – ett studentspex.

Den stalinistiska politikens upprepning idag kommer istället att få effekter på de revolutionära smågruppernas egna utvecklingsmöjligheter. Dess effekt kommer att vara att de genom en bristande frontpolitik resp. en felaktig frontpolitik, kommer att befästa de nuvarande styrkeförhållandena eller tom ändra dem till smågruppernas nackdel, så att de förlorar det lilla fotfäste de fått. Ty vi står inför en av epokens svåraste paradoxer. Kravet på en revolutionär omgestaltning av samhället, kapitalismens störtande, stiger fram ur den nuvarande objektiva situationen med alla dess kriser. Också de etablerade arbetarpartiernas funktioner är objektivt fastställda. En revolutionär lösning av krissituationen kräver en omgruppering inom arbetarklassen, till uppkomsten av ett nytt revolutionärt parti med ett klart program och med inflytande över massorna. Men massorna överger inte utan vidare sina gamla organisationer trots att dessa byråkratiserats och urartat. Dessa organisationer byggdes upp samtidigt som arbetarklassen skapades och har den historiska förankring som de nya grupperna saknar. Dessa måste först visa ”vad de går för” innan en omgruppering kan ske, att de kan erbjuda ett bättre alternativ än de gamla organisationerna. Men samtidigt kan de inte visa vad de går för innan de vunnit åtminstone ett visst inflytande inom arbetarklassen. Detta kan lätt bli en ond cirkel – om den inte bryts genom en riktig taktik.

Hur svårt det är att föranstalta en omgruppering till förmån för nya partier visas inte bara av splittringen 1914-17, då kommunistpartierna inte vann hegemoni över arbetarklassen. Det visas än tydligare genom två senare försök att omgruppera i klassen: Trotskismens kamp på 30-talet för en ny International och maoismens försök på 60-talet att skapa nya partier. Dessa försök skedde under helt olikartade förhållanden – trotskismen försökte bygga en ny International under en mycket svår period för arbetarrörelsen, då fler arbetarorganisationer direkt krossats och då världsrevolutionen lidit flera nederlag. Maoismen arbetade däremot under objektivt gynnsamma förhållanden, med flera revolutionära segrar bakom sig, med Vietnamkriget och FNL:s storartade kamp som inspirationskälla och i ett allmänt revolutionärt uppsving i de imperialistiska metropolerna.

Ingen av dem har ännu lyckats med den uttalade målsättningen att skapa nya revolutionära arbetarorganisationer – trots det sämre utgångsläget är det trotskismen som av de två visat störst livskraft och störst aktivitet, medan maoismen redan sönderfaller.

Mer om Komintern och enhetsfronttaktiken, se [Debatt om enhetsfronttaktiken i Komintern](#) (referat från två ”utvidgade exekutivkommittémöten” som hölls 1922)

Teser

om arbetarnas enhetsfront och om förhållandet till arbetarna i 2:a och 2½:e och Amsterdaminternationalen och även till de arbetare som stöder anarkosyndikalistiska organisationer.

(Enhälligt antagna av Kommunistiska Internationalen 28 december 1921)

1. Den internationella arbetarrörelsen genomgår f.n. en egendomlig övergångsetapp, som ställer såväl Kommunistiska Internationalen i sin helhet som dess enskilda sektioner inför nya viktiga taktiska problem.

Denna etapp kännetecknas huvudsakligen av följande: Den ekonomiska världskrisen skärps. Arbetslösheten växer. Det internationella kapitalet i nästan alla länder har gått till systematisk offensiv mot arbetarna, vilket framför allt yttrar sig i kapitalisternas allmänt kända strävan att pressa ner arbetslönen och arbetarens totala levnadsnivå. Versaillesfredens bankrutt blir alltmer uppenbar för de arbetandes bredaste skikt. Oundvikligheten av ett nytt imperialistiskt krig eller t.o.m. flera sådana krig är uppenbar, om det internationella proletariatet inte störtar de borgerliga regeringarna; Washington har visat detta mycket tydligt.

2. Det återupplivande av reformistiska illusioner, som av en rad omständigheter förekommit bland breda skikt av arbetarna, börjar under verklighetens tryck ge plats för en annan stämning. De efter avslutandet av det imperialistiska blodbadet på nytt uppståndna "demokratiska" och reformistiska illusionerna hos arbetarna (å ena sidan de mest privilegierade arbetarna, men å andra sidan de mest efterblivna, politiskt minst erfarna) ger vika innan de helt blommat ut. Förloppet vid och avslutandet av Washingtonkonferensens fortsatta "arbete" kommer att skingra dessa illusioner ytterligare.

Om man för ett halvår sedan med viss rätt kunde tala om en allmän högersvängning bland Europas och Amerikas arbetarmassor, så kan man nu utan tvivel fastställa begynnelsen av en svängning till vänster.

3. Å andra sidan har det under inflytande av kapitalets allt kraftigare angrepp uppstått en spontan, oemotståndlig strävan till enhet bland arbetarna, vilken går hand i hand med ett allmänt växande förtroende till kommunisterna bland arbetarna.

Allt bredare arbetarkretsar börjar först nu riktigt uppskatta modet hos det kommunistiska avantgardet, vilket störtade sig in i kampen för arbetarklassens intressen i en tid då den helt övervägande arbetarmassan var likgiltig eller t.o.m. förhöll sig fientlig gentemot kommunismen. Allt bredare arbetarkretsar övertygas nu om att enbart kommunisterna har försvarat deras ekonomiska och politiska intressen under de svåraste förhållandena, ibland under de största offer. Aktningen för och förtroendet till arbetarklassens oförsonliga kommunistiska avantgarde börjar därför nu att på nytt växa, då t.o.m. arbetarnas mest efterblivna skikt har insett hur föga det nyttar att lita till reformistiska förhoppningar, och har begripit att det inte finns någon räddning undan kapitalisternas plundringståg utom genom kampen.

4. De kommunistiska partierna kan och bör nu skörda frukterna av denna kamp, som de tidigare har fört i den mycket ogynnsamma miljön med massans likgiltighet. Men då arbetarmassorna genomträngts av allt större förtroende till arbetarklassens oförsonliga kampberedda element, kommunisterna, visar de som helhet en längtan till enhet som hittills inte funnits. De till aktivt liv vaknande nya skikt av politiskt mindre prövade arbetarna drömmer om enandet av alla arbetarpartier och även av alla arbetarorganisationer överhuvudtaget och hoppas att på detta sätt förstärka sin motståndskraft mot kapitalisterna. Nya arbetarskikt, som tidigare ofta inte har tagit någon aktiv del i den politiska kampen, tar nu på grundval av sina egna erfarenheter itu med en prövning av reformismens praktiska planer. Precis som dessa nya skikt vill

betydande arbetarskikt som tillhör de gamla socialdemokratiska partierna inte heller längre tolerera socialdemokraternas och centristernas fälttåg mot det kommunistiska avantgardet. De börjar redan kräva en överenskommelse med kommunisterna. Men samtidigt har de ännu inte övervunnit sin tro på reformisterna och betydande massor understöder fortfarande Andra Internationalens och Amsterdaminternationalens partier. Dessa arbetarmassor formulerar inte sina planer och strävanden tillräckligt klart, men på det stora hela låter sig de nya stämningarna återföras på önskan att upprätta en enhetsfront och att försöka förmå Andra Internationalens och Amsterdaminternationalens partier och föreningar till kamp tillsammans med kommunisterna mot kapitalets angrepp. Så långt är dessa strömningar progressiva. I det väsentligaste har tron på reformismen undergrävt. I de allmänna förhållandena i vilka arbetarrörelsen nu befinner sig kommer varje allvarlig massaktion, även om den enbart utgår från delkrav, ofelbart att ställa revolutionens mer allmänna och grundläggande frågor på dagordningen. Det kommunistiska avantgardet kan bara vinna, om de nya arbetarskikten genom sina egna erfarenheter övertygas om reformismens illusioner och kompromissmakeriets framtida öde.

5. I början på denna period av en spirande medveten och organiserad protest mot Andra Internationalens ledares förräderi hade de senare arbetarorganisationernas totala apparat i sina händer. De utnyttjade enhetens princip och den proletära disciplinen för att utan förbarmande kväva den revolutionära proletära protesten och för att utan motstånd ställa arbetarorganisationernas totala makt i den nationella imperialismens tjänst. Under dessa omständigheter var den revolutionära flygeln tvungen att till varje pris tillkämpa sig agitations-och-propagandafrihet, dvs. frihet att förklara för arbetarmassorna det exempellösa, historiska förräderi, som de av arbetarmassorna själva skapade partierna har begått och fortfarande begår.

6. Efter att de har tillförsäkrat sig den organisatoriska friheten till *andlig påverkan* har de kommunistiska partierna i alla länder nu gått in för att vid alla tillfällen uppnå en så bred och fullkomlig enhet i *praktiska aktioner* som möjligt hos dessa massor. Amsterdaminternationalens och Andra Internationalens hjältar predikar denna enhet i ord, i praktiken handlar de tvärtom. Sedan det visat sig omöjligt för Amsterdaminternationalens reformistiska kompromissmakare att organisatoriskt undertrycka protestens röst, den revolutionära uppmaningen, söker de nu en utväg ur den återvändsgränd, i vilken de förrirat sig genom egen förskyllan, genom *indragande av splittring, upplösning, organisatoriskt sabotage* i de arbetandes kamp. Det är nu en av kommunistpartiets viktigaste uppgifter att avslöja dessa nya former för det gamla förraderiet.

7. Djupa inre processer, som har börjat på senare tid genom den amerikanska och europeiska arbetarklassens nya ekonomiska läge, tvingar även diplomater och ledare för 2:a, 2 1/2:e och Amsterdaminternationalerna å sin sida att föra fram frågan om enhet. Om parollen om enhetsfronten hos det till nytt medvetet liv vaknande, föga erfarna arbetarskiktet ärligt syftar till att sammansluta de undertryckta klassernas krafter mot kapitalisternas frammarsch, så är ställandet av enhetsparollen för 2:a, 2 1/2:e och Amsterdaminternationalernas ledare och diplomater ett nytt försök att bedra arbetarna och att på ett nytt sätt locka dem in på klassarbetets gamla väg. Den närmande faran för ett nytt imperialistiskt krig (Washington), de tilltagande rustningarna, de bakom kulisserna slutna nya imperialistiska hemliga fördragen – inget av detta föranlåter 2:a, 2 1/2:e och Amsterdaminternationalens ledare att slå larm eller att ens i ord, än mindre i handling understödja arbetarklassens internationella enande. Det kommer snarare att inom 2:a och Amsterdaminternationalen framkalla oundvikliga friktioner och splittringar – i stort sett av samma slag som framträder inom den internationella bourgeoisins läger. Dessa fenomen är oundvikliga eftersom hörnstenen för de reformistiska ”socialisternas” solidaritet är solidaritet med bourgeoisien i ”sitt” land.

Dessa är de allmänna betingelser under vilka Kommunistiska Internationalen som helhet och dess enskilda sektioner måste formulera sitt förhållande till parollen om den socialistiska enhetsfronten.

8. I detta läge är det Kommunistiska Internationalens exekutivs åsikt att parollen från Kommunistiska Internationalens 3:e världskongress "Till massorna" och den kommunistiska rörelsens allmänna intressen överhuvudtaget fordrar av de kommunistiska partierna och Kommunistiska Internationalen som helhet ett stöd till parollen om arbetarnas enhetsfront och att de tar initiativet i dessa frågor i sina händer. Därvid måste naturligtvis de kommunistiska partiernas taktik konkretiseras enligt förhållandena i varje land.

9. I *Tyskland* har kommunistpartiet på sin senaste rikskonferens understött parollen om arbetarnas enhetsfront och också förklarat det möjligt att understödja "en enhetlig arbetar-regering" som är inställd på att i någon mån på allvar ta upp kampen mot kapitalisternas makt. Kommunistiska Internationalens exekutiv anser detta beslut helt riktigt och är övertygad om att KPD kan tränga in i bredare skikt av arbetare under fritt bevarande av sin självständiga politiska ställning och stärka kommunismens inflytande på massorna. I Tyskland kommer de bredare massorna i större utsträckning än i något annat land att för varje dag alltmer övertygas om hur rätt det kommunistiska avantgardet hade då de i en svår tid vägrade sträcka vapen och hårdnackat betonade hur värdelös användningen av de reformistiska kurerna var inför en kris, som bara kan lösas genom den proletära revolutionen. Om partiet följer denna taktik kommer det att med tiden kunna gruppera alla anarkismens och syndikalismens revolutionära element, som hittills stått vid sidan av masskampen, omkring sig.

10. I *Frankrike* utgör kommunistpartiet majoriteten av de politiskt organiserade arbetarna. Därigenom står frågan om enhetsfronten lite annorlunda i Frankrike än i andra länder. Men även här är det nödvändigt att hela ansvaret för splittringen av det enhetliga arbetarlägret faller på våra motståndare. De franska syndikalisternas revolutionära del för med rätta kamp mot splittringen av fackföreningarna dvs. för arbetarklassens enhet i dess ekonomiska kamp mot bourgeoisien. Men arbetarnas kamp slutar inte i företaget. Enheten är också nödvändig inför en tilltagande förstärkning av reaktionen, den imperialistiska politiken o.s.v. Däremot har reformisternas och centristernas politik lett till partisplittring och hotar nu även fackföreningsrörelsens enhet, varigenom bara bevisas att såväl Jouhaux som Longuet objektivt tjänar bourgeoisiens sak. Inom ekonomin och politiken förblir parollen om proletariatets enhet mot bourgeoisien det bästa medlet för att korsa dessa splittringsplaner.

Även om det reformistiska CGT, lett av Jouhaux, Merrheim et consortes, förråder den franska arbetarklassens intressen – så måste de franska kommunisterna och den franska arbetarklassens revolutionära element dock före varje masstrejk eller varje revolutionär demonstration eller något annat slag av revolutionär massaktion föreslå reformisterna att stödja denna arbetarnas revolutionära kamp. På detta sätt kommer de lättast att erövra de partilösa arbetarmassorna. Naturligtvis får detta på intet sätt föranlåta kommunistpartiet att inskränka sin självständighet t.ex. att under valkampanjen på något sätt understödja "vänsterblocket" eller att förhålla sig tolerant mot de vacklande kommunister, som fortfarande begråter brytningen med socialpatrioterna.

11. I *England* har det reformistiska Labourpartiet vägrat kommunistpartiet att upptas bland de andra arbetarorganisationerna. Under inflytandet av den ovannämnda tilltagande stämningen bland arbetarna har arbetarorganisationerna i London helt nyligen fattat beslut om att ta in Englands kommunistiska parti i Labourpartiet.

Naturligtvis är England i detta hänseende ett undantag ty p.g.a. egendomliga omständigheter är Englands Labourparti en slags hela landets allmänna arbetarförening. Det är de engelska kommunisternas uppgift att börja en energisk kampanj för att bli intaget i Labourpartiet. Det

förräderi som fackföreningsledarna nyligen begick under kolarbetarstrejken o.s.v., kapitalisternas press på arbetarnas löner o.s.v. – allt detta har framkallat en djupgående jäsning bland det engelska proletariats revolutionariserade massor. De engelska kommunisterna måste göra alla ansträngningar för att till varje pris tränga in i arbetar-massornas djup med parollen om den revolutionära enhetsfronten mot kapitalismen.

12. I *Italien* börjar det unga kommunistpartiet att leda offensiven mot kapitalisterna under parollen om den slutna proletära enhetsfronten trots att det varit ytterst oförsonligt inställt till det reformistiska Italienska socialistpartiet och den socialförrädiska Arbetarkonfederationen, som nyligen har fullbordat sitt öppna förräderi mot den proletära revolutionen. Kommunistiska Internationalens exekutiv anser denna agitation helt riktig och insisterar enbart på att den skall föras intensivare i samma riktning. Kommunistiska Internationalens exekutiv är övertygad om att Italiens kommunistiska parti, om det har tillräcklig överblick över hela Internationalen, kan bli ett mönster för den kampberedda marxismen och obarmhärtigt avslöja varje halvmesyr och förräderi, som reformisterna och centristerna begått, höljda i kommunismens mantel, och *samtidigt* vara i stånd att leda en outtröttlig, allt intensivare, in i allt bredare massor inträngande *kampanj för arbetarnas enhetsfront mot bourgeoisien*.

Partiet måste självfallet göra allt för att dra in alla anarkismens och syndikalismens revolutionära element i den gemensamma kampen.

13. I *Tjeckoslovakien* där kommunistpartiet har majoriteten av de politiskt organiserade arbetarna bakom sig, är kommunisternas uppgifter i vissa avseenden analoga med de franska kommunisternas. För att befästa sin självständighet och för att utmönstra de sista centristiska traditionerna måste även Tjeckoslovaikiens kommunistiska parti förstå att popularisera parollen om arbetarnas enhetsfront i sitt land och därigenom slutgiltigt avslöja socialdemokraternas och centristernas ledare, vilka i praktiken är kapitalets agenter, inför de efterblivna arbetarnas ögon. Och Tjeckoslovaikiens kommunister skall också stärka arbetet för erövrandet av de fackföreningar vilka fortfarande i betydande utsträckning befinner sig i de gula ledarnas händer.

14. I *Sverige* har det efter de senaste parlamentsvalen uppstått en sådan situation att den lilla kommunistiska fraktionen kan spela en stor roll. Herr Branting, en av de mest framstående av 2:a internationalens ledare, som dessutom är den svenska bourgeoisiens premiärminister, befinner sig f.n. i ett läge i vilket det svenska parlamentets kommunistiska fraktions ställning inte är likgiltigt för bildandet av parlamentsmajoriteten. Kommunistiska Internationalens exekutiv finner att det svenska parlamentets kommunistiska fraktion under vissa omständigheter kommer att tvingas stödja Brantings mensjevikiska ministär, som även de tyska kommunisterna på ett riktigt sätt har gjort i en av Tysklands delstatsregeringar (Thyringen). Men det betyder absolut inte att Sveriges kommunister på något sätt skulle inskränka sin självständighet eller skulle avstå ifrån att demaskera den mensjevikiska regeringens karaktär, tvärtom, ju mer makt mensjevikerna har, desto mer förräder de arbetarklassen och desto mer måste kommunisterna anstränga sig för att avslöja mensjevikerna inför de bredaste arbetarskikten. Kommunistpartiet måste även gå längre på vägen att dra till sig de syndikalistiska arbetarna till gemensam kamp mot bourgeoisien.

15. I *Amerika* börjar det enande av alla den fackliga och politiska rörelsens vänsterelement, som ger kommunisterna möjlighet att tränga in i det amerikanska proletariats breda massor, genom att de intar den centrala platsen i denna vänsterns enandeprocess. Med sina kommunistiska föreningar, som bildas överallt, där det nu finns några kommunister, måste de amerikanska kommunisterna förstå att träda i spetsen för denna rörelse för enande av alla revolutionära element och måste nu ställa parollen om arbetarnas enhetsfront t.ex. för skydd ät de arbetslösa o.s.v. med extra kraft. Huvudanklagelsen mot Gompers fackföreningar skall

vara att de inte vill delta i bildandet av arbetarnas enhetsfront mot kapitalisterna, till skydd för de arbetslösa o.s.v. Som speciell uppgift för kommunistpartiet förblir dock att dra till sig IWW:s bästa element.

16. I *Schweiz* har vårt parti uppnått viss framgång på den ovan antydda vägen. Tack vare kommunisternas agitation för den revolutionära enhetsfronten har det lyckats att tvinga fackföreningsbyråkratin till att kalla in en extra kongress, som snart skall äga rum, och vid vilken våra vänner måste förstå att framför allt avslöja reformismens lögnaktighet inför alla schweiziska arbetare och att driva arbetet vidare på proletariats revolutionära sammanlutning.

17. I en rad andra länder står frågan p.g.a. helt nya lokala förutsättningar annorlunda. Efter att ha dragit upp den allmänna linjen är Kommunistiska Internationalens exekutiv övertygad om att de enskilda kommunistiska partierna ska förstå att tillämpa den enligt de förhållanden som utvecklar sig i varje land.

18. Huvudvillkoret, som är detsamma och bindande för alla länders kommunistiska partier, anser Kommunistiska Internationalens exekutiv vara absolut självständighet och total oavhängighet vid presentationen av de egna åsikterna och vid kritik av kommunismens fiender från varje kommunistiskt partis sida som träffar den ena eller den andra överenskommelsen med 2:a internationalens eller 2 1/2:e internationalens partier. Då kommunisterna underordnar sig *aktionens principer*, ska de ovillkorligen bevara rätten och möjligheten att inte bara före och efter aktionen, utan när så är nödvändigt, också *samtidigt med aktionen* avge sina åsikter om alla arbetarklassens organisationers politik utan undantag. Att ge upp detta villkor är inte tillåtet. Samtidigt som de understöder parollen om största möjliga enhet av alla arbetarorganisationer i alla *praktiska aktioner mot den kapitalistiska fronten*, kan kommunisterna på intet sätt avstå ifrån att lägga fram sina åsikter, de enda som är det konkreta uttrycket för försvaret av den totala arbetarklassens intressen.

19. Kommunistiska Internationalens exekutiv anser det nyttigt att påminna alla broderpartier om de ryska bolsjevikernas erfarenheter – f.n. det enda parti, som har lyckats att tillkämpa sig segern över bourgeoisien och att ta makten i sina händer. Under halvannat decennium, som har förflutit från bolsjevismens uppkomst till dess seger över bourgeoisien (1903-17), har bolsjevismen inte upphört att föra en outröttlig kamp mot reformismen. eller, vilket är detsamma, mensjevismen. Men samtidigt har de ryska bolsjevikerna under loppet av detta halvannat decennium ofta ingått överenskommelser med mensjevikerna. Den formella skilsmässan från mensjevikerna ägde rum våren 1905. Men under inflytande av den stormiga arbetarrörelsen bildade bolsjevikerna redan vid slutet av 1905 en gemensam front med mensjevikerna. Den andra gången ägde den formella skilsmässan rum slutgiltigt i januari 1912. Men mellan åren 1905 och 1912 omväxlade splittringen med enanden och halva enanden under 1906, 1907 och även 1910, och dessa enanden och halva enanden ägde inte bara rum genom kraften i fraktionsstridernas tvära kast, utan också under det direkta trycket från de breda arbetarmassorna, som vaknade till politiskt liv och krävde att man gav dem möjlighet, att utifrån sina egna erfarenheters grundvalar undersöka om mensjevismens väg verkligen principiellt skulle avlänka dem från revolutionens väg. Före den nya revolutionära rörelsen, efter strejkerna vid Lena, kort före det imperialistiska krigets utbrott kunde man iaktta en speciell, intensifierad strävan till enhet hos Rysslands arbetarmassor, vilket den ryska mensjevismens ledare och diplomater da försökte utnyttja för sina ändamål på ungefär samma sätt som 2:a, 2 1/2:e och Amsterdaminternationalernas ledare nu försöker göra. De ryska bolsjevikerna svarade inte på arbetarnas strävan till enhet då med att bryta upp enhetsfronten, tvärtom, som motvikt mot de mensjevikiska ledarnas diplomatiska spel ställde de ryska bolsjevikerna parollen ”*enhet underifrån*”, dvs. arbetarmassornas enhet i praktisk kamp för arbetarnas revolutionära krav mot kapitalisterna. Praktiken har visat, att detta var det enda

riktiga svaret. Och som resultat av denna taktik, som ändrades beroende på tid och plats, vanns en stor del av de bästa mensjevnikiska arbetarna för kommunismen.

20. I och med att Komintern ställer parollen om arbetarnas enhetsfront och tillåter överenskommelser mellan Kommunistiska Internationalens sektioner och 2:a, 2 1/2:e internationalens partier och förbund, kan den naturligtvis inte fransäga sig sådana överenskommelser även i internationell skala. Kommunistiska Internationalens exekutiv har lagt fram ett förslag för Amsterdaminternationalen i samband med hjälpaktionen för Rysslands hungrande. Den har upprepat dessa förslag i samband med förföljelserna och den vita terrorn mot Spaniens och Jugoslaviens arbetare. Kommunistiska Internationalens exekutiv lägger nu fram ett nytt förslag för Amsterdam-, 2:a och även 2 1/2:e internationalen i samband med Washingtonkonferensens verksamhetsperiod, som har bevisat att den internationella arbetarklassen hotas av ett nytt imperialistiskt blodbad. 2:a, 2 1/2:e och Amsterdaminternationalernas ledare har hittills genom sitt uppträdande bevisat att de i *praktiken* har låtit enhetsparollen falla när det gäller *praktiska aktioner*. I alla sådana fall kommer det att bli en uppgift för Kommunistiska Internationalen i allmänhet och alla sektioner i synnerhet att förklara 2:a, 2 1/2:e och Amsterdaminternationalernas ledares hyckleri för de bredaste arbetarkretsarna. Dessa ledare som föredrar enhet med bourgeoisien framför enhet med de revolutionära arbetarna, t.ex. genom att de stannar kvar i Nationernas Förbunds internationella arbetsbyrå, en beståndsdel i den imperialistiska konferensen i Washington, i stället för att organisera kampen mot den imperialistiska Washingtonkonferensen. Men att ledarna för 2:a, 2 1/2:e och Amsterdaminternationalerna avvisar det ena eller det andra praktiska förslaget från Kommunistiska Internationalens sida kommer inte att föranleda oss att bryta med den skisserade taktiken, som har djupa rötter i massorna och som vi måste förstå att utveckla systematiskt och utan avvikelser. I de fall där förslag om gemensam kamp avvisas av våra motståndare är det nödvändigt att massorna får veta det och på så sätt lära sig vem som verkligen förstör arbetarnas enhetsfront. I de fall där motståndarna går med på en gemensam paroll skall detta förbund så småningom fördjupas och stegras till högsta nivå. I båda fallen är det nödvändigt att de breda arbetarmassornas uppmärksamhet på de andra organisationerna vidmakthålls genom kommunisternas förhandlingar, ty det är nödvändigt att vid kampens alla omsvängningar intressera de breda arbetarmassorna för arbetarnas revolutionära enhetsfront.

21. I och med att Kommunistiska Internationalens exekutiv ställer upp den angivna planen, riktar den också alla broderpartiers uppmärksamhet på de faror vilka denna under vissa omständigheter kan vara förbunden med. Alla kommunistiska partier är vare sig tillräckligt utbyggda eller konsoliderade, alla har inte helt brutit med den centristiska och halvcentristiska ideologin. I vissa fall finns det tendenser, som möjligen kan betyda ett faktiskt upplösande av kommunistiska partier och grupper till ett enhetligt formlöst block. För att med framgång genomföra den skisserade taktiken för kommunismens sak måste de kommunistiska partierna, som ska genomföra denna taktik själva vara starka och fast sammanslutna och deras ledning måste utmärka sig genom ideologisk klarhet.

22. I de grupperingar inom själva Kommunistiska Internationalen, som med mer eller mindre rätt betecknats som höger eller t.o.m. halvcentristiska, finns det utan tvekan tendenser av två slag. Det ena elementet har i realiteten inte brutit med 2:a internationalens ideologi och metoder, har inte befriat sig från sin pietet inför sin tidigare organisatoriska makt och söker helt medvetet eller omedvetet en väg av ideologisk försoning med Andra Internationalen och följaktligen även med det borgerliga samhället. Andra element, som kämpar mot den formella radikalismen, mot den s.k. "vänsterns" fel, strävar efter att ge de unga kommunistiska partiernas taktik mer smidighet och manövreringsförmåga för att ge dem möjlighet till ett snabbare inträngande i arbetarmassornas djup.

De kommunistiska partiernas snabba utveckling har ibland ytligt fört ihop dessa båda tendenser i samma läger, på sätt och vis i samma gruppering. Användandet av de just anförda metoderna, vars uppgift det är att ge den kommunistiska agitationen ett stöd i proletarietets enade massaktioner, klarlägger bäst de verkligt reformistiska tendenserna inom de kommunistiska partierna och bidrar vid riktig användning av taktiken på ett utmärkt sätt till kommunistpartierna inre revolutionära konsolidering såväl genom ny inskolning av de otåligt eller sekteristiskt sinnade elementen genom erfarenhet som genom partiets rening från reformistisk ballast.

23. Med arbetarnas enhetsfront skall man förstå enigheten bland alla arbetare som vill kämpa mot kapitalismen, alltså även de arbetare som fortfarande följer *anarkister*, *syndikalister* o.s.v. I de andra länderna kan sådana arbetare även bistå i den revolutionära kampen. Kommunistiska Internationalen har alltsedan de första dagarna under dess existens intagit en vänskaplig hållning gentemot dessa arbetarelement, som så småningom kommer att övervinna sina fördomar och komma till kommunismen. Desto uppmärksamare måste kommunisterna vara gentemot dem nu där arbetarnas enhetsfront mot kapitalisterna förverkligas.

24. För att slutgiltigt bestämma det framtida arbetet i den nämnda riktningen beslutar Kommunistiska Internationalens exekutiv att inom den närmaste framtiden inkalla en session för exekutiven med fördubblat antal delegerade från alla partier.

25. Kommunistiska Internationalens exekutiv kommer noggrant att följa varje praktiskt steg på det nämnda området och ber alla partier att meddela alla faktiska detaljer från varje försök och varje resultat i den nämnda riktningen till Kommunistiska Internationalens exekutiv.

Den proletära enhetsfronten

Upprop från Kommunistiska Internationalens exekutiv och Röda Fackföreningsinternationalens exekutiv. Moskva 1 januari 1922.

Arbetare och arbeterskor i alla länder!

Exekutiverna för Kommunistiska Internationalen och Röda Fackföreningsinternationalen har vid tre sessioner behandlat världsläget och det internationella proletarietets läge och kommit till den övertygelsen att detta läge kräver ett enande av alla det internationella proletarietets krafter, uppställandet av en enhetlig front av alla partier, som stödjer sig på proletarietets krafter, utan avseende på de motsättningar som skiljer dem åt under förutsättning att de vill kämpa tillsammans för de närmast liggande av proletarietets behov vilka inte kan uppskjutas. Till den 19 februari 1922 inkallar Kommunistiska Internationalens exekutiv en utvidgad session, till vilken den från varje land inbjuder en dubbelt så stor representation av kommunistiska partier som vanligt. Samtidigt uppmanar den proletärer i alla partier att göra allt, så att även deras partier blir redo till gemensamt handlande.

Arbetare och arbeterskor!

Tre år har gått sedan slutet av det stora imperialistiska kriget i vilket ni har offrat era liv för kapitalets intressen. Under tre års styrande och ställande har det internationella kapitalet haft möjligheten att visa om det förmår att överhuvudtaget införa någon mänsklig ordning som skulle kunna erbjuda de breda folkmassorna ett minimum av livsnödvändiga betingelser.

Världsekonomins kaos

Resultatet ligger framför era ögon. 6 miljoner arbetslösa i Amerika, 2 miljoner i England, växande arbetslöshet i de neutrala länderna. Arbetslösheten växer i de segrande staterna och i

de neutrala staterna, de länder som blivit rika i kriget, därför att de inte har några exportmöjligheter.

I de ruinerade länderna i Mellan- och Östeuropa, i Ryssland, på Balkan och i Turkiet härskar den största nöd. De behöver miljarder varor från industriländerna för att sätta igång sina ekonomier och för att kunna leverera bröd och råvaror till industriländerna. Inklämt mellan öst och väst ligger Tyskland, som i rastlöst arbete spyr ut en mängd varor till priser, vilka erbjuder de andra länderna otillbörlig konkurrens. Tyskland känner inte av någon arbetslöshet, men Tysklands arbetare har det sämre än de arbetslösa i England. De har, mot sin vilja, blivit lönedepressare för arbetarna i andra länder. Bostadsnöden växer, skattebördan växer. Den uppstyckade och sönderslitna världen, den värld över vilken ropet: "Ve de besegrade!" nyss ljud och som nu snart får höra ropet: "Ve segrarna!", den kan inte bringas till frid och ro av bourgeoisin. Det är Tysklands krigsskuld att återuppbygga Sovjetryssland. Nordfrankrikes, Belgiens, Serbiens, Rumäniens, Polens och Rysslands ruiner har ännu inte återuppbyggts. Det segerrika kapitalet försöker avbördna kostnaderna för ett lands återuppbyggnad och resultatet blir att Tyskland självt bryter samman under bördan och förvandlas till en ruinhög. Och där bourgeoisin ger sig in på återuppbyggnad, där gör de den till föremål för spekulation och utsugning, vilket måste skapa nya konflikter. Tre år av imperialistiskt krig, tre år av beväpnad allierad intervention mot Sovjetryssland, har trots Sovjetrysslands motstånd ödelagt denna Europas kornbod. Denna sommars torka har hotat 25 miljoner människor till livet, gjort frågan om Ryssland återuppbyggnad till en fråga om liv eller död för miljoner ryska arbetare och bönder. Och alltmer blir det klart även för den dummaste borgarklass att utan att erkänna den okuvliga sovjetregeringen, utan Rysslands ekonomiska återuppbyggnad kan varken världens ekonomiska kris eller de stora världspolitiska spänningarna ens tillfälligt övervinnas. Så länge Ryssland inte åter uppträder som köpare och råvaruleverantör på världsmarknaden kommer en klyfta att gå igenom världsekonomin. Och *så länge som Sovjetryssland inte går säkert för nya angrepp kommer det alltid att finnas en risk för att världsbranden på nytt uppstår genom världskapitalismens äventyr, genom de polska vitgardisterna äventyr, genom de rumänska bojarernas äventyr.* Men världsbourgeoisin lämnar Rysslands hungrande miljonbefolkning utan hjälp, ty den väntar sig att hungern skall göra den fogligare inför världskapitalets krav. Och dessa krav går ut på att *Sovjetregeringen för sitt erkännande skall utlämna Ryssland till ett internationellt finanssyndikat som skall härja som det har härjat i Turkiet och Kina.* Det ryska folket, som i fyra år med vapen i hand har försvarat sig mot upprättandet av världskapitalets herravälde i Ryssland maskerat som de vitas diktatur, kommer naturligtvis att försvara sig med alla krafter mot dessa "fredliga" försök att förslava det. Frågan om Rysslands indragande i världsekonomin, frågan om den allmänna freden, kommer att bli föremål för nya stora strider.

Washingtonkonferensen

Men inte bara världskapitalets förhållande till Tyskland och Sovjetryssland utgör en orsak till nya stora omvälvningar. Washingtonkonferensen, som har försökt att lösa Bortre Asiens frågor, har inte löst dem. Det stora kinesiska folket, 400 miljoner människor, är fortfarande föremål för schackrande och strid. I sin känsla av vanmakt, av oförmåga att avstå från att plundra Kina eller att dela upp det, har de allierade makterna slutit de fyras fördrag, vilket bara visar en sak: att de känner på sig hur stor krigsfaran är och därför försöker att ömsesidigt hålla igen varandra genom ett avtals sköra väv. Rustningen till lands vågade de inte ens minska på papperet; bråket om avrustningen till sjöss slutade med att de utrangerade de gamla fartygen, inskränkte antalet jätteslagskepp, för att rusta upp då det gäller undervattensbåtar och flygplan. Samtidigt arbetar de på att upptäcka nya gaser som ska förgifta hela folk.

Kapitalets offensiv mot arbetarklassen

Oförmögna att ena sig till att återuppbygga världen, oförmögna att försäkra sig om bröd och fred förenar sig alla länders kapitalister till angrepp mot arbetarklassen. Överallt försöker de att skära ner lönerna som i verkligheten inte ger arbetarna ens det som de är tvungna att ha för att med nöd och näppe hanka sig fram före kriget. Trots arbetslösheten försöker de överallt att förlänga arbetstiden. Kapitalet har över hela världen gått till offensiv mot arbetarklassen. Och det måste den göra. Kriget har lämnat efter sig berg av statsskulder och den imperialistiska freden har ökat dem. De kapitalistiska regeringarna vågar inte annullera dessa statsskulder. Någon måste bära dem, och eftersom kapitalisterna inte vill bära dem, försöker de att lägga dem på arbetarna. Vad är statsskulder? Statsskulder utgör kapitalisternas rätt att utan ansträngningar tillägna sig en del av proletariatets arbetsprodukt, utan att på något sätt ha varit delaktig i produktionen. *Kapitalets offensiv syftar till att tvinga arbetarna att arbeta mer, att producera mer, så att krigets segerherrar och fredens spekulanter ska få en större andel, en alltmer växande del av frukterna av proletariatets ansträngningar.* Proletariatet, som under kriget genom sitt arbete i fabriker, genom sin foglighet har gjort det möjligt för kapitalet att slå världen i spillror skall nu i fredstid genom ytterligare arbetsansträngningar göra det möjligt för slagfältets hyenor att leva ett liv i glädje och lyx på dessa spillror.

Resultatet av den reformistiska politiken

I tre år har ni trots alla krigserfarenheter hoppats att det skall bli bättre, att kapitalisterna ska hålla sina löften som de gav under kriget, att de skulle ge er demokratin, självbestämmanderätten, brödet och friheten. Era förhoppningar har helt kommit på skam. Istället för att kolet skulle nationaliseras tvangs de engelska gruvarbetarna att åse hur kolbaronerna skar ner lönerna för dem. De tyska arbetarna som då trodde att om de fogade sig i bourgeoisins herravälde, de på fredlig väg skulle uppnå industrins socialisering, de måste nu åse hur de tyska industrikungarna, Stinnes & Co. lägger sina händer på landets produktivkrafter, hur de vill lägga beslag på järnvägarna, hur de vill föra ut landets rikedomar ur landet och gömma den utländska valutan för det tyska folket i utländska banker. *Frankrike* befinner sig mer än någonsin i händerna på det i kriget förenade kapitalet. I Amerika betyder *det republikanska partiets herravälde trusternas nakna och ohöljda herravälde*. T.o.m. de statliga bidragen för att förbilliga brödet avskaffas i alla länder; den som inte kan klara av de höga matpriserna, han ska dö av hunger. Efterkrigsdemokratin är inget annat än en mask för krigsspekulanternas herravälde och en kuliss bakom vilken en huvudlös diplomati smider ränker mot folken. I vissa kapitalistiska länder härskar *den vita terrorn*. I Indien och Egypten har den engelska världsoligarkin riktat denna terror – som de hittills enbart använt mot smågrupper – mot massorna. *I Amerika, i Polen, Rumänien och Jugoslavien har proletariatets kämpar förklarats fredlösa.* 2, 2 112 *Internationalerna och Amsterdampfackföreningsinternationalens alla löften har runnit ut i sanden*, alla dessa internationella föreningar har visat sig oförmögna att leda er till kamp ens för reformer och för demokratin, eftersom de är dömda till vanmakt genom *samarbetet med bourgeoisin*, och vare sig de vill eller inte hjälper de till med att befästa bourgeoisins herravälde.

Enhetsfronten behövs

Erfarenheterna hittills måste ha visat även för blinda, hur rätt Kommunistiska Internationalen hade när den sade till er: arbetarklassen kan bara befria sig om den bryter bourgeoisins makt och upprättar arbetarklassens herravälde, om ni, internationellt fast förbundna, röjer bort krigets ruiner och påbörjar arbetet med återuppbygget. Men vi vet hur starka det förgångnas fjättrar ännu är, inflytandet från den kapitalistiska skolan, pressen och kyrkan. Vi vet hur stor fruktan och avskyn fortfarande är hos stora proletära massor för att ta makten i egna händer

och att bli sitt eget ödes smed. Vi vet hur stor ångesten fortfarande är hos breda proletära massor inför de nederlag som Kommunistiska Internationalen har lidit i sin kamp, som den har fört för att rädda breda massor från slavarnas öde. Vi vet hur den kapitalistiska pressen i hela världen vill beröva er modet genom att visa på de sår som det ryska proletariatet har fått i den duell som det ensamt utkämpat med hela den kapitalistiska världen. Och därför säger vi er: *Nåväl, ni vågar er ännu inte in i kampen på nytt, ni vågar er ännu inte in i kampen om makten, om diktaturen, med vapen i hand, ni vågar er ännu inte in på det stora angreppet på världsrevolutionens citadell. Men samla er åtminstone till kamp för er blotta existens, till kampen om ett stycke bröd, till kampen om freden. Samla er i denna kamp i en stridsfront, samla er som proletär klass mot klassen av utsugare och världsödeläggare. Riv ner de skrankor, som har upprättats mellan er, ställ er i ledet oavsett om ni är kommunister eller demokrater eller anarkister eller syndikalister, till kamp mot dagens nöd!* Kommunistiska Internationalen har alltid uppmanat de arbetare, som står på proletariatets diktators grund, på sovjeternas grund, att samla sig i självständiga partier. Kommunistiska Internationalen tar inte tillbaka ett ord av vad den sagt om grundandet av självständiga kommunistiska partier. Den är övertygad, att för varje dag som går ska större, växande massor bli övertygade om hur rätt den hade i allt sitt handlande och agerande. Men frånsatt allt det som skiljer oss säger den: *Arbetare och arbeterskor i alla länder! Slut fronten till kamp för det som enar er, vad ni alla uppfattar som gemensamt mål.*

Inga arbetare, vare sig de är kommunister, socialdemokrater, syndikalister eller t.o.m. kristna eller liberala fackföreningsmedlemmar, vill tillåta någon ytterligare lönesänkning. De vill inte längre arbeta i hunger och köld och därför gäller det att förenas i en gemensam front mot företagarnas offensiv.

Inga arbetare, vare sig de är kommunister, socialdemokrater, syndikalister, kristna eller liberala fackföreningsmedlemmar, vill gå dag ut och dag in från fabrik till fabrik och tigga arbete. De fruktar alla att bli kastade ut på gatan. Därför måste de samlas *till kamp mot allt som ökar arbetslösheten*. Arbetslösheten kommer inte att försvinna i något av de industriella länderna om det *tyska proletariatet*, ententens och det tyska kapitalets slavar, måste knoga som internationell lönedepressare för att de tyska kapitalisterna ska kunna vräka ut de tyska varorna till vrakpriser på världsmarknaden och på så sätt betala Versaillestributen. Arbetslösheten kommer att växa om den kapitalistiska världen *ställer Sovjetryssland inför förslavnings- eller underkastelsevillkor* och tvingar det att ytterligare hungra sig fram eller att med vapen i hand skydda sitt eget skinn. *Förena er därför till kamp för att avskaffa krigsskulderna, till kamp mot strypningen av Tyskland, till kamp för erkännande av Sovjetryssland och dess uppbygge utifrån villkor som motsvarar det internationella proletariatets intressen.*

Inte bara arbetslösheten åsamkar proletariatet sår, det hotas av produktionsanarkin, hotas genom att kapitalisterna kan producera och exportera vad de vill. Den utarmade världen behöver en planmässig fördelning av råvarorna, deras planmässiga utnyttjande. Den behöver priskontroll; Allt detta är omöjligt, så länge som de av arbetarna valda organen inte har möjlighet att kontrollera den kapitalistiska industrins desorganiserande framfart. I kampen för kontrollen över produktionen, som inte bara ligger i proletariatets intresse, utan även i småbourgeoisins breda skikts intressen (småbourgeoisin, som jämrar sig under de vansinniga priserna) måste alla arbetare förena sig.

Alla arbetare, vare sig de är kommunister, socialdemokrater, syndikalister, kristna eller liberala fackföreningsmedlemmar, har ett intresse av att förhindra att *den kapitalistiska diplomatin tänder en ny världsbrand*. Det är ni som måste sätta stopp för det. Förena er därför till kamp mot de kapitalistiska *rustningarna, mot de kapitalistiska ränkerna.*

Förbered en enhetsfront på arbetsplatserna

Kommunistiska Internationalen uppmanar de kommunistiska arbetarna, uppmanar alla ärliga arbetare, överallt i hela världen, i verkstäderna, i samlingsalarna att sluta sig samman till en de arbetandes familj, som i tidens nöd kommer att stå eniga mot kapitalet. *Skapa den järnvilja till proletär enhet mot vilken varje försök, varifrån det än må komma, att splittra arbetarna kommer att misslyckas.* Bara om ni proletärer är så eniga kommer alla partier, som stödjer sig på proletariatet och som vill finna gehör hos det, att tvingas att sluta sig samman till gemensam försvarskamp mot kapitalet. Bara då kommer de att tvingas, att *bryta alliansen med de kapitalistiska partierna.*

Om proletariatet sluter sig samman så kan det bli i stånd att *utnyttja de knappa rättigheter,* som den kapitalistiska skendemokratien tillerkänner det, till kamp för att förbättra proletariatets läge, för att stärka sina positioner. Vi säger er: under det borgerliga hönshusets tak kan jätten, proletariatet, inte sträcka ut sina lemmar, inte resa sig upp i sin fulla längd. Om ni börjar kämpa kommer ni att se att ni behöver diktaturens svärd för att segra. Men vi vet att denna *diktatur är bara möjlig om proletariatets stora majoritet ur egen erfarenhet kommer fram till den, och därför vill Kommunistiska Internationalen, vill de kommunistiska partierna marschera tålmodigt och broderligt tillsammans med alla andra proletärer, även om dessa kämpar på den kapitalistiska demokratins grund.* Vi vet att om ni förenar er, om hela proletariatet marscherar upp tillsammans, kommer det att erfara hur stora dess krafter är, kommer det att se att *bourgeoisin,* som känner sig som herre på täppan på världens ruiner *kommer att bli liten inför er.*

I den fasta förvisningen om att ni kommer att gå den väg, som era bästa representanter har märkt ut med sitt blod, för vilken 100.000-tals ryska arbetare, för vilka *Rosa Luxemburg* och *Karl Liebknecht, Leo Jogiches* och hundra andra okända kämpar har fallit, för vilken 10.000-tals försmäktar i fängelse, i medvetande om att det kommer att vara nödvändigt att beträda kommunismens väg, uppmanar vi er: Proletärer i alla länder förena er!

Leve proletariatets gemensamma kampfront mot bourgeoisin! Till motangrepp mot kapitalets offensiv!

Till kamp för kontrollen över produktionen!

Ned med de kapitalistiska rustningarna och komplotterna! Bort med slavedjorna från det arbetande Tyskland! Bort med tassarna från Sovjetryssland!

Bröd och maskiner till de ryska proletärerna!

Leve den proletära solidariteten i varje land och i hela världen!

Moskva den 1 januari 1922

Den Kommunistiska Internationalens exekutiv Röda Fackföreningsinternationalens exekutiv

Leo Trotskij (tal): Frågan om enhetsfronten *

(26 februari 1922)

Kamrater, jag var inte närvarande under mötet igår, men jag har noggrant läst igenom de två tal som principiellt går emot exekutivkommitténs föreslagna taktik: kamraterna Terracinis och Daniel Renoults tal.

Jag håller fullständigt med kamrat Radek, som säger att kamrat Terracinis tal bara är en ny, om än inte särskilt förbättrad version av de invändningar han en gång hade mot vissa av den tredje kongressens teser.

Men situationen har förändrats sedan dess.

Under den tredje kongressen var risken att det italienska kommunistpartiet eller andra partier skulle genomföra aktioner som kunde bli mycket farliga. Nu är risken tvärtom den motsatta, att det italienska partiet avstår från aktioner som kan och måste gynna arbetarrörelsen.

Man kan naturligtvis säga att denna negativa fara inte är lika stor som den positiva faran. Men inom politiken är tiden en viktig faktor, och om vi låter den passera kommer alltid andra att utnyttja det mot oss.

Kamrat Terracini sa: vi är givetvis för massaktioner och för att erövra massorna. I sina tal upprepar han det gång på gång. Men å andra sidan säger han: även om vi är för proletarietets gemensamma kamp, så är vi mot exekutivens föreslagna enhetsfront.

Kamrater, när företrädare för ett proletärt parti hela tiden försäkrar: vi är för att erövra proletarietets majoritet, vi är för parollen "Till massorna!" – så låter det som ett något försenat eko av diskussionen vid den tredje kongressen. Vid den tiden trodde vi alla att revolutionen var i full gång. De känslor och stämningar som kriget hade givit upphov till inom proletarietet, de ganska vaga stämningarna för revolutionen – för den ryska revolutionen liksom för revolutionen i allmänhet – ansågs vara tillräckliga för revolutionen själv. Under den tredje kongressen diskuterade vi detta och sa: nej, nu inleds ett nytt skede. Borgarklassen står inte helt stadigt för närvarande, men ändå såpass stadigt att vi kommunister är tvungna att först erövra de breda arbetarmassornas förtroende för att kunna krossa borgarklassen.

Kamrat Terracini fortsätter att upprepa: vi är för aktioner för att erövra massorna. Säkert, men vi har redan gått in i ett mer utvecklat skede, vi diskuterar nu *metoderna* för att vinna massorna i handling. Ur denna synvinkel – hur man ska erövra massorna – delas partierna helt naturligt och logiskt upp i tre stora grupper:

Först har vi de partier som bara är i början av sina framsteg och ännu inte befinner sig i en sådan position att de "kan spela en viktig roll" i massornas omedelbara aktioner. Dessa partier har naturligtvis precis som alla andra kommunistpartier en lysande framtid att vänta, men just nu kan de inte räkna med de proletära massornas aktioner, eftersom organisationerna är så små och svaga. Följaktligen måste de ännu så länge kämpa för att skaffa sig en grund, en möjlighet att påverka proletarietets aktioner (vårt engelska parti utvecklas nu med allt större framgång ur denna situation).

Å andra sidan finns det partier som fullständigt dominerar proletarietet. Jag tror att kamrat Kolarov har rätt när han hävdar att det är fallet i Bulgarien. Vad innebär det? Det innebär att

* Trotskij höll detta tal under diskussionerna i exekutivkommittén inför Kominterns fjärde kongress 1922, angående frågan om enhetsfronten. I Frankrike kom kritiken i denna fråga från höger, och de främsta talesmännen var partisekreteraren L-O Frossard och Victor Meric. Trotskijs visar att frågan om enhetsfronten redan då hade samband med vad som kan betraktas som en tidig variant av stalinisternas senare s.k. folkfrontspolitik.

Bulgarien är moget för en proletär revolution, och att det bara är de internationella förhållandena som står i vägen för den. I en sådan situation är det uppenbart att frågan om enhetsfronten knappast existerar. I Belgien och England, å andra sidan, innebär enhetsfronten att kämpa för möjligheten att påverka proletariatet och medverka i dess rörelse.

Mellan dessa två ytterligheter befinner sig de partier som utgör en kraft, inte bara i sina teorier utan också genom sitt antal och organisatoriska styrka. Det gäller redan de flesta kommunistpartier. De kanske kan utgöra en tredjedel av den organiserade förtruppen, en fjärdedel, hälften eller lite mer – det ändrar inte situationen i stort.

Vilken uppgift står dessa partier inför? Att erövra proletariatets överväldigande majoritet. I vilket syfte? För att leda proletariatet till erövrandet av makten, till revolutionen. När kommer de att uppnå det? Det vet vi inte. Kanske om sex månader, kanske om sex år. I en del länder kanske någonstans mellan dessa två siffror. Men teoretiskt är det ingalunda uteslutet att denna förberedelseperiod kan bli ännu längre. I så fall frågar jag: vad ska vi göra under tiden? Fortsätta kämpa för att erövra majoriteten, för att få hela proletariatets förtroende. Men det kan vi inte uppnå idag eller imorgon. För ögonblicket är vi ett parti för proletariatets förtrupp. Och ytterligare en fråga: ska klasskampen upphöra under tiden, tills vi har erövat hela proletariatet? Jag ställer den frågan till kamrat Terracini och även till kamrat Renault: ska proletariatet upphöra med kampen för sitt dagliga bröd tills kommunistpartiet med stöd från hela arbetarklassen befinner sig i en sådan ställning att det kan gripa makten? Nej, kampen upphör inte, den fortsätter. De arbetare som tillhör vårt parti och de som inte ansluter sig, liksom medlemmarna i det socialdemokratiska partiet och andra partier, allihopa vill och kan de – beroende på läget för och karaktären på arbetarklassen i fråga – kämpa för sina omedelbara intressen. Och *under vår epok av djup imperialistisk kris är kampen för de omedelbara intressena alltid inledningen på en revolutionär kamp.* (Detta är ytterst viktigt, men jag nämner det här bara i förbigående.)

De arbetare som inte går med i vårt parti och som inte förstår det (det är just därför de inte går med i partiet) vill alltså få möjlighet att kämpa för en bit dagligt bröd, för en bit kött, etc. Framför sig har de kommunistpartiet, socialistpartiet, och de förstår inte varför de har skilt sig. De tillhör den reformistiska *Confédération générale du travail* [CGT], det italienska socialistpartiet, etc, eller så tillhör de ingen partiorganisation. Hur tänker dessa arbetare? De säger: låt dessa organisationer eller sekter – jag vet inte vad dessa inte särskilt medvetna arbetare kallar dem – ge oss möjlighet att kämpa för våra dagsbehov. Vi kan inte svara dem: men vi har skilt oss åt för att förbereda er lysande framtid, ert mäktiga övermorgon! De kommer inte att förstå det, eftersom de är helt upptagna av sitt ”idag”. Om de kunde förstå detta för dem helt teoretiska argument, så skulle de ha anslutit sig till vårt parti. Denna inställning och det faktum att det finns olika fackföreningar och politiska organisationer, gör att de inte kan orientera sig. De anser att det inte går att genomföra några direkta aktioner, oavsett hur små eller delvisa. Då kommer kommunistpartiet och säger till dem: vänner, vi är splittrade. Ni tycker att det är fel, men jag vill förklara orsakerna. Ni förstår dem inte? Jag beklagar det, men vi finns redan, vi kommunister, socialister, reformister och revolutionära syndikalister. Vi har våra egna organisationer av skäl som är alldeles tillräckliga för oss kommunister. Trots det föreslår vi kommunister omedelbara aktioner för att kämpa för bröd och kött, vi föreslår dem till er och till era ledare, till varenda organisation som företräder någon del av proletariatet!

Detta ligger helt i linje med masspsykologin, proletariatets psykologi, och jag vill påstå att de kamrater som protesterar med så stor lidelse (som lätt kan förklaras med frågans betydelse och allvar) inte så mycket återspeglar stämningarna bland de breda proletära massorna som att den nyligen genomgångna skilsmässan från reformisterna och opportunisterna var smärtsam. Jag förstår mycket väl att en journalist som under lång tid satt i samma redaktion på

l'Humanité som låt oss säga Longuet, och bara med stor svårighet skildes från honom – att det för denna person innebär en psykologisk och moralisk tortyr att efter allt detta tänka sig att vända sig till Longuet igen. Men arbetarklassen, massorna, de miljontals franska arbetarna, struntar blankt i det (man kan säga ”tyvärr!”) eftersom de inte tillhör partiet. Men när man säger till dem: vi kommunister tar initiativ till massaktioner för ert bröd – vilka kommer de att fördöma och ställa vid skampålen för det? Kommunistiska internationalen, det franska kommunistpartiet? Nej, aldrig.

För att visa för er, kamrater, att de tvivel som vinner mark i Frankrike, speciellt i Frankrike, inte återspeglar stämningarna bland de proletära massorna, utan istället är ett försenat eko från den smärtsamma separationsprocessen från det gamla partiet, ska jag citera ur några artiklar. Jag ber om ursäkt: de franska kamraterna gör sig en aning lustiga över vår förälskelse i citat. En av dem har gjort en del mycket kända anmärkningar om vår omfattande ”dokumentation”, men det är det enda vi kan göra. Citat är naturligtvis arbetarrörelsens torkade blommor, men den som kan lite botanik och har sett blommorna på ett soligt fält, ser att även dessa torkade exemplar kan ge en aning om verkligheten.

Jag ska citera en kamrat som är välkänd i Frankrike: kamrat Victor Meric. Han företräder nu mer eller mindre oppositionen mot enhetsfronten på ett sätt som alla kan förstå. Han populariserar sin opposition på ett ironiskt sätt. Lyssna till vad han säger. Det antas vara ett skämt – ett dåligt skämt tycker jag, men hursomhelst ett skämt:

Varför inte sluta en enhetsfront med Briand? Han är trots allt bara en avvikare [*dissident*], ett första utkast till avvikare, en banbrytande avvikare, men icke desto mindre tillhör han den stora familjen.” (*Journal du Peuple*, 13 januari 1922.)

Vad betyder allt detta? När exekutiven säger till de franska kamraterna: ni, det franska partiet, representerar bara en del av arbetarklassen, ni måste komma på sätt och metoder för massornas gemensamma aktioner – då svarar rösten i Paris:

Varför inte sluta en enhetsfront med Briand?

Man kan säga att det är ironiskt, och att det står i en tidning som startades speciellt för denna sorts ironi, *Journal du Peuple*. Men jag har också ett citat från samma författare i *Internationale* – och det är ojämförligt mycket viktigare – där han bokstavligen skriver:

Och tillåt mig ställa en enda fråga – oh! utan minsta ironi ... [kamrater, märk väl att det är Victor Merics egna ord: ”utan minsta ironi”]...

Avbryts: För en gångs skull!... Det händer inte ofta.

Och tillåt mig ställa en enda fråga – oh! utan minsta ironi! Om denna teori accepteras i Frankrike, och regeringen Poincaré-la-Guerre imorgon skulle lämna plats för en regering under Briand eller Viviani, dessa beslutsamma anhängare av fred, nedrustning, mellanfolkliga överenskommelser och erkännande av Sovjet, skulle då inte våra deputerade i parlamentet vara tvungna att befästa den borgerliga regeringens ställning med sina röster? Och – allt kan hända! – om någon av de våra skulle erbjudas en ministerpost, borde han då vägra att ta emot den? (*Internationale*, 22 januari 1922.)

Detta står skrivet – oh! utan minsta ironi! – inte i *Journal du Peuple*, utan i *Internationale*, vårt partiorgan. För Victor Meric handlar det alltså inte om att ena proletariatets aktioner, utan om hans förhållande till den ena eller andra avvikaren, gårdagens avvikare eller avvikarna från i förrgår. Som ni kan se tar han sina argument från den internationella arenan: om regeringen Briand skulle luta åt att erkänna Sovjet, skulle Moskva-internationalen då tvinga oss att samarbeta med denna regering?

Kamrat Terracini sa inte riktigt samma sak som Meric, men även han frammanade spöket av en allians mellan tre makter: makt nummer 3, 2 och 2½ – Tyskland, Österrike och Tyskland.

[Måste väl vara fel i transkriptionen av talet, borde vara Frankrike – öa.] Under plenarmötet sa kamrat Zinovjev, och jag sa i kommissionen, att det finns kamrater som letar efter statsintressen i våra åsikter eller våra ”avvikelser”. De säger att det inte är våra misstag som kommunister, utan istället våra intressen som sovjetiska statsmän som får oss att tala för enhetsfronttaktiken. Och det är exakt Victor Merics förstuckna anklagelse.

Kom ihåg att så långt tillbaka som under den tredje kongressen påpekade man att högern, och i synnerhet högerns lakejer, tolkade marshändelserna i Tyskland som ett resultat av förslag från Moskva för att rädda den röriga situationen i Sovjet. När den tredje kongressen fördömde vissa metoder som hade använts under marsaktionerna, så var det den yttersta vänstern, Tysklands kommunistiska arbetarparti, som förkunnade att sovjetregeringen var mot den revolutionära rörelsen och ville skjuta upp världsrevolutionen ett tag för att kunna bedriva affärer med borgarklassen i väst.

Nu putsas samma saker upp igen i samband med enhetsfronten.

Kamrater, sovjetrepublikens intressen kan inte vara några andra än den internationella revolutionära rörelsens intressen. Om denna taktik skadar er, kamrater i Frankrike, eller er, kamrater i Italien, då är den absolut skadlig *även för oss*. Och om ni tror att vi är så helt uppslukade och hypnotiserade av vår position som statsmän att vi inte längre kan bedöma och på rätt sätt inse arbetarrörelsens intressen – då vore det inte mer än rätt att i Internationalens stadgar föra in en paragraf som säger att det parti som har hamnat i den beklagliga situationen att ha erövrat makten, måste uteslutas ur Internationalen. (*Skratt.*)

Istället för sådana anklagelser – märk väl att de inte är formella anklagelser, utan antydningar som går hand i hand med mer eller mindre officiella och rituella lovtal till den ryska revolutionen – tycker jag att det vore bättre om vi blev lite mer kritiserade. Om vi exempelvis skulle få ett brev från det franska partiets centralkommitté där det står: ”Nu för ni den Nya ekonomiska politiken. Se upp så att ni inte bryter nacken, ty ni har gått alltför långt i era relationer med kapitalisterna”. Eller om den franska delegationen skulle säga: ”Vi har sett er militära genomgång. Ni efterliknar den gamla militarismen för mycket och det kan få dålig inverkan på de unga arbetarna”. Eller om ni skulle säga: ”Er diplomati är alldeles för diplomatisk. Den ger intervjuer och skriver noter som kan skada oss i Frankrike” – kort sagt, om ni skulle kritisera oss öppet, sätta pricken över *i*:na och strecken på *t*:na, så vore sådana rättframma relationer mycket mer önskvärda för oss än dessa avskyvärda antydningar. Men allt detta är sagt i förbigående.

Efter argumentet från den internationella politiken, för Victor Meric fram ett sentimentalt argument:

När vi kommande 15 januari hedrar minnet av de två martyrerna kommer det i alla inte att duga att komma och tala med oss om en enhetsfront med vänner till Scheidemann, Noske, Ebert och andra som har mördat socialister och arbetare. (*Internationale*, 8 januari 1922.)

Detta argument kan givetvis inte annat än göra intryck på enkla arbetare som har revolutionär glöd men inte tillräcklig politisk skolning. Kamrat Zinovjev nämnde det i sitt tal. Och kamrat Thalheimer sa: kamrater, om det finns sentimentala skäl att inte sitta vid samma bord som folk från Andra och Två-och-ett-halvte internationalerna, så är dessa skäl framförallt giltiga för oss tyskar. Men hur kan en fransk kommunist göra ett uttalande som är detsamma som att påstå att de tyska kommunisterna saknar denna revolutionära glöd, och hat mot förrädarna och mördarna i Andra internationalen?

Jag tror inte att deras hat är mindre än hatet hos boklärd och journalister som inte var med under händelserna. Om våra tyska kamrater ändå genomför enhetsfronttaktiken, så beror det

på att de ser det som en politisk handling och inte som en moralisk försoning med de socialdemokratiska ledarna.

Det tredje argumentet är mer eller mindre avgörande. Vi återfinner det i en artikel av samma författare:

Seinefederationen har just tagit ett beslut i viktiga frågor: den förkastar enhetsfronten med stor majoritet. Det betyder helt enkelt att den inte har för avsikt att ändra sig trots att det har gått ett år. Efter att ha gått med på att genomföra den smärtsamma splittringen i Tours, så vägrar den alltså att riva upp alltihop igen, och vädja till de personer som vi skilde oss från. (*Internationale*, 22 januari 1922.)

Det är så enhetsfronten framställs, som en återgång till situationen före Tours. Och Fabre, den älskvärda Fabre, förkunnar att han helt och hållet är överens om enhetsfrontstaktiken, men med en anmärkning – själv har jag inga anmärkningar att göra:

Varför förstördes den socialistiska och proletära enheten, med pistolen i hand?

Nu står det klart. Genom att ställa frågan så här, visar man att man betraktar ett acceptande av enhetsfronten som en återgång till situationen innan Tours, alltså samarbete, vapenvila, helig allians med avvikarna, reformisterna. Och därefter diskuterar man vilken taktik man ska anta: acceptera eller förkasta. Meric säger: jag och Seinefederationen förkastar. Fabre säger: nej, jag accepterar, jag accepterar.

Kamrater, inte ens hos Frossard, som förvisso är en politiker av stort värde, som vi alla känner och som inte bara sysselsätter sig med frågans roligare sidor – inte ens hos honom kan vi hitta tyngre vägande argument. Nej, det är fortfarande tanken på försoning med avvikarna och inte frågan om enhetsfronten. Då frågar jag: existerar den frågan i Frankrike eller ej?

Det franska kommunistpartiet har 130.000 medlemmar. Avvikarnas parti har väldigt få medlemmar. Jag vill peka på det faktum att de franska kamraterna har kallat reformisterna för ”avvikare”. Varför? För att fördöma dem inför proletariatet som splittrare av enhetsfronten, som avvikare, det vill säga som förrädare mot socialismen. På liknande sätt kallar sig det revolutionära CGT för ”enat” för att visa att ett av dess mål, dess viktigaste mål, är att garantera proletariatets enhet i handling.

Jag kan också säga att era metoder och aktioner är bättre än de argument ni har använt mot den taktik som Kommunistiska internationalens exekutivkommitté har formulerat. Jag upprepar: partiet har 130.000 medlemmar och avvikarna låt oss säga 30.000, 40.000 eller 50.000. Strunt samma...

Avbryts: 15.000! Ja, siffrorna över avvikarna är inte alltid exakta! Det är mycket svårt att få reda vad de är.

Trotskyj: De är en minoritet, men inte en helt försumbar minoritet.

Sedan har vi fackföreningarna. För några år sedan hade de två miljoner medlemmar. Åtminstone sa de det – den franska fackföreningsrörelsens statistik är mer livfull än dess revolutionära entusiasm – och nu – jag tar siffrorna från kamrat Renoult's tal – finns det 300.000 medlemmar i det enade CGT. Före splittringen hade fackföreningarna allt som allt 500.000 medlemmar.

Den proletära klassen i Frankrike räknas i miljoner.

Partiet har 130.000 medlemmar.

De revolutionära fackföreningarna har 300.000.

De reformistiska fackföreningarna kanske lite mer eller lite mindre än 200.000.

Avvikarna har 15.000 (30.000 eller 40.000).

Sådant är läget.

Förvisso befinner sig partiet i en mycket gynnsam situation. Det är den mest inflytelserika politiska organisationen. Men det är inte dominerande! Vad är partiet för närvarande? Det franska partiet är resultatet av, en utkristallisering av den stora proletära revolutionära våg som uppstod efter kriget, tack vare de modiga aktioner som genomfördes av kamraterna som ledde rörelsen på den tiden. De använde detta massuppsving, massornas diffusa men revolutionära, primitivt revolutionära känslor, för att förvandla det gamla partiet till ett kommunistiskt parti.

Men revolutionen kom inte. Massorna kände det som om den skulle komma idag eller imorgon. Nu verkar det som om den inte kommer att bryta ut. Som en följd av det har det skett en viss nedgång, och bara proletariatets elit är kvar i partiet. Men de stora massorna upplever så att säga en psykologisk ebb. Den uttrycks i det faktum att arbetarna lämnar fackföreningarna. Fackföreningarna förlorar medlemmar. Tidigare uppgick de till miljoner, men nu är de inte längre medlemmar. Män och kvinnor ansluter sig i några veckor, några månader, och sedan lämnar de. Vad betyder det? Proletariatets stora massor är naturligtvis fortfarande trogna revolutionens ideal, men idealen har fått en mer diffus och mindre realiserbar karaktär, de har blivit avlägsna. Kommunistpartiet finns kvar, med sina läror och sin taktik. Det finns en liten avvikande grupp, som under denna omvälvande revolutionära period har förlorat allt inflytande och anseende. Men låt oss anta att denna övergående situation varar ytterligare ett år, två år, tre år, låt oss anta det – vi vill inte det, men vi gör detta antagande för att beskriva situationen – hur kommer den franska arbetarklassen att handla om det under dessa omständigheter skulle uppstå omfattande aktioner i landet? Hur kommer den att gruppera sig? Förhållandet mellan kommunistpartiet och avvikarnas parti är 4 till 1, och bland de arbetande massorna är förhållandet mellan diffusa revolutionära känslor och medvetna revolutionära känslor kanske 99 till 1.

Denna situation fortsätter utan att bli stabiliserad, och samtidigt närmar sig tidpunkten för nya val. Vad kommer de franska arbetarna att tänka? De säger till sig själva: ja, kommunistpartiet kanske är ett bra parti, kommunisterna är bra revolutionärer. Men för tillfället är det ingen revolution, det handlar om val. Problemet idag är Poincaré, den hämnande nationalismens sista allvarliga försök, precis som en döende lampas sista flämtningar.

Vad har borgarklassen kvar efter det? Vänsterblocket. Men för att denna politiska sammanlutning ska bli framgångsrik krävs det ett stöd, ett verktyg inom arbetarklassens led. Detta verktyg är avvikarnas parti. Duger det? En gång i tiden hade vi enorma propagandaframgångar med *l'Humanité*, som har 200.000 läsare, våra skolor, etc.

Men det finns andra sätt, och vi försöker sätta de breda massorna i rörelse med hjälp av möten, med hjälp av utmärkta tal av våra franska vänner, som vi alla vet är värtaliga. Nå, valen kommer. Och en hel del arbetare kommer troligen att resonera så här: ja, ett parlament med Vänsterblocket är i alla händelser att föredra framför ett parlament med Poincaré, med Nationella blocket. Och då får avvikarna chansen att spela en politisk roll. Det stämmer att de till antalet inte är någon stark politisk organisation. Deras tidningar är förvisso inte särskilt lästa, eftersom de mest likgiltiga, desillusionerade proletära massorna inte läser någonting. De har förlorat sina illusioner, de väntar på att saker och ting ska hända och de har ett fint väderkorn för kommande händelser utan att läsa. Bara de riktigt revolutionära arbetarna längtar efter det skrivna ordet. Under dessa förhållanden kan avvikarnas organisation, detta borgarklassens lilla verktyg, få en stor politisk betydelse. För oss handlar det alltså om att inför det franska proletariatet redan på förhand misskreditera tanken på ett Vänsterblock. Det är en mycket viktig fråga för det franska partiet. Jag säger inte att detta Vänsterblock måste bli

en olycka för oss. Det skulle vara ett framsteg även för oss, under förutsättning att proletariatet inte deltar i det. Låt de andra samarbeta i blocket, men inte de franska arbetarna. Då kommer de andra bara att misskreditera sig redan på förhand. Små- och storbourgeoisin, den finansiella och industriella borgarklassen, den borgerliga intelligentsian – låt dem satsa på Vänsterblocket så mycket de vill. Men vi kommer att försöka utnyttja det, och till varje pris ena alla arbetare i enhetsfronten mot borgarklassen, och överbrygga splittringarna och grupperingarna inom arbetarklassen.

Just nu vill vi inte formulera exakt hur vi tänker gå till väga, vilka metoder vi tänker använda, fråga oss om det kommer att bli ett öppet brev till de avvikares exekutivkommitté eller ej – om de har någon exekutivkommitté. Det viktigaste är att redan på förhand misskreditera borgarklassens vänster i ögonen på de breda arbetarmassorna, att tvinga den att ta ställning. Denna borgarklassens reservarmé håller sig fortfarande i bakgrunden, den vill inte avslöja sig själv, den inväntar de kommande händelserna under beskydd av sina redaktioner och parlamentsgrupper, den planerar att låta de stora och små händelserna äga rum utan att bli inblandade i dem och bli misskrediterade av dem. Sedan, när det blir val, kliver dessa vänstergrupper fram från reservbänken, träder fram inför massorna och säger: ja, ja, kommunisterna... men vi erbjuder den ena eller den andra fördelen. Vi kommunisterna har ett stort intresse av att dra fram dessa herrar ur sin tillflyktsort, ut ur sina kammare, och ställa dem inför proletariatet, i synnerhet under massaktioner. Det är så saker och ting förhåller sig, det är så frågan ställs för oss. Det handlar inte alls om att *närma* sig Longuet. Verkligen kamrater, det vore väl en aning dumt, eller hur?

För 15 eller 16 månader sedan försökte vi inpränta i de franska kamraterna hur viktigt det var att utesluta Longuet. Och nu kommer samma kamrater som på den tiden inte var så bestämda i frågan om de 21 villkoren, och säger till oss: ni tvingar på oss ett *närmande* till Longuet! Jag förstår mycket väl att en arbetare i Seinefederationen som har läst Victor Merics artiklar, kan få en så galen tanke. Man måste i lugn och ro förklara hans misstag för honom. Vi måste visa att det inte handlar om det, att det framförallt *är* frågan om att inte låta herr Longuet och hans gelikar förbereda ett nytt förräderi från sin lugna tillflykt, att man måste ta dem i kragen och tvinga dem att stå inför proletariatet och besvara de exakta frågor vi ställer till dem.

Vi har inte samma aktionsmetoder, berättar kamrat Terracini för oss. Vi är för revolutionen och de är mot den. Det är helt rätt, jag är fullständigt överens med Terracini om det. Men om det inte var så, då skulle inte frågan om enhetsfronten stöta på några svårigheter alls. Givetvis är vi för revolutionen och de mot den, men proletariatet har inte insett denna skillnad och vi måste klargöra det för arbetarna.

Kamrat Terracini svarar:

Men vi gör ju redan det, vi har kommunistiska celler i fackföreningarna. Fackföreningarna är mycket viktiga. Vi uppnår våra mål med hjälp av propaganda.

Denna konferens kommer inte att förbjuda propaganda, den är alltid bra, den är grunden för allting. Men det handlar om att kombinera och anpassa den till de nya förhållandena och partiets organisatoriska roll.

Här är ett litet och mycket intressant utdrag ur kamrat Terracinis tal:

När vi lanserade appeller om allmänna massaktioner, så erövrade vi majoriteten i organisationerna med hjälp av vår propaganda.

”Majoriteten”... och sedan gör författaren med lätt hand en mindre rättelse, ”nästan majoriteten”. Ännu en punkt där vi är helt överens. Men vad betyder det: ”nästan majoriteten”? Både på ryska och franska är det helt enkelt samma sak som att säga minoriteten.

Kamrater, inte ens majoriteten betyder ännu alla.

”Vi har majoriteten, vi har fyra sjundedelar av proletariatet.”

Men fyra sjundedelar av proletariatet är ännu inte alla: de återstående tre sjundedelarna kan mycket väl sabotera klassens aktioner. För de är trots allt tre sjundedelar av proletariatet.

Och ”nästan majoriteten” är bara tre sjundedelar av proletariatet. Tack vare propaganda har vi nu alltså tre sjundedelar, men vi måste fortfarande erövra de fyra sjundedelarna. Det är inte lätt, kamrat Terracini, och om han tror att han kan upprepa samma metoder som han har använt för att erövra de tre sjundedelarna för att erövra de resterande fyra, då misstar han sig, ty allt eftersom partiet blir större måste metoderna förändras. I början, när proletariatet ser denna oförsonliga lilla revolutionära grupp som säger: ”Åt helvete med reformisterna! Åt helvete med den borgerliga staten!” – då applåderar det och säger: ”Mycket bra!” Men när det ser dessa tre sjundedelar av förtruppen som har organiserats av kommunisterna, när det ser att det inte har skett några större förändringar i fråga om diskussioner och möten, så tröttnar proletariatet, det tröttnar och det krävs nya metoder för att visa att vi nu är ett stort parti som är förmöget att delta i den omedelbara kampen.

Och för att kunna visa det krävs aktioner från hela proletariatet. Dessa aktioner måste garanteras och vi kan inte låta andra ta initiativet till dem.

När arbetarna säger: er revolution imorgon berör inte oss särskilt mycket! Vi vill kämpa idag för att försvara vår 8-timmars dag! – då är det vi som måste ta initiativ för att ena dagens kamp.

Kamrat Terracini säger:

Vi får inte bry oss så mycket om socialisterna, Det finns inget att göra med dem. Men vi måste uppmärksamma fackföreningarna.

Och han tillägger:

Det är inget nytt med det. Redan under Kommunistiska internationalens andra kongress sa man, kanske oavsiktligt: splittring av de politiska partierna, men enhet i fackföreningarna.

Det förstår jag inte alls. Jag strök under detta stycke i talet först med rött och sedan med blått, för att uttrycka min förvåning. Under den andra kongressen sa vi, kanske oavsiktligt...

Terracini: Det var i polemik mot Zinovjev. Det var ironiskt. Du var inte i salen när jag talade.

Trotskyj: Låt oss lägga det åt sidan och skicka det i ett brev till Victor Meric. Ironi är hans specialitet.

Avbryts: Det finns ironi i Italien också, vet du... Och till och med i Moskva...

Trotskyj: Ja tyvärr, för som ni ser ledde det mig fel. Men skämt åsido. Vad betyder det: inte splittra fackföreningarna? Och varför inte? Det farligaste i kamrat Renoults tal, som jag läste med stort intresse och i vilket jag hittade lärorika ting för att förstå sinnestillståndet hos det franska kommunistpartiet, är hans påstående att vi för närvarande varken har någonting med avvikarna eller ens det reformistiska CGT att göra. Det kommer att bli en trevlig överraskning för de mest klumpiga anarkisterna, om jag får säga så, i det enade CGT. Det är just i fackföreningarna som ni har tillämpat teorin om enhetsfronten, och ni har tillämpat den med framgång. Och om ni nu har 300.000 medlemmar jämfört med Jouhaux' 200.000 medlemmar, så är jag säker på att ni till hälften har enhetsfrontstaktiken att tacka det för, ty i fackföreningsrörelsen, där det gäller att innefatta proletärer med alla möjliga uppfattningar, från alla möjliga strömningar, där finns det möjlighet att kämpa för sina omedelbara intressen. Om vi skulle splittra fackföreningarna efter de olika strömningarna, så vore det rent självmord.

Vi sa: nej, detta är vårt område. I så måtto som vi är självständiga kommunister, så har vi alla möjligheter att manövrera, öppet säga vad vi tycker, kritisera de andra. Vi går in i fackföreningarna med denna inställning och vi är övertygade om att vi inom en viss tid kommer att ha majoriteten bakom oss.

Jouhaux märkte hur marken försvann under honom. Vår prognos var korrekt. Han började splittra med hjälp av uteslutningar. Vi kallade uteslutningarna brottsliga, eftersom det var aktionsenhet som behövdes. Det var vår taktik.

Avbryts: Renoult sa det!

Trotskyj: Förvisso, Jouhaux bröt enheten genom att utesluta kommunisterna. Det är just det som är innebörden i enhetsfronten. I vår kamp mot reformisterna, mot avvikarna som ni kallade dem, de syndikalistiska reformisterna, socialpatrioterna, etc, måste vi ställa dem till ansvar för splittringen, vi måste hela tiden tvinga dem att yttra sig om möjligheten till gemensamma aktioner på grundval av klasskampen. De måste inför hela arbetarklassen tvingas säga ett öppet "nej".

Om situationen är gynnsam för arbetarklassens krav, så måste vi pressa dessa herrar framåt. Låt oss tänka oss att det skulle bli en revolution om två år. Samtidigt kommer vi att ha en allt mer utbredd rörelse inom arbetarklassen. Tror ni att Jouhaux och Merrheim och liknande kommer att se likadana ut som idag? Nej de kommer alltid att försöka, de kommer att ta ett eller två steg framåt, och eftersom det i deras läger alltid kommer att finnas folk som vägrar följa dem, så kommer de att drabbas av en ny splittring. Det kommer att gynna oss. Det är naturligtvis en rörlig taktik, en mycket flexibel taktik, men samtidigt en helt igenom energisk taktik, eftersom ledningen helt och hållet ligger i våra händer. Och när det sker stora händelser – här är jag helt överens med kamrat Terracini – så kommer aktionsenheten att uppstå av sig själv. Vi kommer inte att sätta stopp för det. Men, säger kamrat Terracini, för tillfället sker det inga stora händelser och vi har ingen anledning att föreslå enhetsfronten...

Terracini: Jag har aldrig sagt det.

Trotskyj: Kanske jag har misstagit mig. Kanske det inte är du som har sagt det. Men argumentet drogs fram här, jag såg det i det stenograferade protokollet. De franska kamraterna säger: ja, om det uppstår några stora händelser, men om de inte kommer, vad gör vi då? Då måste vi få dem till stånd genom våra egna initiativ. Jag vill hävda, och jag tror att det är ett axiom, att ett av hindren för stora händelser, ett av de psykologiska hindren för proletariatet, är det faktum att det existerar flera politiska och fackliga organisationer sida vid sida, där massorna inte förstår skillnaderna mellan dem. De inser inte hur de ska få till stånd sina aktioner. Detta psykologiska hinder är givetvis av största negativa vikt. Det är resultatet av en situation som inte vi var orsak till, men vi måste göra det lättare för massorna att förstå den. Vi föreslår till en organisation att vi ska genomföra den ena eller andra omedelbara aktionen. Det motsvarar helt och fullt logiken hos saker och ting. Jag vill påstå att om det enade CGT skulle anamma taktiken att ignorera Jouhaux' CGT, så kommer det att vara det värsta misstag som vi kan begå i Frankrike. Och om partiet begår detta misstag, så kommer det att krossas under dess tyngd, ty de 300.000 revolutionära arbetarna i fackföreningarna – och kamrater, det är bara ett minimum – dessa 300.000 arbetare är i praktiken ert parti, lite utvidgat med olika element, det är allt. Och var är det franska proletariatet?

Ni kommer att svara: men de är inte med Jouhaux heller! Ja, det stämmer. Men jag säger, att de arbetare som inte är med i någon organisation, de mest desillusionerade eller mentalt långsammaste elementen, mycket väl kan dras med bakom oss i händelse av en akut revolutionär kris, medan de under långsammare perioder mycket oftare blir ett stöd åt Jouhaux. För vad representerar Jouhaux? Arbetarklassens tröghet. Och det faktum att ni bara

har 300.000 arbetare visar att det finns kvar en hel del tröghet inom den franska arbetarklassen, trots att de franska arbetarna otvivelaktigt är överlägsna de efterblivna arbetarna i andra länder.

Jag återkommer till frågan om att avslöja Jouhaux. Hur ska det gå till? Hur kan vi tvinga dem att säga något om massaktionerna och ta ansvar för dem?

Det finns ytterligare en fara. Om det enade CGT helt enkelt vänder ryggen åt det reformistiska förbundet, och försöker erövra massorna med hjälp av revolutionär propaganda, så kommer det kanske att begå samma misstag som järnvägsfackföreningen redan har gjort. Ni vet mycket väl att fackföreningsrörelsen, fackliga aktioner, är mycket svåra att styra. Vi måste alltid tänka på den stora reserv av efterblivna massor som Jouhaux företräder, och om vi bortser från Jouhaux så är det samma sak som att nonchalera de efterblivna arbetarmassorna.

Enligt min uppfattning är det så frågan står.

Det finns ytterligare en viktig fråga, nämligen frågan om en konferens för de tre internationalerna. Kamrater, det sägs: tanken på att arbeta tillsammans med folk i de Andra och Två-och-en-halvte internationalerna är en stor överraskning för oss. Vi är inte redo för denna tanke på ett internationellt samarbete med dem som vi har fördömt.

Visst måste tanken på en så omfattande vändning förberedas i tid. Det är riktigt. Frågan har orsakat livliga diskussioner. Men vad var det som startade dem? Det var den så kallade Genua-konferensen, som också kom på tal väldigt hastigt. När vi fick inbjudan till konferensen, en personlig inbjudan till kamrat Lenin, var det en överraskning för oss. Om denna konferens verkligen skulle komma till stånd, vare sig det blir i Genua eller Rom, så kommer den mer eller mindre att avgöra världens öde, i den mån borgarklassen kan göra det. Då kommer proletariatet att känna att det behöver göra någonting.

Vi kommunister kommer givetvis att göra allt vi förmår med hjälp av propaganda, möten, demonstrationer. Men det finns en visserligen vag men ändå känsla, inte bara bland kommunister, utan också bland arbetarna, inom arbetarklassen i sin helhet, i Tyskland, i Frankrike, att man måste göra någonting för att påverka mötena under denna konferens utifrån proletariatets intressen.

Två-och-en-halvte internationalen har alltså tagit initiativ till en konferens och bjuder in oss. Vi måste bestämma oss: ja eller nej? Ska vi svara dem: ”Ni är förrädare, vi tänker inte göra någonting ihop med er”? Deras förräderi är ett sedan länge känt faktum, och vi har brännmärkt det ett oräkneligt antal gånger. Men dessa herrar kommer att kunna säga: vi i den Andra och Två-och-en-halvte internationalen vill använda proletariatets röst för att utöva påtryckningar mot borgarklassens diplomatiska konferens. Vi bjöd in kommunisterna men de vägrade och svarade bara med förolämpningar. Och vi svarar: eftersom ni är förrädare, skurkar (de kommer att se till att dessa ord strykes ur stenogrammet) kommer vi inte att åka. Vår kommunistiska publik kommer naturligtvis att bli övertygad, för den är redan övertygad. Vi behöver inte övertyga den igen. Men Andra och Två-och-en-halvte internationalens anhängare då, varav många är arbetare? Det är den enda fråga som är viktig. Om ni säger: ”Nej, mensjevnikerna har förlorat sitt inflytande överallt”, då bekymrar jag mig inte ett dyft om Andra och Två-och-en-halvte internationalernas konferenser, men säg då det. Men tyvärr är det fler arbetare som stöder Andra och Två-och-en-halvte internationalerna än som stöder Tredje internationalen.

Vi måste hålla i minnet att Friedrich Adler har vänt sig till oss med dessa ord: vi inbjuder er att delta i en konferens med oss för att diskutera och besluta om gemensamma påtryckningar mot borgarklassen, mot dess diplomati. De bjuder in oss och därmed arbetarna i hela världen. Om vårt svar inskränker sig till att upprepa: ”Ni är förrädare mot socialismen” – så kommer

det att vara ett dåligt svar. Då kommer Scheidemann, Friedrich Adler, Longuet och alla de andra att få ett lätt jobb inom arbetarklassen. Se där, kommer de att säga, kommunisterna påstår att vi är förrädare, men när vi vänder oss till dem och erbjuder dem samarbete under en viss period och för ett väldefinierat mål, så vägrar de. Kamrater, låt oss hålla inne med att kalla dem förrädare och skurkar tills efter konferensen, kanske till och med till konferensen själv. Men i vårt svarsbrev ska vi inte säga: vi vägrar vara med därför att ni är förrädare och skurkar. Är det säkert att konferensen kommer att äga rum? Jag vet inte. En del kamrater är optimistiska, medan andra är pessimister. Men om inte konferensen kommer till stånd, så låt det då bero på Scheidemann och hans gelikar. Då kommer vi att kunna säga till arbetarna: er Andra och Två-och-en-halvte international klarar inte av att göra det de föreslog oss. Det kommer inte bara att ge oss applåder från kommunisterna, utan en del av Scheidemanns folk kommer också att lyssna på oss och säga: här är något ruttet. Man föreslog en överenskommelse och så kom inte de tyska socialdemokraterna. Ock så kommer kampen mellan oss och Scheidemann och de andra att börja om på nytt. Vi kommer att kunna föra den på en bredare grundval, som är mer gynnsam för oss. Det är också det enda resultat vi eftersträvar.

Kamrater, jag vet inte om konferensen kan skjutas upp. Det är ingenting som vi kan avgöra. Det vore mycket viktigt utifrån att förbereda arbetarna. Men vi har fått förslag om konferensen nu, innan konferensen i Genua, och vi måste svara.

Och även om någon arbetare i Seinefederationen som utbrister: "Mitt parti vill träffa Jouhaux! Nej! Jag river sönder mitt medlemskort!" – så kommer vi att säga till honom: "Kära vän, du är upprörd nu, men ha litet tålmod." Och om han slår igen dörren bakom sig, så kommer vi att beklaga att han har lämnat, men det kommer att vara hans fel. När han sedan några veckor senare läser nyheterna om den brittiska konferensen, när han ser Cachin och delegaterna från de andra kommunistpartierna deltaga, tala och agera som kommunister, då, efter konferensen, när kampen fortsätter men våra motståndare är ännu mer avslöjade än innan konferensen – då kommer vi att ha övertygat honom och alla andra kommunister, och samtidigt har vi uppnått vårt mål. Det är därför jag anser att konferensen enhälligt ska uttala sig för att deltaga, inte med rituella appeller, utan med ett uttalande: ja, i egenskap av representanter för världsproletariatets revolutionära intressen är vi beredda att försöka öppna proletariatets ögon för detta nya försök från Andra och Två-och-en-halvte internationalerna, öppna ögonen för dessa två internationalers brottsliga politik.

Översättning från engelska, New International, juli och augusti 1938, sid 216-18 respektive 250-52, Göran Källqvist.

Om enhetsfronten (Material till en rapport i frågan om den franska kommunismen)

(2 mars 1922)

I. Allmänna synpunkter på enhetsfronten

1. Det kommunistiska partiets uppgift är att leda den proletära revolutionen. För att samla proletariatet inför det direkta maktövertagandet och för att uppnå detta måste kommunistpartiet grunda sig på den överväldigande majoriteten av arbetarklassen. Så länge som det inte innehar denna majoritet, måste partiet kämpa för att vinna den. Partiet kan uppnå denna endast genom att förbli en fullständigt självständig organisation med ett otvetydigt program och en sträng inre disciplin. Detta är orsaken till att partiet ideologiskt och organisatoriskt måste bryta med reformisterna och centristerna, som inte kämpar för den sociala revolutionen,

som varken besitter förmågan eller viljan att förbereda massorna för revolutionen och som genom hela sitt uppträdande motverkar detta arbete.

Varje medlem av kommunistpartiet som beklagar splittringen med centristerna i namn av ”enade styrkor” eller ”frontenhet” visar därigenom att de inte förstår kommunismens ABC och att de endast av en händelse råkar vara medlemmar av kommunistpartiet.

2. Efter att ha försäkrat sig om fullständigt oberoende och ideologisk homogenitet i sina led, kämpar kommunistpartiet för inflytande över arbetarklassens majoritet. Denna kamp kan påskyndas eller fördröjas beroende på de objektiva omständigheterna och på den använda taktikens lämplighet.

Men det är helt självklart att proletariatets klassliv inte är fritt svävande under denna förberedelseperiod för revolutionen. Sammanstötningar med kapitalister, med bourgeoisin, med statsmakten, på initiativ av den ena eller andra sidan, fortgår i vanlig ordning.

I dessa sammanstötningar – såvitt som de omfattar de livsviktiga intressena hos hela arbetarklassen, eller dess majoritet, eller den ena eller andra delen av den – uppfattar de arbetande massorna behovet av enhet i handling, enhet i motståndet mot kapitalismens anlopp eller enhet i offensiven mot den. Varje parti som mekaniskt motsätter sig detta arbetarklassens behov av enhet i handling kommer ofelbart att dömas ut inför arbetarna.

Följaktligen är frågan om enhetsfronten inte alls, varken till ursprung eller innehåll, en fråga om de ömsesidiga förhållandena mellan den kommunistiska parlamentariska fraktionen och den socialdemokratiska, eller mellan de två partiernas centralkommittéer, eller mellan *l'Humanité* och *le Populaire*. Enhetsfrontens problem växer – trots det faktum att en splittring i denna epok är oundviklig mellan de olika organisationer som grundar sig på arbetarklassen – fram ur det tvingande behovet att för arbetarklassen försäkra sig om möjligheten av en enhetsfront i kampen mot kapitalismen. För dem som inte förstår denna uppgift är partiet endast ett propagandasällskap och inte en organisation för masshandling.

3. I de fall där kommunistpartiet ännu förblir en organisation med en numeriskt obetydlig minoritet, antar inte frågan om dess hållning på masskampfronten en avgörande praktisk och organisatorisk innebörd. Under sådana förhållanden förblir massaktionerna där under de gamla organisationernas ledarskap, som p.g.a. sina ännu mäktiga traditioner fortsätter att spela den avgörande rollen.

Likaledes uppkommer inte enhetsfrontens problem i länder där – som i Bulgarien till exempel – kommunistpartiet är den enda ledande organisationen för de arbetande massorna.

Men överallt där kommunistpartiet utgör en stor, organiserad politisk kraft, men inte av avgörande storlek; överallt där partiet omsluter, låt oss säga, en fjärdedel, en tredjedel, eller t.o.m. en större del av den organiserade proletära förtruppen, ställs det inför frågan om enhetsfronten i all dess intensitet.

Om partiet omsluter en tredjedel eller hälften av den proletära förtruppen, då är den återstående halvan eller två tredjedelarna organiserade av reformisterna eller centristerna. Det är emellertid fullt tydligt att t.o.m. de arbetare som stöder reformisterna och centristerna är utomordentligt intresserade av att bibehålla högsta materiella levnadsstandard och största möjliga kampfrihet. Vi måste följaktligen planera vår taktik så att vi hindrar kommunistpartiet – som i morgon kommer att omsluta alla de tre tredjedelarna av arbetarklassen – från att bli, och ännu mer från att vara, ett organisatoriskt hinder för proletariatets dagskamp.

Partiet måste ytterligare tillvälla sig initiativet för att försäkra sig om enheten i denna dagliga kamp. Endast på detta sätt kan partiet dra sig närmare de två tredjedelarna som ännu inte

följer dess ledarskap, som ännu inte litar på partiet eftersom de inte förstår det. Endast på detta sätt kan partiet vinna över dem.

4. Om kommunistpartiet inte kraftigt och oåterkalleligt hade brutit med socialdemokraterna skulle det inte ha blivit den proletära revolutionens parti. Det kunde inte ha tagit de första allvarliga stegen på vägen mot revolutionen. Det skulle för alltid ha förblivit en parlamentarisk säkerhetsventil förenad med den borgerliga staten.

Var och en som inte förstår detta känner inte till den första bokstaven i kommunismens ABC.

Om kommunistpartiet inte in i det sista sökte organisatoriska vägar, som vid varje givet ögonblick möjliggjorde en gemensam, samordnad aktion mellan de kommunistiska och de icke-kommunistiska krafterna (inkl. socialdemokraterna) så skulle man därigenom ha blottlagt sin egen oförmåga att vinna över – på massaktionens grundval – majoriteten av arbetarklassen. Det skulle urarta till ett kommunistiskt propagandasällskap, men aldrig utvecklats till ett parti för maktövertagandet.

Det är inte tillräckligt att inneha svärdet, man måste ge det en egg; det är inte tillräckligt att ge svärdet en egg, man måste veta hur man för svärdet.

Efter att ha skilt kommunisterna från reformisterna är det inte tillräckligt att sammanjuta kommunisterna med organisatoriska disciplinmedel. Det är nödvändigt att denna organisation lär sig att leda proletariatets alla kollektiva handlingar på alla områden i dess levande kamp.

Detta är den andra bokstaven i kommunismens alfabet.

5. Sträcker sig enhetsfronten endast till arbetarmassorna eller inkluderar den också de opportunistiska ledarna?

Själva frågeställningen är en frukt av en missuppfattning.

Om vi helt enkelt kunde ena arbetarmassorna kring vår egen fana eller kring våra praktiska dagsparoller och hoppa över de reformistiska organisationerna, vare sig det gäller parti eller fackförening, skulle detta naturligtvis vara den bästa sak i världen. Men då skulle själva frågan om enhetsfronten inte existera i sin nuvarande form. Frågan reser sig ur det att vissa mycket viktiga delar av arbetarklassen tillhör reformistiska organisationer eller stöder dem. Deras nuvarande erfarenhet är ännu otillräcklig för att sätta dem i stånd att bryta med de reformistiska organisationerna och komma till oss. Det kan vara just efter att ha kastat sig in i dessa massaktioner, som står på dagordningen, som en större förändring kommer att inträffa i detta sammanhang. Det är precis det vi strävar efter. Men det är inte så saken står för närvarande. Idag är den organiserade delen av arbetarklassen skingrad i tre formeringar.

En av dem, kommunisterna, kämpar för den sociala revolutionen och stöder just *på grund av detta* samfällt varje rörelse, om än aldrig så partiell, från de arbetande massorna mot utsugarna och mot den borgerliga staten.

En annan gruppering, reformisterna, strävar till förlikning med bourgeoisin. Men för att inte förlora sitt inflytande över arbetarna tvingas reformisterna, mot de innersta önskningsarna hos sina egna ledare, att stödja de utsugnas partiella rörelse mot utsugarna.

Slutligen finns det en tredje gruppering, centristerna, som ständigt vacklar mellan de andra två, och som inte har någon självständig betydelse.

Omständigheterna möjliggör således helt aktionsenhet i ett stort antal högviktiga frågor mellan de samlade arbetarna i dessa tre resp organisationer och de oorganiserade massor som troget håller sig till dem.

Kommunisterna får, som sagt, inte motsätta sig sådana aktioner utan måste tvärtom också ta initiativet till dem, just av den orsaken att ju större den massa blir som dras in i rörelsen, ju högre dess självförtroende stiger, desto högre blir självförtroendet hos massrörelsen och desto beslutsammare kommer den att marschera framåt, även om kampens inledande paroller varit aldrig så blygsamma. Och detta betyder att tillväxten av rörelsens massaspekter tenderar att radikaliserar den och skapar mycket fördelaktigare förhållanden för kommunistpartiets paroller, kampmetoder och, i allmänhet, dess ledande roll.

Reformisterna bävar för massrörelsens revolutionära möjligheter, deras älskade arena är den parlamentariska tribunen, fackföreningsbyråerna, skiljedomsnämnderna och de ministeriella förmaken.

Vi är däremot, förutom alla andra hänsyn, intresserade av att dra ut reformisterna från deras fristäder och placera dem utmed oss själva inför massornas ögon. Med en riktig taktik kan vi bara vinna på detta. En kommunist som tvivlar på eller fruktar detta påminner om en simmare som har skrivit en avhandling om den bästa metoden att simma, men inte vågar hoppa i vattnet.

6. Enhetsfronten förutsätter följaktligen vår beredvillighet, inom vissa gränser och i bestämda frågor, att i praktiken sätta våra aktioner i korrelation till de reformistiska organisationerna, i den grad som de senare ännu idag uttrycker viljan hos viktiga delar av det stridsutrustade proletariatet.

Men, när allt kommer omkring, splittrades vi inte med dem? Ja, därför att vi är oense med dem i arbetarrörelsens grundläggande frågor.

Och ändå söker vi enhet med dem? Ja, i alla fall där massorna som följer dem är villiga att kasta sig in i gemensam kamp med de massor som följer oss och då de, reformisterna, i en större eller mindre grad tvingas att bli ett instrument för denna kamp. Men kommer de inte att säga att vi fortfarande efter att vi har splittrats med dem, behöver dem? Ja, deras pratmakare kan säga detta. Här och där kan någon i våra egna led bli förskräckta av det. Men när det gäller de breda arbetarmassorna – t.o.m. de som inte följer oss och som ännu inte förstår våra mål, utan som ser två eller tre arbetarorganisationer som för en parallell tillvaro – kommer dessa massor av vårt uppträdande att dra slutsatsen att vi, trots splittringen, gör allt i vår makt för att befordra enheten i handling för massorna.

7. En politik med målsättning att säkra enhetsfronten innehåller naturligtvis inte några automatiska garantier för att enhet i handling faktiskt kommer att uppnås i samtliga fall. Tvärtom kommer i många fall, kanske t.o.m. majoriteten, organisatoriska överenskommelser endast att till hälften uppnås eller kanske inte alls. Men det är nödvändigt att de kämpande massorna alltid ges möjligheten att övertyga sig själva om att icke-uppnåendet av aktionsenheten inte berodde på vår formalistiska oförsonlighet utan på bristen på verklig kampvilja hos reformisterna.

När vi ingår överenskommelser med andra organisationer ålägger vi oss naturligtvis en viss handlingsdisciplin. Men denna disciplin kan inte till karaktären vara absolut. I händelse av att reformisterna börjar bromsa upp kampen till uppenbart förfång för rörelsen och börjar agera tvärt emot situationen och massornas stämningar, reserverar vi oss som självständig organisation alltid rätten att föra kampen till slutet, och detta utan våra tillfälliga halv-allierade.

Detta kan ge upphov till en ny skärpning av kampen mellan oss och reformisterna. Men den kommer inte längre att omfatta en enkel återupprepning av ett och samma åsiktspaket inom en instängd krets, utan kommer att beteckna – under förutsättning att vår taktik är riktig – utvidgandet av vårt inflytande över nya, friska grupper av proletariatet.

8. Det är möjligt att i denna politik se ett närmande till reformisterna endast från en journalists ståndpunkt, som tror att han gör sig av med reformismen genom att ritualistiskt kritisera den utan att någonsin lämna sitt redaktionskontor och som är rädd att stöta samman med reformisterna inför arbetarmassornas ögon och ge de senare en möjlighet att värdera kommunisten och reformisten på jämbördigt plan i masskampen. Bakom denna skenbart revolutionära fruktan för "närmande" döljer sig i själva verket en politisk passivitet som söker att föreviga en tingens ordning där kommunisterna och reformisterna var och en bevarar sina egna strängt avgränsade områden för inflytande, sin egen mötespublik, sin egen press, och allt detta skapar tillsammans en illusion om en seriös politisk kamp.

9. Vi bröt med reformisterna och centristerna för att erhålla fullständig frihet att kritisera sveket, förräderiet, vankelmodet och halvandan i arbetarrörelsen. Av denna orsak är varje slags organisatorisk överenskommelse som inskränker på vår frihet att kritisera och agitera fullkomligt oacceptabel för oss. Vi deltar i en enhetsfront men blir inte för ett ögonblick upplösta i den. I enhetsfronten fungerar vi som en oberoende avdelning. Det är just i kampens förlopp som de breda massorna erfarenhetsmässigt måste lära sig att vi kämpar bättre än de andra, att vi ser klarare än dem, att vi är djärvare och beslutsammare. På detta sätt kommer vi att närma oss den stund då den revolutionära enhetsfronten står under en obestridd kommunistisk ledning.

II. Grupperingar i den franska arbetarrörelsen

10. Om vi analyserar frågan om enhetsfronten så som den är giltig för Frankrike, utan att lämna de föregående tesernas grundval som följer av Kommunistiska Internationalens hela politik, måste vi fråga oss själva: har vi i Frankrike en situation där kommunisterna representerar, från de praktiska aktionernas ståndpunkt, en obetydlig kvantitet (*quantité négligeable*)? Eller omsluter de tvärtom den överväldigande majoriteten av arbetarna? Eller intar de kanske en mellanställning? Är de tillräckligt starka för att göra sitt deltagande i massrörelsen till en huvudvikt, men inte tillräckligt starka för att koncentrera den obestridda ledningen i sina egna händer?

Det är helt obestriddligt att vi i Frankrike har just det senare fallet framför oss.

11. På partiets område är kommunisternas övervikt över reformisterna överväldigande. Den kommunistiska organisationen och den kommunistiska pressen överträffar i högsta grad de s.k. Socialisterna i antal, riklighet och livskraft.

Denna överväldigande överlägsenhet försäkrar emellertid långt ifrån Frankrikes Kommunistiska Parti det fullständiga och oemotsagda ledarskapet för proletariatet, så länge som det senare ännu är under starkt inflytande av anti-politiska och anti-partitendenser och fördomar, vars operationsområde huvudsakligen ombesörjs av fackföreningarna.

12. Den påfallande säregenheten för den franska arbetarrörelsen består i detta, att fackföreningarna länge har tjänat som en täckmantel för ett säreget antiparlamentariskt politiskt parti som bär namnet syndikalismen. Ty hur de revolutionära syndikalisterna än försöker avgränsa sig från politiken eller från partiet, kan de aldrig vederlägga det faktum att de själva utgör ett politiskt parti som försöker att basera sig på arbetarklassens fackföreningsorganisationer. Detta parti har sina egna positiva, revolutionära tendenser, men det har också sina egna ytterligt negativa drag, nämligen bristen på ett äkta definitivt program och en samlad organisering. Fackföreningarnas organisering sammanfaller på intet vis med syndikalismens organisering. I den politiska meningen representerar syndikalisterna formlösa politiska kärnor, inympade på fackföreningarna.

Frågan kompliceras ytterligare av det faktum att syndikalisterna, liksom alla övriga arbetarklassens politiska grupperingar efter kriget har splittrats i två delar: reformisterna som stöder det borgerliga samhället och därigenom tvingas att arbeta hand i hand med de parlamentariska reformisterna; och den revolutionära delen som söker vägar att störta det borgerliga samhället och därigenom, i person av dess bästa element, söker sig mot kommunismen.

Det var just denna strävan att behålla klassfrontens enhet som besjälade inte bara kommunisterna utan också de revolutionära syndikalisterna med den fullständigt korrekta taktiken att kämpa för enheten i det franska proletariats fackföreningsorganisering. Å andra sidan, med instinkten hos de bankrutta som känner att de inför arbetarklassen inte i handling, i kamp, kan möta den revolutionära flygelns konkurrens, har Jouhaux, Merrheim & Co., tagit splittringens väg. Den kolossalt viktiga kamp som nu utvecklar sig i hela fackföreningsrörelsen i Frankrike, kampen mellan reformister och revolutionärer, är för oss samtidigt en kamp för fackföreningsorganisationens och fackföreningsfrontens enhet.

III. Fackföreningsrörelsen och enhetsfronten

13. Den franska kommunismen befinner sig i en ytterligt fördelaktig situation just i fråga om enhetsfrontens idé. Inom den politiska organisationens ramar har den franska kommunismen lyckats tillkämpa sig majoriteten av det gamla Socialistpartiet, varpå opportunisterna till alla sina andra politiska kreditiv lade "avvikarnas", dvs splittrarnas kvalitet. Vårt franska parti har använt sig av detta i den meningen att det har brännmärkt den socialreformatoriska organisationen med avvikarnas (splittrarnas) sigill, och sålunda utpekade det faktum att reformisterna spränger såväl enheten i handling som enheten i organisering.

14. På fackföreningsrörelsens område kan den revolutionära flygeln och fr.a. kommunisterna inte dölja vare sig för sig själva eller för sina fiender hur djupa skillnaderna är mellan Moskva och Amsterdam – skillnader som på intet sätt är skuggbilder inom arbetarrörelsens led utan en avspeglning av den djupaste motsättningen som sliter sönder det moderna samhället, motsättningen mellan bourgeoisin och proletariats. Men samtidigt verkade den revolutionära flygeln, dvs först och främst de medvetna kommunistiska elementen, aldrig för, som det har sagts, taktiken att lämna fackföreningarna eller att splittra fackföreningsorganiseringen. Sådana paroller är endast karakteristiska för sekteristiska grupper som "provinsialisterna" som KAPD, som vissa "frihetliga" anarkistiska smågrupper i Frankrike, som aldrig utövat något inflytande över bredare arbetarmassor, som varken strävar efter eller kämpar för att vinna detta inflytande, utan som är nöjda med egna små kyrkor, var och en med sin strängt avgränsade församling. De sant revolutionära elementen bland de franska syndikalisterna har instinktivt känt att den franska arbetarklassen endast kan vinnas på fackföreningsrörelsens arena genom att sätta den revolutionära ståndpunkten och de revolutionära metoderna mot de reformistiska på massaktionens arena, samtidigt som man bevarar största möjliga grad av enhet i handling.

15. Systemet med celler i fackföreningarna, som införts av den revolutionära flygeln, betecknar ingenting annat än den naturligaste kampformen för ideologiskt inflytande och för frontenhet utan att spränga enheten i organisering.

16. Liksom reformisterna i Socialistpartiet tog reformisterna i fackföreningsrörelsen initiativet till splittringen. Men det var just Socialistpartiets erfarenhet som i stor utsträckning inspirerade dem med slutsatsen att tiden arbetade till kommunismens fördel, och att det endast genom att framtvunga en splittring var möjligt att motverka erfarenhetens och tidens inflytande. I den härskande CGT-klickens roll ser vi ett helt system av medel avsedda att desorganisera vänsterflygeln, att beröva den de rättigheter som fackföreningsstadgarna ger

den och, slutligen, att genom öppen uteslutning – tvärt emot alla stadgar och föreskrifter – formellt ställa dem utanför fackföreningsorganisationen.

Å andra sidan ser vi den revolutionära flygeln kämpa för att bevara sina rättigheter på grundval av arbetarorganisationernas demokratiska normer och för att med alla krafter motstå den splittring som inplanterats ovanifrån, genom att vädja till medlemmarna för fackföreningsorganisationens enhet.

17. Varje tänkande fransk arbetare måste vara medveten om att då kommunisterna inneslöt en sjättedel eller en tredjedel av Socialistpartiet försökte de inte splittra, helt säkra som de var om att partiets majoritet skulle följa dem i en nära framtid. Då reformisterna fann sig själva reducerade till en tredjedel, splittrade de, då de inte hyste hopp om att återvinna den proletära förtruppens majoritet.

Varje tänkande fransk arbetare måste vara medveten om att då de revolutionära elementen ställdes inför fackföreningsrörelsens problem, så avgjorde de, som ännu var en obetydlig minoritet, det i medvetande om att de arbetade i en gemensam organisering och var säkra på att kamperfarenheten under den revolutionära epokens förhållanden snabbt skulle driva majoriteten av de fackföreningsanslutna arbetarna över på det revolutionära programmets sida. Då reformisterna insåg den revolutionära flygelns tillväxt i fackföreningarna tog de omedelbart sin tillflykt till – eftersom de inte hyste något hopp om att mäta sig med den på en konkurrerande basis – uteslutningens och splittringens metoder.

Härav följer slutsatser av största vikt:

För det första klagas det fulla djupet i skillnaderna, som – som sagt – återspeglar motsättningen mellan bourgeoisin och proletariatet.

För det andra blottställs den hycklande ”demokratismen” hos motståndarna mot proletariatets diktatur till själva rötterna, eftersom dessa riddersmän är ovilliga att tolerera demokratins metoder, inte endast inom statens ramar, utan också inom arbetarorganiseringens ramar. Närhelst de senare vänder sig mot dem, splittrar de antingen bort sig själva, som Avvikarna i partiet, eller utesluter andra, som Jouhaux-Dumoulins klick. Det är verkligen monstruöst att anta att bourgeoisin någonsin skulle gå med på att låta kampen mot proletariatet komma till ett avgörande inom demokratins ramar, när t.o.m. bourgeoisins agenter inom de politiska och fackliga organisationerna är motståndare till att lösa arbetarrörelsens frågor på grundval av de arbetardemokratins normer som de själva frivilligt antagit.

18. Kampen för fackföreningsorganiseringens och fackföreningskampens enhet kommer likaså i framtiden att bli en av kommunistpartiets viktigaste uppgifter – en kamp inte endast i den meningen att den ständigt kämpar för att ena allt större antal arbetare kring kommunistens program och taktik, utan också i den meningen att kommunistpartiet – på vägen mot förverkligandet av detta mål – både direkt och genom kommunisterna i fackföreningarna i handling kämpar för att till ett minimum reducera dessa hinder som placeras framför arbetarrörelsen genom en organisationssplittring.

Om trots alla våra försök att upprätta enheten, splittringen blir besegrad i den närmaste framtiden, så skulle detta inte alls betyda att *CGT Unitaire* utan hänsyn till om hälften eller fler av de fackföreningsanslutna arbetarna går in i det under nästa period, kan utföra sitt arbete genom att helt enkelt ignorera existensen av ett reformistiskt CGT. En sådan politik skulle göra det ytterligt svårt – om inte helt utesluta – att möjliggöra samordnade militanta aktioner bland proletariatet, och samtidigt skulle det göra det ytterligt lätt för det reformistiska CGT att, i bourgeoisins intresse, spela rollen av *La Ligue Civique* när det gäller strejker, demonstrationer osv. Och det skulle samtidigt förse det reformistiska CGT med en rättfärdig skepnad när det påstår att det revolutionära CGT provocerar otjänliga offentliga aktioner och att

det måste bära hela ansvaret för dem. Det är helt självklart att i alla fall där omständigheterna tillåter det, måste det revolutionära CGT varje gång det bedömer det som nödvändigt att gripa sig an med någon kampanj, öppet rikta sig till det reformistiska CGT med uttryckliga förslag och krav för en konkret plan för samordnad handling, och det måste förmå sig uthärda trycket från arbetarrörelsens allmänna opinion och inför denna allmänna opinion avslöja varje tvekande och kringgående steg från reformisternas sida.

På detta sätt kommer, även i den händelse att splittringen i fackföreningsorganiseringen blir permanent, enhetsfrontens kampmetoder att bevara all sin betydelse.

19. Vi kan därför förklara att i förhållande till arbetarrörelsens viktigaste fält – fackföreningarna – kräver enhetsfrontens taktik att dessa metoder, genom vilka redan kampen mot Jouhaux & Co. har förts från vår sida, tillämpas fastare, ihärdigare och beslutsammare än någonsin förr.

IV. Den politiska kampen och enhetsfronten

20. På partiplanet finns det, till att börja med, en mycket viktig skillnad från fackföreningarna i det att kommunistpartiets överlägsenhet över socialisterna, både i fråga om organisation och press, är överväldigande. Vi kan följaktligen anta att kommunistpartiet, som sådant är i stånd att säkra den politiska frontens enhet och att det därför inte har några tvingande orsaker att rikta sig till Avvikarnas organisation med några förslag till konkret handling. Denna rent affärsmässiga och rättmätiga metod att ställa frågan, på grundval av en värdering av styrkeförhållandena och inte på grundval av formell radikalism, måste taxeras till sina faktiska meriter.

21. Om vi tar med i beräkningen att kommunistpartiet räknar 130.000 medlemmar, medan socialisterna räknar 30.000 blir det kommunistiska idéernas enorma framgångar i Frankrike uppenbara. Om vi emellertid tar hänsyn till förhållandet mellan dessa siffror och den numeriska styrkan hos arbetarklassen som helhet, tillsammans med förekomsten av reformistiska fackföreningar och av antikommunistiska tendenser inom de revolutionära fackföreningarna, ställs frågan om kommunistpartiets hegemoni inom arbetarrörelsen inför en mycket svår uppgift, som långt ifrån är löst av vår numeriska överlägsenhet över Avvikarna. De senare kan under vissa förhållanden visa sig vara en mycket viktigare kontrarevolutionär faktor inom arbetarrörelsen än som kan tyckas, om man bara dömde efter deras organisations svaghet och deras tidnings, *Le Populaire*, intetsägande upplaga och ideologiska innehåll.

22. För att kunna värdera en situation är det nödvändigt att göra sig underrättad om hur situationen tog form. Det gamla Socialistpartiets majoritets omvandling till kommunistpartiet var resultatet av en våg av missnöje och uppror i hela Europa som orsakades av kriget. Den ryska revolutionens exempel och Tredje Internationalens paroller verkade att visa på en utväg. Bourgeoisin mäktade emellertid att uppehålla sig igenom 1919-1920 och var i stånd att, genom kombinerade medel, på efterkrigsgrundval inrätta en viss jämvikt, som undermineras av de förfärligaste motsättningar och som går mot ofantliga katastrofer och som under tiden sörjer för att relativ stabilitet för dagen och för perioden omedelbart efter. Den ryska revolutionen har genom att övervinna de största svårigheter och hinder som skapats av världskapitalismen kunnat förverkliga sina socialistiska uppgifter endast gradvis, endast på bekostnad av en utomordentlig påfrestning på alla sina krafter. Som ett resultat därav har den inledande floden av osäkra, okritiska revolutionära stämningar oundvikligen avlösts av en ebb. Endast den mest beslutsamma, ungdomligaste delen av världens djärva arbetarklass har förblivit under kommunismens fana.

Detta betyder inte av naturen att de breda kretsar av proletariatet som desillusionerats i sitt hopp om en omedelbar revolution, om snabba radikala förändringar osv., helt har återvänt till

den gamla förkrigsinställningen. Nej, deras missnöje är större än någonsin tidigare, deras hat mot utsugarna är häftigare. Men samtidigt är de politiskt förvirrade, de ser inte vägarna för kampen, och förblir därför passivt väntande – vilket ger upphov till möjligheten av snabba svängningar till den ena eller andra sidan, beroende på hur situationen utvecklar sig. Denna stora reservoar av passiva och förvirrade kan, under en viss kombination av omständigheter, vida utnyttjas av Avvikarna mot oss.

23. För att stöda kommunistpartiet är tillit till den revolutionära saken, handlingsvilja och lojalitet nödvändig. För att stöda Avvikarna är förvirring och passivitet nödvändigt och tillräckligt. Det är helt naturligt för den revolutionära och dynamiska delen av arbetarklassen att från sina led utgjuta en mycket större andel medlemmar till kommunistpartiet än den passiva och förvirrade delen kan erbjuda Avvikarnas parti.

Samma sak gäller för pressen. Likgiltighetens element läser litet. *Le Populaires* intetsägande upplaga och innehåll speglar stämningen hos en viss del av arbetarklassen. Det faktum att yrkesintellektuella har ett fullständigt övervälde över arbetarna motsäger på intet vis vår diagnos och prognos. Ty de passiva och delvis desillusionerade, delvis förvirrade arbetar-massorna är ett idealiskt kulturellt medium, särskilt i Frankrike, för politiska klickar sammansatta av advokater och journalister, reformistiska känddoktorer och parlamentariska kvack-salvare.

24. Om vi betraktar partiorganisationen som en opererande armé, och den oorganiserade massan av arbetare som reserver, och om vi medger att vår opererande armé är tre till fyra gånger starkare än Avvikarnas aktiva armé, då kan reserverna, under en viss kombination av omständigheter, visa sig dela sig mellan oss och socialreformisterna i en proportion som är mycket mindre fördelaktig för oss.

25. Den politiska atmosfären i Frankrike genomströmmas av idén om "Vänsterblocket". Efter en ny period av poincaréism – som representerar bourgeoisins försök att servera folket en uppvärmd pyttipanna på illusionerna om seger – kan mycket sannolikt en pacifistisk reaktion inträda bland breda kretsar i det borgerliga samhället, dvs. först och främst bland småbourgeoisin. Hoppet om allmän fred, om förlikning med Sovjetryssland, om utverkande av råvaror och betalning för det på fördelaktiga villkor, nedskärningar av militarismens bördor osv. – kort sagt den demokratiska pacifismens program – kan för en tid bli ett »Vänsterblocks» program, en avlösning på det Nationella Blocket.

Från den revolutionära utvecklingens ståndpunkt i Frankrike, blir ett sådant regimbyte endast ett steg framåt såvida proletariatet inte i någon utsträckning faller offer för den småborgerliga pacifismens illusioner.

26. Reformisterna-Avikarna är "Vänsterblockets" agentur inom arbetarklassen. Deras framgångar kommer att bli större, ju mindre arbetarklassen som helhet fångas av idén om och praktiken av enhetsfronten mot bourgeoisin. Arbetarskikt, som förvirrats av kriget och revolutionens dröjsmål, kan våga sig på att stödja "Vänsterblocket", i tron att de därigenom inte riskerar någonting, eller att de inte ser någon annan väg för närvarande.

27. En av de mest tillförlitliga metoderna för att inom arbetarklassen bekämpa stämningar för och idéerna om "Vänsterblocket", dvs. ett block mellan arbetarna och en viss del av bourgeoisin mot en annan del av bourgeoisin, är att ihärdigt och beslutsamt främja idén om ett *block mellan alla delar av arbetarklassen mot hela bourgeoisin*.

28. I förhållande till Avvikarna betyder detta att vi inte får tillåta dem att ostraffat inta en undvikande, kompromissande ställning till frågor angående arbetarrörelsen, och att använda platoniska sympatideklarationer till arbetarklassen som en täckmantel för att utnyttja de borgerliga förtryckarnas ynnest. Med andra ord kan och måste vi, i alla lämpliga fall, föreslå

Avvikarna en specifik form av gemensam hjälp till strejkande, till avstängda arbetare, arbetslösa, krigsinvalid, osv. osv., och inför massorna protokollföra deras svar på våra bestämda förslag, och på detta sätt driva in en kil mellan dem och vissa delar av de politiskt förvirrade eller halv-förvirrade massorna, på vilka reformisterna litar till stöd under vissa fördelaktiga förhållanden.

29. Denna slags taktik är desto viktigare i betraktande av det faktum att Avvikarna otvivelaktigen är intimt lierade med det reformistiska CGT och tillsammans med det senare utgör de två flyglarna av den borgerliga agenturen i arbetarrörelsen. Vi tar samtidigt offensiven både på fackförenings- och det politiska fältet mot denna tvåfaldiga agentur, och tillämpar precis samma taktiska metoder.

30. Den oklanderliga och agitatoriskt ytterligt övertygande logiken i vårt uppträdande är som följer: "Ni, fackföreningsrörelsens och socialismens reformister", kan vi säga till dem inför massornas ögon, "har splittrat fackföreningarna och partiet av hänsyn till idéer och metoder som vi anser felaktiga och kriminella. Vi kräver att ni åtminstone avhåller er från att lägga hinder i vägen under de partiella och ouppskjutliga konkreta uppgifterna för arbetarklassens kamp och att ni möjliggör enhet i handling. I den givna konkreta situationen föreslår vi det och det kampprogrammet."

31. Den antydda metoden kan likaledes användas och inte utan framgång i förhållande till parlamentariska och kommunala aktiviteter. Vi säger till massorna: "Avvikarna har, därför att de inte önskar revolution, splittrat massan av arbetare. Det skulle vara vanvett att räkna med deras hjälp i den proletära revolutionen. Men vi är beredda att, inom och utom parlamentet, ingå vissa praktiska överenskommelser med dem, förutsatt att de samtycker till att, i de fall där man måste välja mellan bourgeoisins kända intressen och proletariatets otvetydiga krav, stödja de senare i handling. Avvikarna kan endast vara mäktiga sådana aktioner om de uppger sina band med bourgeoisins partier, det vill säga, 'Vänsterblocket' och dess borgerliga disciplin".

Om Avvikarna var mäktiga att acceptera dessa villkor, så skulle deras arbetaranhängare snabbt uppgå i det Kommunistiska Partiet. Just på grund av detta är Avvikarna inte villiga att gå med på dessa villkor. Med andra ord tvingas de, på den klara och noggrant ställda frågan om de väljer ett block med bourgeoisin eller ett block med proletariatet – under masskampens konkreta och specifika omständigheter – svara att de föredrar ett block med bourgeoisin. Ett sådant svar kommer inte att passera ostraffat bland de proletära reserver på vilka de räknar.

V. Det kommunistiska partiets inre uppgifter

32. Den ovannämnda politiken förutsätter naturligtvis fullständig organisatoriskt oberoende, ideologisk klarhet och revolutionär fasthet hos det kommunistiska partiet självt.

Det skulle således, till exempel, vara omöjligt att med fullkomlig framgång föra en politik med sikte att göra idén om "Vänsterblocket" förhatlig och föraktlig bland arbetarklassen, om det i våra partiled fanns anhängare till detta "Vänsterblock" som är fräcka nog att försvara detta bourgeoisins uppgjorda program. En ovillkorlig och skoningslös uteslutning till vanheder för dem som talar för "Vänsterblocket" är en självklar plikt för Kommunistpartiet. Detta kommer att befria får politik från alla tvetydiga och oklara element; detta kommer att dra till sig uppmärksamheten från de avancerade arbetarna om frågan om "Vänsterblockets" akuta karaktär och kommer att visa att Kommunistpartiet inte leker med frågor som äventyrar proletariatets revolutionära aktionsenhet mot bourgeoisin.

33. De som försöker att använda enhetsfrontens idé för att agitera för ett enande med reformisterna och Avvikarna måste obarmhärtigt utdrivas från vårt parti, eftersom de tjänar

som Avvikarnas agenter inom våra led och vilseleder arbetarna beträffande orsakerna till splittringen och vilka som verkligen är ansvariga för den. I stället för att korrekt ställa frågan om möjligheten av den ena eller andra samordnade, praktiska aktionen tillsammans med Avvikarna, trots deras småborgerliga och väsentligen kontrarevolutionära karaktär, kräver de att vårt parti avsvärjar sig sitt kommunistiska program och sina revolutionära metoder. Fördrivandet av sådana element, skoningslöst och i vanära, kommer att på bästa sätt visa att taktiken med arbetarnas enhetsfront på intet sätt liknar en kapitulation för eller en försoning med reformisterna. Enhetsfrontens taktik kräver från partiet fullständig frihet att manövrera, smidighet och beslutsamhet. För att göra detta möjligt måste partiet vid varje ögonblick klart och tydligt deklarerat precis vad dess önsknings är, precis vad man kämpar för, och det måste auktoritativt kommentera, inför massorna, sina egna steg och förslag.

34. Härav följer den fullständigt otillåtligheten för enskilda partimedlemmar att på eget ansvar och på egen risk utge politiska publikationer där de motsätter sig sina egna paroller, aktionsmetoder och partiförslag. Under Kommunistpartiets täckmantel och följaktligen också inom den miljö som påverkas av en kommunistisk täckmantel, dvs. i en arbetarmiljö, sprider de dagligen åsikter som är fientliga till oss, eller så sår de förvirring och tvivel som är ännu mer fördärligt än öppet fientliga ideologier. Tidskrifter av denna typ måste, tillsammans med deras redaktörer, en gång för alla placeras utanför partiet och hela det arbetande Frankrike måste få veta detta genom artiklar som obarmhärtigt blottställer de småborgerliga smugglarna som opererar under en kommunistisk fana.

35. Av det som sagts följer likaledes att det är fullkomligt otillåtligt för de ledande partitidningarna att sida vid sida med artiklar som försvarar kommunismens grundläggande uppfattningar, framföra artiklar som ifrågasätter eller förnekar dessa uppfattningar. Absolut otillåtligt är en fortsättning på den ordning i partipressen där massan av arbetarläsare finner, under sken av redaktionsledare i ledande kommunistiska tidskrifter, artiklar som försöker vrida oss tillbaka till den gråtmilda pacifismens inställning och som bland arbetarna propagerar för en försvagande fientlighet mot det revolutionära våldet inför bourgeoisins triumferande våld. Under sken av en kamp mot militarismen förs således en kamp mot revolutionens idéer.

Om efter kriget och alla de följande händelsernas erfarenheter, särskilt i Ryssland och Tyskland, den filantropiska pacifismens fördomar ännu har överlevt i Kommunistpartiet och om partiet finner det rådligt att för att fullständigt likvidera dessa fördomar öppna en debatt i denna fråga, t.o.m. i det fallet, får inte pacifisterna med deras fördomar framträda i en sådan debatt som en jämställd kraft utan måste strängt fördömas av partiets auktoritativa röst, i namn av Centralkommittén. Efter att Centralkommittén har beslutat att debatten är uttömd, måste alla försök att sprida de kraftlösa idéerna hos tolstojanismen och andra varianter av pacifismen obestriddligen medföra uteslutning ur partiet.

36. En invändning kan emellertid resas, att så länge som arbetet på att rensa partiet på alla gamla fördomar och att uppnå inre sammanhang förblir oavslutat, skulle det vara farligt att försätta partiet i situationer där det skulle komma i nära frändskap med reformisterna och nationalisterna. Men en sådan synpunkt är falsk. Naturligtvis är det obestriddligen så att en omvandling från en bred propagandaaktivitet till ett direkt deltagande i massrörelsen medför nya svårigheter och därför faror för Kommunistpartiet. Men det är fullkomligt felaktigt att anta att partiet kan förberedas för alla prövningar utan att direkt delta i kampen, utan att direkt komma i kontakt med fiender och vedersakare. Tvärtom kan endast på detta sätt en verklig, icke-falsk rening och sammansmältning av partiet uppnås. Det är helt möjligt att en del element i partiet och i fackföreningsbyråkratin kommer att känna sig dragna närmare till reformisterna från vilka de händelsevis har splittrats, än till oss. Förlusten av sådana följeslagare kommer inte att vara en fara utan en tillgång, och den kommer att hundrafalt

kompenseras genom den tillströmning av de arbetande män och kvinnor som ännu idag följer reformisterna. Partiet kommer som en följd därav att bli mer homogent, mer beslutsamt och mer proletärt.

VI. Partiuppgifter i fackföreningsrörelsen

37. En fullständig klarhet i fackföreningsfrågan är en uppgift av högsta vikt, som ojämeförligt överskrider alla andra uppgifter för Frankrikes Kommunistiska Parti.

Naturligtvis måste den legend som sprids av reformisterna, att det finns planer i görningen för att organisatoriskt underordna fackföreningarna partiet, ovillkorligen tillbakavisas och avslöjas. Fackföreningarna omfattar arbetare av olika politiska schatteringar liksom icke-partianslutna, ateister liksom troende, medan partiet förenar politiska likatänkande på grundval av ett bestämt program. Partier har inte och kan inte ha några medel och metoder för att underordna fackföreningarna till sig självt utifrån.

Partiet kan endast vinna inflytande i fackföreningarnas liv i den mån som dess medlemmar arbetar i fackföreningarna och tillämpar partiåsikten där. Partimedlemmarnas inflytande i fackföreningarna beror naturligtvis på deras numerära styrka och särskilt på den grad som de är förmögna att anpassa partiprinciperna korrekt, konsekvent och tjänligt till fackföreningsrörelsens behov.

Partiet har rättigheten och plikten att ha målsättningen att vinna, längs den väg som ovan skisserats, det *avgörande inflytandet* i fackföreningarna. Det kan nå detta mål endast förutsatt att kommunisternas arbete i fackföreningarna helt och enbart harmonieras med partiets principer och alltid förs under dess kontroll.

38. Alla kommunisters tänkande måste därför fullständigt rensas på reformistiska fördomar, enligt vilka partiet ses som en politisk parlamentarisk organisation för proletariatet och ingenting mer. Kommunistpartiet är den proletära förtruppens organisation för den ideologiska befruktningen av arbetarrörelsen och för övertagandet av ledningen på alla områden – först och främst inom fackföreningarna. Medan fackföreningarna inte är underordnade partiet utan helt självständigt organisationer, kan kommunisterna inom fackföreningarna å andra sidan inte göra anspråk på någon som helst självständighet i sitt fackföreningsagerande utan måste agera som överförare av sitt partis program och taktik. Allra hårdast måste sådana kommunisters uppförande fördömas, som inte bara inte kämpar inom fackföreningarna för partiåsiktens inflytande, utan i själva verket motarbetar en sådan kamp i namn av en princip om ”självständighet”, som de tillämpar helt felaktigt. I verkligheten breddar de på det sättet vägen för det avgörande inflytandet i fackföreningarna åt enskilda, grupper och klickar, som varken binds samman av ett bestämt program eller av en partiorganisation, och som utnyttjar de ideologiska grupperingarnas och förhållandenas formlöshet för att hålla den organisatoriska apparaten i sina egna händer och för att försäkra sig om deras egen klicks oberoende från någon som helst faktisk kontroll genom arbetaravantgardet.

Medan partiet, i sin aktivitet inom fackföreningarna, måste visa den största uppmärksamhet och försiktighet mot de icke-partianslutna massorna och deras samvetsgranna och ärliga representanter; medan partiet, på grundval av förenat arbete, systematiskt och taktiskt måste dra sig närmare de bästa elementen i fackföreningsrörelsen – inklusive de revolutionära anarkister som är förmögna att lära sig – kan partiet, i motsats därtill, inte längre i sin mitt tolerera dessa pseudo-kommunister som utnyttjar partimedlemskapets status endast för att desto säkrare befördra anti-partiinflytande inom fackföreningarna.

39. Partiet måste genom sin egen press, genom sina egna propagandister och sina medlemmar i fackföreningarna underkasta den revolutionära syndikalismens brister en ständig och

systematisk kritik när det gäller att lösa proletariats grundläggande uppgifter. Partiet måste oförtröttligt och ihärdigt kritisera syndikalismens svaga teoretiska och praktiska sidor, samtidigt som det för dess bästa element förklarar att den enda riktiga vägen för att försäkra sig om det revolutionära inflytandet i fackföreningarna och i arbetarrörelsen som helhet är de revolutionära syndikalisternas ingående i Kommunistpartiet: deras deltagande när det gäller att utarbeta alla grundläggande frågor för rörelsen, när det gäller att dra ett bokslut över erfarenheterna, när det gäller att bestämma nya uppgifter, när det gäller att rena Kommunistpartiet självt och stärka dess band med arbetarmassorna.

40. Det är absolut nödvändigt att genomföra en undersökning av alla medlemmar i Frankrikes Kommunistiska Parti för att kunna bestämma deras sociala status (arbetare tjänstemän, bönder, intellektuella etc.); deras relationer till fackföreningsrörelsen (tillhör de en fackförening – deltar de i kommunistiska och revolutionära syndikalistiska möten? genomför de vid dessa möten partiets beslut om fackföreningarna? etc.); deras inställning till partipressen (vilka partitidningar läser de?), och så vidare.

Undersökningen måste genomföras så att dess huvudaspekter kan tas med i beräkningen innan Fjärde Världskongressen samlas.

Ur L. Trotsky: *The First Five Years of the Communist International*. Vol. 2 (Monad Press 1972).

Leo Trotskij: Kommunisterna och de franska bönderna (ett bidrag till diskussionen om enhetsfronten)

(29 april 1922)

Våra meningsskiljaktigheter med de franska kamraterna i frågan om enhetsfronten är långtifrån slut. Att döma av en del artiklar som har publicerats i den franska partipressen, kan man tvärtom få uppfattningen att skiljaktigheterna och missförstånden åtminstone inom vissa partikretsar är mycket djupare rotade än vad de först verkade. Framför mig har jag en artikel av kamrat Renaud Jean,* en ledarartikel i *l'Humanité* (6 april 1922). Kamrat Jean är en utomordentlig partiaktivist, och han höll rapporten om jordbruksfrågan under mötet i Marseilles. Han har med kraft och en öppen hjärtighet som vi bara kan välkomna, gått emot de av våra uppfattningar som han anser vara felaktiga. I rubriken till sin artikel talar han om enhetsfronttaktiken som ett farligt felsteg. I texten talar han uttryckligen om den *katastrof* som denna taktik oundvikligen skulle leda till i Frankrike. "Vårt land har i tre fjärdedels sekel försvagats av den allmänna rösträtten. Bara en obetydlig minoritet har genomsyrats av medvetenheten om klassklyftorna... Det borgerligt republikanska Frankrike är Babels (förvirringens) förlovade land." Utifrån dessa helt riktiga och vedertagna fakta drar kamrat Jean en slutsats som vi är helt ense med, nämligen: "I vårt land måste kommunistpartiet vara mer oförsonligt än i något annat land." Utifrån denna oförsonliga ståndpunkt riktar kamrat Jean sina slag mot enhetsfronten, som han fortfarande bara betraktar som en sammanslutning för försoning mellan partierna. Vi skulle kunna säga – och vi säger också – att kamrat Jeans bedömning av detta ytterst svåra taktiska problem visar att han fortfarande inte har befriat sig från inflytandet från den franska socialismens rent parlamentariska traditioner. Där vi ser frågan hur man ska erövra de breda massorna, frågan om att häva den borgerligt försonliga

* **Renaud Jean** var vid denna tid en av det franska kommunistpartiets mest framstående ledare. Han var ansvarig för arbetet bland bönderna. Vid kongressen i Marseilles valdes han in i centralkommittén. Han var delegat vid den fjärde kongressen och medrapportör i jordbruksfrågan. Hans uppfattningar i bondefrågan låg ganska nära de ryska socialistrevolutionärernas uppfattningar. Även om Jean var oense med Kominterns politik, underkastade han sig den fjärde kongressens beslut.

blockaden av den proletära förtruppen, där vägrar kamrat Jean envist att se någonting annat än en ”skicklig” sammanslutning, som i bästa fall kan ge oss en liten ökning av antalet platser i parlamentet(!), till priset av ökad oreda och förvirring i proletariatets politiska medvetande. Och ändå behöver Frankrike – här har kamrat Jean helt rätt – mer än något annat land ett klart, exakt och beslutsamt politiskt tänkande och klarhet, precision och beslutsamhet i partiets verksamhet. Men om kamrat Jean anser att den franska kommunismen borde vara allra mest oförsonlig, varför gör han sig då inte – innan han tar upp kampen mot enhetsfronten – omaket att särskilt omnämna att den franska kommunismen idag råkar vara minst oförsonlig, mest överseende och mest eftergiven mot alla möjliga avvikelser?

Vi kommer att besvara kamrat Jeans klara och exakta kritik, på ett så långt det är möjligt lika klart och exakt sätt. Inget annat kommunistiskt parti skulle tillåta de artiklar, uttalanden och tal mot revolutionärt våld i en anda av intetsägande och sentimental humanism, som man stöter på i den franska partipressen. Renaud Jean gör alldeles rätt i att tala om den borgerligt-demokratiska ideologins ”kallbrand”. Men det allvarligaste är att den har trubbat av arbetarklassens revolutionära instinkter och vilja till offensiva handlingar, den har löst upp proletariatets dynamiska strävanden i ett töcken av konturlösa demokratiska perspektiv. Visserligen skiljer sig den humanistiska smörja som sprids av ”Förbundet för mänskliga och medborgerliga rättigheter” (som, vilket alla känner till, i de avgörande ögonblicken kryper på alla fyra för militarismen), de politiska vegetarianernas moralistiska, tolstojanska evangelium, etc, etc, på ytan en hel del från den tredje republikens officiella politik. Men när det kommer till kritan gör de den en mycket stor tjänst, och de är ett bihang till den. En diffus pacifistisk agitation, dold bakom socialistiska fraser, är ett utmärkt verktyg för den borgerliga regimen. För en allvarligt menande pacifist kan det verka paradoxalt, men det är sant.

Varken Poincaré eller Barthou kommer att bli förvirrade eller förförda av Georg Piochs pacifistiska sånger. Men dessa psalmer finner en god jordmån i en del arbetandes tankar. De humanistiska formuleringarna ger förvisso ett uppriktigt men ofruktamt utlopp åt den fientliga inställningen till den borgerliga samhällsordningen och det militära våldet, men fiendskapen förslösas utan att yttra sig i handling. Just detta är pacifismens samhälleliga funktion. Det visade sig på ett alldeles enormt sätt i USA, där Bryans gäng* fick ett mycket stort inflytande bland bönderna just tack vare sina pacifistiska paroller. Socialister av Hillquits† typ och andra tokstollar, som anser sig vara supersmarta, fångades fullständigt av medelklassens pacifism, och underlättade i och med det USA:s inträde i kriget.

Kommunistpartiets uppgift är att väcka en beredskap att använda våld inom arbetarklassen. Det kräver att man lär andra hur man skiljer på det reaktionära våldet som har till uppgift att stoppa historien i sitt nu uppnådda stadium, från det revolutionära våldet vars skapande uppgift och funktion är att röja undan alla de hinder som det förflutna har lagt i vägen för historien. Den som vägrar att skilja på dessa två sorters våld förstår inte hur man skiljer på klasser, och är alltså omedveten om den levande historien. Den som predikar mot all sorts militarism, all sorts våld, kommer till sist obönhörligen att stöda de härskandes våld, eftersom detta våld är ett faktum som har stadfästas och beseglats med statlig lagstiftning, och antagits och förklarats heligt i moralnormerna.

* **William Jennings Bryan** var ett typiskt exempel på pacifismen i USA under tiden innan Första världskriget. Hans klagolåt över kriget och lovprisanden över fördelarna med freden avslutades alltid med löften om att stöda kriget om det blev ”nödvändigt”. Samma anda genomsyrade majoriteten av dåtidens amerikanska socialistledare.
 † **Hillquit** var en förhärdad opportunist och en av det amerikanska socialistpartiets grundare. Trotskij kallade honom ”brackornas bracka, en perfekt socialistisk ledare för framgångsrika tandläkare.” 1918-20 låtsades Hillquit vara sympatiskt och vänskapligt inställd till Sovjetunionen. När den revolutionära våg som följde på Första världskriget ebbade ut blev han en av de mest rabbiata motståndarna till den första kommunistiska rörelsen i USA.

För att störta de härskandes våld krävs en annan sorts våld, som först av allt måste skaffa sig en laglig rätt i de arbetandes tankar.

EKKI:s senaste möte* uppmärksammade ett antal andra tecken i det franska partiets inre liv, som vittnar om att det ingalunda är det mest oförsonliga partiet. Och ändå måste det vara det – hela den politiska situationen kräver det. Vi är överens med kamrat Jean om en sak: nämligen att om partiet ska tillämpa enhetsfronten så krävs det att partiets politiska medvetande är fullkomligt klart och exakt, att dess organisation är strömlinjeformad, att disciplinen är perfekt.

Kamrat Jean åberopar sedan det faktum, att han i den lista på krav som presenteras som plattform för enhetsfronten (kampen mot löneskatter, försvar av 8-timmarsdagen, etc) saknar krav som direkt kan intressera hälften av Frankrikes arbetande, det vill säga bönderna. Vilken innebörd har 8-timmarsdagen för dem? Eller skatt på löner?

För oss förefaller kamrat Jeans argument ytterst farligt. Frågan om småbönderna är utan tvekan mycket viktig för den franska revolutionen. Genom att lägga fram ett jordbruksprogram och ställa erövrandet av bondemassorna på dagordningen har vårt franska parti tagit ett stort steg framåt. Men det vore extremt farligt och i sanning ödesdigert om det franska proletariatet helt enkelt löstes upp bland ”arbetande” eller ”arbetare”, som bara den ena hälften av en helhet. Både organisatoriskt och politiskt omfattar vi idag bara en minoritet av den franska arbetarklassen. Revolutionen blir möjlig först när vi har erövat majoriteten politiskt. Först när den franska arbetarklassen har enats bakom revolutionens fanor kan den dra till sig och leda Frankrikes småbönder. I Frankrike är frågan om arbetarklassens enhetsfront grundläggande! Om vi inte lyckas lösa den frågan, så kommer arbetet bland bönderna, oavsett hur framgångsrikt det blir, inte att föra oss närmare revolutionen. Propaganda bland bönderna och ett bra jordbruksprogram är mycket viktigt för segern. Men bönderna råkar vara envisa och skeptiska. De sätter ingen tilltro till löften, i synnerhet inte i Frankrike där de har blivit lurade så ofta. Programmatiska paroller kommer inte att dra in den franske bonden i någon verklig kamp – varken i byn eller i arméns förläggningar. Han kommer bara att ta en verklig risk om han ser att förhållandena är sådana att de garanterar framgång, eller åtminstone gör framgången mycket trolig. Han måste se en kraft framför sig som genom sin tyngd och disciplin ingjuter förtroende i honom. En arbetarklass som är splittrad längs politiska och fackliga linje kan i böndernas ögon inte framstå som en sådan kraft. För att revolution i Frankrike ska bli framgångsrik måste största möjliga del av bönderna dras till arbetarklassens sida. Men en förutsättning för det är att den franska arbetarklassens överväldigande majoritet enas bakom den revolutionära fanan. Det är den grundläggande uppgiften. Vi måste vinna över de arbetare som idag följer Jouhaux och Longuet. Det är meningslöst att invända att de inte är så många. Givetvis har inte Longuet, Blum och Jouhaux särskilt många aktiva anhängare, sådana som är självuppgivande, det vill säga beredda att ge sina liv för deras program. Men det finns fortfarande många som är passiva, okunniga, inaktiva, lata, både mentalt och fysiskt. De är åskådare, men om händelserna skulle beröra dem så skulle de under nuvarande förhållanden snarare samlas bakom Jouhaux-Longuets fana än bakom vår. Det beror på att Jouhaux och Longuet både återspeglar och utnyttjar arbetarklassens passivitet, okunnighet och efterblivenhet,

Om kamrat Jean, som är ansvarig för partiets arbete bland bönderna ger oproportionerligt stor uppmärksamhet åt bönderna i motsats till proletariatet, då är det förargligt men förståeligt. Och det är trots allt inte så farligt eftersom partiet i sin helhet kommer att rätta till honom.

* Syftar på EKKI:s (Kommunistiska internationalens exekutivkommitté) utvidgade plenarmöte, som sammanträdde mellan 22 februari och 4 mars 1922 [Se Trotskijs tal *Frågan om enhetsfronten* (26 februari) och *Om enhetsfronten – Material till en rapport i frågan om den franska kommunismen* (2 mars 1922) ovan]

Men om partiet skulle anta kamrat Jeans ståndpunkt, och bara skulle se proletariatet som ena ”hälften” av de arbetande, då skulle verkligt ödesdigra konsekvenser bli följden, ty partiets revolutionära klasskaraktär skulle lösas upp i ett formlöst ”parti av arbetande”. Denna fara framträder än mer tydligt i ljuset av kamrat Jeans fortsatta resonemang. Han förkastar rakt ut sådana kampuppgifter som inte omfattar alla arbetande, eller som han framställer det: ”som inte innefattar krav som är gemensamma för proletariatets båda viktiga delar!”. Ordet ”proletariat” inbegriper här inte bara proletariatet utan också bönderna. Detta mycket farliga missbruk av ord leder i politikens värld till kamrat Jeans försök att ställa proletariatets krav (bibehålla 8-timmarsdagen, försvara löneskalan, och så vidare) under böndernas kontroll!

Bonden är en småborgare som kan dras mer eller mindre nära proletariatet, och som under vissa förhållanden mer eller mindre säkert kan vinnas över av proletariatet till revolutionens sak. Men att likställa landsbygdens småbourgeosi med proletariatet, och begränsa proletariatets krav för att anpassa sig till småböndernas uppfattningar är att ge upp partiets verkliga klassbas, och sprida precis den förvirring för vilken jordmånen är så oerhört gynnsam i det bondeparlamentariska Frankrike.

Som vi har hört kan inte 8-timmarsdagen bli en paroll för enhetsfronten i Frankrike, eftersom den ”inte är intressant” för bönderna. Däremot utgör kampen mot militarismen utifrån Jeans synvinkel ett verkligt revolutionärt program för Frankrike. Det finns inget som helst tvivel att den franska småbonden, som blev lurad av kriget, är fylld av hat mot militarismen och svarar positivt på antimilitaristiska tal. Självfallet är det vår plikt att skoningslöst avslöja den kapitalistiska militarismen både i staden och på landsbygden. Lärdomarna från kriget måste utnyttjas till det yttersta. Men det vore oerhört riskabelt för partiet att låta sig luras av illusioner om att böndernas antimilitarism kan få en *självständig* revolutionär innebörd. Bönderna vill inte skicka sina söner till förläggningarna, de vill inte betala skatt för att försörja armén, de applåderar ärligt talare som talar mot militarismen (till och med mot ”all sorts militarism”). Men böndernas motstånd mot armén är inte av revolutionär karaktär utan är bojkottande och pacifistisk. ”*Fichez-moi la paix*” (lämna mig ifred) – det är böndernas program! Dessa stämningar kan bli en gynnsam atmosfär för revolutionen, men de kan inte skapa revolutionen själva, och inte heller garantera dess framgång.

Piochs sentimentala pacifism är ett klassiskt uttryck för bondens – men inte proletärens – inställning till staten och militarismen. När det organiserade och klassmedvetna proletariatet ställs inför en till tänderna beväpnad stat, då ställer det sig frågan hur det på bästa sätt kan beväpna sig för att avskaffa och krossa det borgerliga våldet med sin egen diktatur. En isolerad bonde går inte så långt. Han är bara mot militarismen, han hatar den, han är beredd att vända ryggen åt den – *fichez-moi la paix!* Stör inte mig med ALL er militarism! Sådan är psykologin hos de missnöjda, oppositionella bönderna, de intellektuella och småborgarna i staden. Det vore ren idioti att inte utnyttja stämningarna bland våra möjliga småborgerliga och halvproletära allierade, men det vore kriminellt att överföra dessa stämningar till proletariatet och vårt eget parti.

Socialpatrioternas patriotism gör att de har svårt att nå bönderna. Vi måste på alla sätt utnyttja denna fördel. Men det ger oss inte rätten att förpassa klassens proletära krav i bakgrunden – även om vi därmed utsätter oss för risken att orsaka en del tillfälliga misshälligheter med våra vänner, bönderna. Småbönderna måste följa proletariatet som det är. Proletariatet kan inte omforma sig efter bönderna. Om kommunistpartiet skulle undvika proletariatets livsviktiga klasskrav och följa minsta motståndets lag och ställa den pacifistiska antimilitarismen i förgrunden, så skulle det riskera att lura bönderna och arbetarna – och sig själv.

Precis som på andra ställen behöver vi i Frankrike först av allt proletariatets egen enhetsfront. De franska bönderna kommer inte att förvandlas till proletariatet bara för att kamrat Jean tar

sig friheten att missbruka den sociologiska terminologin. Men själva den hemliga längtan efter ett sådant missbruk är ett farligt symptom. Det kännetecknar en politik som bara kan orsaka enorm förvirring. Mer än något annat behöver den franska kommunismen klarhet, exakthet och oförsonlighet. På denna punkt är vi i alla fall ense med vår franska motståndare.

Översättning från engelska, The First Five Years of the Communist International, band 2, New York: Pathfinder, 1972, s 113-18, Göran Källqvist. Noterna är engelska utgivarens.

Ett brev från EKKI till det franska kommunistpartiets centralkommitté (12 maj 1922)

I

Kära kamrater, med allt större oro har EKKI [Kommunistiska internationalens exekutiv-kommitté] följt det franska kommunistpartiets inre utveckling och den politik som det för bland arbetarmassorna.

Det faktum att partiet tillfälligt har slutat att växa i antal, och till och med har förlorat ett antal medlemmar är i sig själv inte anledning till oroande slutsatser.

Partiet bildades under perioden av revolutionär oro efter kriget, en period som var fylld av höga förväntningar om en snabb utveckling av stora revolutionära händelser. Men när rörelsen visade sig utvecklas långsammare än förväntat, när massornas mindre medvetna delar, det vill säga majoriteten, märkte att kommunistpartiets bildande inte innebar omedelbara och drastiska förändringar av samhällsstrukturen, då minskade oundvikligt intresset för kommunistpartiet, och en del av de proletära och icke-proletära element som drevs mot partiet av den växande vägen, började dra sig undan igen.

Denna fördröjning berodde på händelsernas logik, men kunde och skulle ha hjälpt partiet att rensa, befästa och stärka sina principer och organisationer. Det kunde emellertid bara äga rum på ett villkor, nämligen att partiets kärna, först och främst dess centralkommitté, förde en exakt och beslutsam politik. EKKI har dock inte upptäckt någon sådan politik. Partiet har varken blivit mer helgjutet eller enat på grundval av sitt revolutionära program. Tvärtom är det idag mer formlöst än någonsin. När partiet internt blir mindre revolutionärt koncentrerat, då ökar trycket utifrån, det vill säga trycket från den borgerliga allmänna opinionen ökar. Under dessa förhållanden får högern, det vill säga de icke-kommunistiska och opportunistiska delarna av partiet, vars faktiska antal inte är så stort och som är svaga ideologiskt, ett allt större inflytande, ty den borgerliga allmänna opinionen överföra sitt tryck på partiet via dem, eftersom partiet saknar den nödvändiga enheten och beslutsamheten för att motstå yttre påverkan.

Denna oroväckande situation fick ett allvarligt uttryck i fallet med Fabre och hans tidning. Det är uppenbart för varje kommunist att Fabres tidning är fullständigt främmande för och fientlig till Kommunistiska internationalens anda. Dessutom är denna tidning bara ett privat initiativ av en individ som under falska förespeglningar ger sig ut för att vara medlem i kommunistpartiet. Vårt partis tillflyktsort – som på alla sidor är belägrad av borgarklassen, och dessutom en så förstockad och ond sort som den franska segerrusiga bourgeoisin – har en dörr som står öppen för fienden, och genom den smiter det in spioner och andra element som förgiftar och demoraliserar partiets led.

Erfarenheterna har visat att denna sorts tidning ofta finner vägen – direkt eller indirekt – till partiets och fackföreningarnas byråkrati. Dag efter dag verkar giftet omärkligt, i synnerhet

som det döljs bakom partiets fana. Och i de avgörande ögonblicken av en konflikt kommer det att visa sig att en betydande majoritet av partiorganisationerna, nämligen partikadrerna, har förgiftats och förlamats av det småborgerliga tvivlets gift. Inför de avgörande händelserna kommer partiets massor, och arbetarklassen i sin helhet, att upptäcka att de har blivit kraftlösa precis som om de har blivit halshuggna. Om man inte i tid uppmärksammar denna process, så kan den visa sig bli ödesdiger för det revolutionära partiets förberedelseperiod.

Av dessa skäl förkunnade EKKI:s utvidgade plenarmöte för två månader sedan att frågan om *Journal du Peuple*, oberoende av redaktörens personlighet, utgjorde en av de farligaste och mest negativa sidorna av partiets liv. Och trots internationalens enhälliga varning kan vi nu vi bestämt och med allt större oro fastställa att partiets ledande organ fortfarande inte har insett faran och inte har vidtagit drastiska åtgärder för att bränna bort detta sår med rödglödgat järn. Istället för att skoningslöst angripa *Journal du Peuple*, så håller partiets press helt enkelt tyst. Om centralkommittén skulle ställa frågan om denna tidning i hela dess politiska vidd, så kan man bli av med den på 24 timmar, ty saken är politiskt helt klar. Men istället har centralkommittén, tvärs emot det utvidgade plenarmötets beslut och den franska delegationens löften, förvandlat frågan till en rent formell procedurfråga och på så sätt hindrat partiet från att få en klar bild av fallet och internationalens krav. För att visa för det franska proletariats förtrupp vilken fara som hotade, tvingades EKKI först utfärda en varning, sedan kräva att man skulle följa reglerna, och slutligen återropa artikel 9 i Internationalens stadgar och utesluta Fabre och hans tidning ur partiet, och understryka hela den politiska innebörden i denna åtgärd.

//

Genom att utnyttja de ledande partiorganens kroniska obeslutsamhet, fick högern en opropor-tionerligt stor betydelse i det franska partiets liv. Men vi kan inte se att dessa ledande partiorgan riktar in sig på sin grundläggande uppgift, nämligen att politiskt erövra arbetar-massorna som är organiserade i fackföreningarna eller fortfarande befinner sig utanför dem. Under förevändning att upprätthålla goda relationer med fackföreningarna eller syndika-listerna, kan vi istället se att partiet i alla grundläggande frågor systematiskt gör eftergifter till dem, och på så sätt överger sina positioner och bereder vägen för syndikalismens och anar-kismens allra mest antikommunistiska element. Det finns partimedlemmar som fortfarande bedriver en oförskämd och provokativ propaganda mot Kommunistiska internationalen i fackföreningsrörelsen. De utnyttjar syndikalismens teoretiska svaghet för att driva sin egen privata, sekteristiska politik inom fackföreningarna, och införa en oansvarig, diktatorisk regim utanför all kontroll och utan något program. Partiet viker sig inför varje angrepp från dessa politiska motståndare, som utnyttjar kommunismens fana för att ofrånkomligt leda fack-föreningsrörelsen mot sönderfall och undergång. Att fortsätta att ignorera denna stora fara är detsamma som att tillåta ett nedbrytande arbete mot den franska kommunismen under många år framåt.

Om partiet inte lyckas inse att fackföreningsrörelsen bara kan lösa sina främsta uppgifter med hjälp från kommunismen, genom att partiet leder och har inflytande över de kommunistiska fackföreningsmedlemmarna, då kommer partiet oundvikligen att tvingas ge upp sin plats inom arbetarklassen och framförallt i fackföreningarna till de anarkistiska virrpannorna och äventyrarna. Det enda sättet för partiet att vinna inflytande över fackföreningarna är genom öppen ideologisk kamp mot de anarkistiska virrpannorna, oligarkiska klickarna och äventyrarna. Partiet måste gå på allmän offensiv. Det måste avslöja och kritisera allt slarv och alla virr-pannor. Det måste ställa alla kommunister inom fackföreningarna under sin kontroll, skola dem i en anda av striktaste disciplin, och skoningslöst utesluta alla de som vågar sig på att

åberopa självständighet som förevändning för att fortsätta sitt försvagande arbete i fackföreningsrörelsen.

Under detta arbete ska partiet givetvis förkasta all agitation och propaganda som tenderar att stöta bort de syndikalister som börjar besjålas av ett revolutionärt sinnelag, och ännu mer de breda skikt av fackligt aktiva arbetare som ännu inte har gjort sig av med sina politiska fördomar. Det är en sak att ha en välbetänkt inställning till sådana personer och skola dem, men det är något helt annat att passivt kapitulera för anarkister som utnyttjar dessa personer för sina egna syften. För att kunna uppnå framgångar på detta område är det hursomhelst ett nödvändigt villkor att ha en beslutsam vilja att nå framgång. För detta ändamål måste partiet upprätthålla den striktaste kontroll, med alla de konsekvenser som kan bli följden, nämligen uteslutning av de oäkta kommunister som hädanefter tar sig friheten att inte underkasta sig internationalens beslut och än mer de som agerar rakt emot dessa beslut. I samband härmed förväntar sig EKKI att centralkommittén kommer att vidta hårda och beslutsamma åtgärder som ger internationalen verkliga garantier för att dess beslut genomdrivs, garantier som kommer att befria EKKI från behovet att någon mer gång ingripa direkt i organisatoriska uppgifter och frågor, som det borde vara vår franska sektionens centralkommittés uppgift att lösa.

Å andra sidan förkunnar EKKI att förhållningstaktiken att undvika och vackla i partifrågor om liv och död redan har prövats mer än nog och har lett till negativa resultat. Av denna orsak kommer inte EKKI att tillåta ytterligare dröjsmål på detta område.

///

Vi kan se samma passiva och obeslutsamma tendenser i frågan om enhetsfronten, men denna gång gömd bakom oförsonlighet i ord. Vid första påseende kan denna paradox vara slående: partiets höger, med sina centristiska och pacifistiska tendenser, och som öppet eller förtäckt stöder *Journal du Peuple*, framstår samtidigt som de mest oförsonliga motståndarna mot enhetsfronten och skyler sig med ett täcke av revolutionär orubblighet. I motsats till detta är de delar som ända fram till Tourskonferensen, även under den svåraste tiden, försvarade Tredje internationalens ståndpunkt idag för enhetsfrontstaktiken.

I själva verket är det företrädarna för en passiv förhållningstaktik som idag tar på sig en mask av falsk revolutionär orubblighet. De förstår inte att vi idag, när arbetarklassen är uppdelad i olika läger inte i något fall kan tillåta arbetare att åter fylla leden hos avvikarna [dissidenterna], reformisterna, anarkisterna eller andra grupper. Vi måste ta politiskt aggressiva initiativ för att ställa till oreda i våra konservativa motståndares led. De kan bara hålla sig kvar i arbetarrörelsen tack vare våra bristande initiativ på propagandans område. Samma obeslutsamhet och passivitet som orsakade oss stora förluster i fackföreningsrörelsen har under de senaste månaderna visat sig i frågan om enhetsfronten. Den tolkades och framställdes på ett helt felaktigt sätt i vårt franska partis tidningar.

Trots att frågan diskuterades noggrant under flera veckor, en diskussion som ledde fram till att denna taktik antogs av en överväldigande majoritet i Komintern vid EKKI:s utvidgade plenarmöte, så kan vi trots det se hur det franska partiets ledande organ driver en taktik som är helt oförenlig med både Kommunistiska internationalens anda och dess stadgar. Deklarationer om att "underkasta sig disciplinen" verkar bara vara förberedelser till ännu mer öppna och systematiska brott mot denna disciplin. Trots de beslut som har tagits bedriver partiorgan som *l'Humanité* och *Internationale* i sina officiella artiklar en oförsonlig kampanj mot enhetsfronten. Eftersom frågan både på ett nationellt och internationellt plan har gått från diskussion till handling, så ger den franska kommunistiska pressens polemiska artiklar vår fiende en

stadig ström av ammunition. Det handlar inte längre om en diskussion utan om sabotage av vår sak.

I dessa fakta skönjer EKKI spår av Andra internationalens sämsta drag. Besluten från deras världskongresser är bara utsmyckning och inga som helst hinder för de olika nationella sektionernas taktik, som ställer sina "nationella" överväganden över revolutionens intressen och internationalens uppgifter. Fortsätter dessa otillåtliga brott mot disciplinen under de internationella aktionerna, så kommer det oundvikligen att orsaka ett beslutsamt motstånd från internationalen i sin helhet liksom dess nationella sektioner, och de kommer att tvingas att återkalla den franska sektionen till ordningen och kräva att den underkastar sig disciplinen.

I enlighet med Tredje internationalens anda och stadgar anser EKKI att det franska partiets centralkommitté är skyldig att se till att de ledande partiorganen har en sådan sammansättning och form att de blir organ som klargör, försvarar och i praktiken förverkligar Kominterns resolutioner istället för att bekämpa dem. I detta sammanhang förväntar sig EKKI helt klara och exakta garantier för framtiden.

IV

Vi kan inte låta bli att nämna de oklara relationer som existerar mellan det franska partiets centralkommitté och EKKI. Man har framställt det som om inte bara den enda fråga som den franska delegationen röstade mot under den tredje kongressen och vid EKKI:s utvidgade plenarmöte, utan också alla de beslut som antogs i fullständig enighet med samtliga franska delegater, har dikterats för partiet och påtvingats det utifrån, och att partiet rättar sig efter besluten som en ren formalitet. Exempelvis var samtliga medlemmar i den franska delegationen fullständigt eniga med det utvidgade plenarmötet om att det var absolut nödvändigt att återge de kamrater som lämnade in sina avskedsansökningar vid Marseilleskonferensen sina uppdrag i centralkommittén. Detta beslut hade ett mycket viktigt politiskt syfte: att säkra fullkomlig enighet i centralkommitténs funktionssätt, liksom inom partiet i sin helhet. Detta mål går bara att uppnå genom att det klargörs inför partiet att det inte handlar om några sorts personliga sammanslutningar eller den ena eller andra individens personliga ambitioner, utan om att skapa organisatoriska förutsättningar för fullständig enhet i arbetet. Frågans politiska betydelse borde ha klargjorts fullständigt och exakt i ledande artiklar i partipressen och vid partiets nationella konferens. Ingenting av detta gjordes. Allting inskränktes till en rent formell handuppräckning som hade förberetts bakom scenen, det vill säga bakom partiets rygg, utan några förklarande artiklar eller tal. Om någon hade satt som mål att uppnå resultat som var direkt motsatta de som EKKI:s utvidgade plenarmöte strävade efter, då skulle en sådan person ha uppträtt precis som centralkommittén gjorde vid detta speciella tillfälle.

Ett sådant agerande kommer helt uppenbart att skapa och förstärka det intryck som finns bland det franska partiets brokiga breda massor att internationalen eller "Moskva" har för vana att utfärda *obegripliga* och omotiverade politiska och organisatoriska ultimatum, som det franska partiets centralkommitté underkastar sig av disciplinära skäl samtidigt som den på ett skickligt sätt gör sin negativa inställning till internationalens förslag känd för partiets djupa led. På så sätt skapas en atmosfär som är ytterst gynnsam för de intrigmakare och politiska hästhandlare som samlas kring *Journal du Peuple*.

V

Slutligen kan det vara av intresse att gå igenom hur relationerna mellan EKKI och centralkommittén har sett ut historiskt. Utifrån det ska vi se att missförstånden och misstagen vid inget tillfälle utgick från EKKI.

Det franska partiet skickade en delegation på elva personer till den tredje kongressen i Moskva, och de representerade alla de olika strömningar som fanns i partiet vid den tiden. Delegationen tog en omfattande del i kongressens och EKKI:s arbete. De beslut som EKKI tog angående det franska partiet diskuterades tillsammans med den franska delegationen och antogs enhälligt med dem, i synnerhet de beslut där EKKI föreslog att det franska partiet skulle införa kontroll över partipressen, på så sätt som alla andra kommunistpartier gör.

Till EKKI:s förvåning nonchalerade centralkommittén under lång tid detta beslut, och de missförhållanden som EKKI hade påpekat fortsatte att existera och förstärktes i det franska partiet. Av detta skäl krävde EKKI bestämt att man skulle anta principen om kontroll över partipressen. Efter sex månaders dröjsmål antogs till sist denna princip, men ingenting gjordes för att genomföra den i verkligheten.

Efter den tredje kongressen förde EKKI fram olika förslag angående den franska kommunistiska rörelsen i centralkommittén. Dessutom skickade kamraterna Zinovjev och Trotskij brev till det franska partiets mest framstående medlemmar för att med hjälp av denna vänskapliga brevväxling underlätta en ömsesidig förståelse och broderligt samarbete.

I samma anda inbjöd EKKI upprepade gånger kamraterna Frossard och Cachin till Moskva för att personligen diskutera de viktigaste frågorna för den kommunistiska rörelsen i Frankrike. EKKI ville inte missa någon möjlighet att upprätta hjärtliga förbindelser med det franska partiets ledare, och när vi inte fick några positiva svar på våra inbjudningar, skickade vi en delegat till Paris för att bekanta sig med situationen och lägga fram internationalens synpunkter inför centralkommittén.

I slutet av förra året lyckades EKKI få ytterligare en kamrat förordnad till Moskva, och fick på detta sätt reda på hur centralkommittén ville upprätta sina förbindelser med internationalen. EKKI svarade i en resolution, som i sin tur bad om ett svar från centralkommittén. Det kom aldrig något svar.

I samband med Marseilleskonferensen tog EKKI tillfället i akt att skicka ett öppet brev till det franska partiet, med bland annat kommentarer angående tillståndet inom det franska partiet och även kritiska omdömen i en vänskaplig och öppen anda, som är brukligt inom de internationella förhållandena mellan kommunister. Brevet begärde också ett exakt svar i fråga om disciplinen och kontrollen över partiets tidningar. Tyvärr fick inte EKKI något svar varken på detta brev eller på ett andra och ännu mer detaljerat brev till centralkommittén.

Låt oss också påminna oss om att EKKI vid tiden för Marseilleskonferensen hade skickat en andra delegat till centralkommittén, med målet att räta ut alla meningsmotsättningar och underlätta upprättandet av vanliga förbindelser i framtiden.

Efter Marseilleskonferensen räknade EKKI med att kamrat Frossard skulle komma till Moskva i enlighet med de beslut som centralkommittén tog i oktober, för att klargöra saker och ting och upprätta exakta förbindelser med den franska sektionen.

EKKI inbjöd ihärdigt partisekreteraren att komma, med tanke på de oerhört viktiga frågor som måste lösas. EKKI ansåg, och anser fortfarande, att sådana direkta meningsutbyten är det mest ändamålsenliga sättet att stärka banden mellan internationalen och den franska sektionen.

Centralkommittén förde aldrig fram några politiska invändningar till EKKI, utom i frågan om enhetsfronten. I de fall där besluten från det utvidgade EKKI genomfördes i praktiken, så gjordes det, som vi såg i fallet när de som hade begärt utträde skulle återfå sina poster i centralkommittén, på ett rent passivt sätt som för att understryka en fientlig hållning till innebörden i det beslut som hade tagits i frågan.

EKKI anser det fullständigt omöjligt att fortsättningsvis upprätthålla denna sortens relationer. Den föreslår att centralkommittén i internationalens franska sektion klart tar hänsyn till de – än idag inte klart uttryckta – motiv som ligger bakom detta uppträdande, och även de allvarliga konsekvenser som måste bli resultatet om den förhållningstakt som nu används i relationerna mellan Paris och Moskva inte ersätts av öppen och revolutionär uppriktighet.

Kommunistiska internationalens exekutivkommitté

Moskva, 12 maj 1922.

Översättning från engelska, The First Five Years of the Communist International, New York: Pathfinder, 1972, s 124-32, Göran Källqvist.

Kominterns 4:e kongress

(5 december 1922)

Mot kapitalismens världsoffensiv!

Öppet brev till Andra och Wieninternationalerna, till fackföreningarna i alla land och till den internationella fackliga och kooperativa konferensen i Haag.

Antaget på IV världskongressens 31:sta sammanträde den 5 december 1922.

Fjärde kongressens paroll: Enhetsfront.

Den Kommunistiska Internationalens fjärde kongress, som representerar 62 partier i Europa, Amerika, Australien och Asien, har på kraftigaste sätt understrukt och bekräftat vad Kommunistiska Internationalens utvidgade exekutivkommitté redan tvenne gånger beslutat: att det är alla kommunistiska partiers plikt att med all kraft verka för att det mot världskapitalismens angrepp reses motstånd på slutan enhetsfront från alla arbetarklassens positioner. De kommunistiska partiernas högsta instans har därmed bekräftat vad som var kärnan i och målet för vårt arbete under det gångna året, och den har som lösen för vårt kommande arbete satt parollen: Kamp för världsproletariatets enhetsfront, kamp för samlingen av proletärer till gemensamt försvar, utan hänsyn till deras politiska åskådning eller ställning.

Kommunistiska Internationalen vände sig redan i våras till Andra och Wien-Internationalerna med uppmaning att på en världsarbetarkongress organisera denna gemensamma kamp för upprätthållandet av 8-timmarsdagen, mot lönesänkningarna, mot upphävandet av fackföreningarnas alla erövringar, mot nya rustningar och mot faran av ett nytt krig. På Berlin-konferensen med representanter för de tre exekutiverna motiverade Kommunistiska Internationalens delegerade detta förslag. Andra Internationalens partier ha avslagit det samma. De ställde som första villkor för inkallandet av en världsarbetarkongress att sovjetregeringen skulle inställa sin kamp mot de partier, som uppmana de ryska proletärerna att uppge revolutionens viktigaste erövringar, besittandet av fabriker, och återge makten åt bourgeoisin; de uppställde för det andra det villkoret, att kommunisterna skulle sluta upp med att strida för sina uppfattningar i fackföreningarna, sluta upp med att kämpa mot den del av fackföreningsledarna, vilka trots den uppenbara nödvändigheten av en förstärkt kamp mot bourgeoisin från arbetarklassens sida talat för en mildring av denna kamp. Kommunistiska Internationalen måste avslå dessa förslag, emedan deras antagande skulle tillintetgöra enhetsfrontens både ändamål och innehåll.

Vi kämpa för den proletära enhetsfronten för att stegra proletariatets försvars- och stridskraft mot den internationella bourgeoisin och icke för att försvaga den.

Sex månader av kapitalets offensiv

Ett nytt halvt år har gått sedan vårt förslag om upprättandet av en arbetarklassens enhetsfront och organiserandet av en försvarskamp avslögs. Detta halvår betyder ett oavslutat fortskridande av bourgeoisins angrepp i alla länder.

I England har bourgeoisins mest brutala element fått övertaget. De har gjort slut på Lloyd Georges försök att skyla det engelska kapitalets aggressiva politik med fraser om omsorg för freden och Europas återuppbyggande. Det konservativa partiet, som nu helt har makten, har proklamerat som sin lösen ”ordning och ro”, ”ingen inblandning från statens sida i det ekonomiska livet”, d.v.s. det ger kapitalisterna fullkomligt fria händer att undertrycka arbetarna. Deras första steg var försöket att avskaffa arbetsministeriet. Bonar Law avslög till och med att mottaga de arbetslösas representanter.

I Frankrike har regeringen, endast fyra år efter det att mordet i kriget upphört, gett befallning att skjuta på strejkande arbetare i Le Havre. Den angriper öppet åttatimmarsdagen.

I Tyskland har socialdemokratiens och borgarklassen koalitionsregering öppet och klart proklamerat utsugningen av merarbete på de undernärda arbetarmassorna som den enda möjligheten att stabilisera riksmarken. Den har öppet proklamerat upphävandet av de sista resterna av reglering av det ekonomiska livet, det vill säga: gett fria händer åt den mest hänsynslösa spekulation. Den nya regeringen Cuno är industribaronernas regering, är förelöparen till järn- och kolbaronernas öppna diktatur. Dess karaktär är så klart stor-kapitalistisk, så klart mot arbetarklassens intressen, att socialdemokraterna var nödsakade avböja att gå in i densamma. Den extrema kontrarevolutionen förbereder från Bayern beväpnade angrepp på de sista resterna av novemberrevolutionen, på republiken. I dessa sina strävanden stimuleras de av den italienska fascismens seger, vilken utan det ringaste motstånd från den demokratiska bourgeoisins sida proklamerade bajonettens diktatur, förvandlade parlamentet till noll och ingenting, och som satt som mål att stärka bourgeoisins herravälde genom att tvinga arbetarklassen att helt och fullt, med svett och blod, ställa sig till kapitalets förfogande.

I Tjeckoslovakiet kasta kapitalisterna dagligen tusentals arbetare på gatorna. Arbetslösheten växer, kapitalisterna försöker genom den ena lockouten efter den andra att pressa ner arbetarnas löner.

Österrike har tryckts ner till en ententekapitalets koloni. De österrikiska finansernas ”tillfrisknande” skall ske på den österrikiska arbetarklassens bekostnad, på bekostnad av hungerlöner åt arbetarna och lägre statstjänstemän. Ententekapitalets representanter skall avgöra över folkmassornas liv och död.

I Amerikas Förenta stater försöker arbetsköparna att slå sönder fackföreningarna genom att söka fråntaga arbetarna rätten se till att alla arbetare i en fabrik tillhör en fackförening. Kapitalet skall ha sina mäktiga trustar och ingen skall ha rätt att dricka så mycket som ett glas mjölk utan att betala trusten sin tribut. Men arbetarklassen skall vara såsom sand som varje vindpust kan virvla kring.

I Sydafrika arbetar som bödel general Smuts, den internationella liberalismens pärla. General Smuts, pacifisten från Nationernas förbund, låter inte endast skjuta ner strejkande arbetare utan låter även åtta månader efter den genom hans regering framprovocerade gruvarbetarstrejken hänga dess främste ledare.

Mot nya krig.

Detta är nakna fakta, som visar hur arbetarklassens mest närliggande, enklaste intressen alltmera trampas under fötterna. Men kapitalets angrepp gäller icke endast det målet att öka

utsugningen av arbetarklassen, utan ånyo framstår även klart faran av ett nytt imperialistiskt världskrig. Tills nu har icke en enda kapitalistisk stat börjat att genomföra den av Washingtonkonferensen beslutade inskränkningen av rustningarna till sjöss. Icke ett enda krigsskepp har nedskrotats. Byggandet av nya krigsskepp har icke upphört.

Den ryska regeringens förslag om avrustning eller åtminstone inskränkning av rustningarna till lands avslogs i Genua av alla de kapitalistiska makterna. Nationernas förbund är vanmäktigt att göra ens det minsta på detta område, även om det ville det. Dess beslut måste vara enhälliga och deras genomförande bero på ratificering av de regeringar, som är mot avrustning.

Europa står ännu mera i vapen nu än vad som var fallet före kriget. Och i september detta år under orientkrisen såg världen vad det betydde. Blott den turkiska regeringens uppgivande av sin rätt att besätta sin huvudstad och överskrida vägen till densamma, Dardanellerna, blott detta den turkiska regeringens avkall på sin självbestämmanderätt räddade Europa från ett nytt krig. De engelska fackföreningarna och Labour Party anklagade Lloyd George för att han ville framkalla ett nytt krig, som icke endast skulle inskränka sig till Balkan. Och vem vill pasta, att Englands konservativa regering mindre kraftigt kommer att försvara den engelska kapitalismens rövarintressen än Lloyd Georges regering? Med stort besvär har Sovjet-Ryssland fatt Polen, Lettland, Estland och Finland att samlas till en rustningsinskränkingskonferens i Moskva. Rumänien är ej representerat på konferensen därför att de rumänska bojarerna som lön för att komma till konferensen krävde ett stycke rysk jord, Bessarabien, och de därstädes boende ryska bönderna. I det ögonblick, då Kommunistiska Internationalens fjärde kongress avslutats, är denna Moskvakonferens ännu ej slutförd. Men det framgår klart av ententens vasallstaters uppträdande, att de icke vill några minskningar i rustningarna. Och detta betyder: det stora krig, som kostade 12 miljoner människor livet, var ej det sista kriget. Bourgeoisin förbereder nya krig!

Kommunistiska Internationalens fjärde kongress vänder sig till arbetarna i Andra och Wien-Internationalerna, till de många miljonerna fackligt organiserade arbetarna över hela världen, till deras ledare, till konferensen i Haag, med frågan: Vill ni stå överksamma och åse hur åttatimmarsdagen, den första betingelsen för ett arbetarklassens framåtskridande, slas i spillror? Hur levnadsstandarden för arbetarna i de äldsta industriländerna tryckes ner till samma nivå som de kinesiska kulis' levnadsstandard? Hur arbetarnas enklaste rättigheter, genom vilka ni dock hoppats att på fredlig väg uppnå en befrielse från kapitalismens ok, tillintetgöres? Hur kapitalismens diktatur upprättas? Vill ni dådlösa åse hur det segerrika kapitalet, fritt från alla band, diktatoriskt beslutar ett nytt krig, i vilket ni på nytt får förblöda för kapitalets intressen.

Kommunistiska Internationalens fjärde kongress uppfordrar alla anslutna partier, alla sympatiserande fackföreningar i alla länder, att vända sig med denna fråga till alla arbetarpartier och uppfordra dem till gemensam kamp mot avskaffandet av 8-timmarsdagen, mot lönedepressningarna, mot avskaffandet av arbetarklassens rörelsefrihet, mot nya rustningar, mot de nya krigsfarorna, för 8-timmarsdagen, för arbetarnas levnadsminimum, för full frihet åt arbetarklassens organisationer, för avrustning och för fred mellan folken.

Kongressens appell.

Kommunistiska Internationalens fjärde kongress vänder sig till Andra och Wien-Internationalerna med den klara frågan, om de är villiga att nu, sedan deras politik ännu mer har försämrat arbetarnas läge, bjuda handen till upprättandet av en gemensam front av det internationella proletariatet, för strid om arbetarklassens mest elementära rättigheter och intressen.

Den vänder sig till Amsterdam-Internationalen med frågan om den är villig att upphöra att splittra fackföreningarna, upphöra att utesluta kommunisterna ur fackföreningarna, om den är villig medarbeta till att föra proletärerna till kamp på enhetlig front.

Kommunistiska Internationalens fjärde kongress vänder sig till fackföreningarnas och de kooperativa föreningarnas konferens i Haag, som sammanträder samtidigt med att ententens kapitalister i Lausanne försöker, sedan Versaillesfreden gjort bankrutt, påtvinga det turkiska folket en ny Versaillesfred och på så sätt lägga grunden till nya krig, med frågan om den är villig att tillsammans med oss genom arbetarklassens uppmarsch visa bourgeoisin att det internationella proletariatet inte mer är villigt att motståndslöst släpas ut på nya slagfält.

Som vi sade på konferensen i Berlin, begär Kommunistiska Internationalen icke av Andra- och Wien-Internationalerna och Amsterdam-fackföreningsledarna att de skall kämpa för proletariatets diktatur, som var, är och blir vårt mål. Men vi fråga dem, om de vill kämpa mot kapitalets diktatur, om de åtminstone vill utnyttja resterna av demokratien till att organisera motstånd mot kapitalets seger, vilken förvandlat världen till en massgrav och som redan förbereder nya massgravar för vår proletära ungdom.

Kommunistiska Internationalen har sagt sitt ord. Den har gett sina partier denna kampparoll:

*För proletariatets enhetsfront
för kontroll av produktionen,
för åttatimmarsdagen,
för proletariatets existensminimum,
för arbetarklassens beväpning och borgarklassens avväpning,
för förbundna arbetarpartiers regeringar som medel till kamp för arbetarklassens närmaste intressen.*

Andra och Wien-Internationalerna, Amsterdam-fackförenings-Internationalen och deras Haag-kongress har nu ordet!

Teser om internationalens taktik

Antagna på IV världskongressens 31:sta sammanträde den 5 december 1922

1. Tredje kongressens resolutioner bekräftas.

Fjärde världskongressens konstaterar först och främst, att tredje världskongressens resolutioner

- 1) om den världsekonomiska krisen och Kommunistiska Internationalens uppgifter
- 2) om Internationalens taktik

fullständigt har bekräftats genom händelsernas gång och arbetarrörelsens utveckling under tiden mellan tredje och fjärde kongresserna.

2. Kapitalismens förfallsperiod.

Efter att ha bedömt och uppskattat det ekonomiska världsläget kunde tredje kongressen mycket bestämt konstatera, att kapitalismen efter att ha uppfyllt sin mission att befordra utvecklingen av alla produktiva krafter, råkat i oförsonlig motsättning till icke endast den nuvarande historiska utvecklingen utan även till de mest elementära mänskliga existensvillkor. I det sista imperialistiska kriget återspeglades denna fundamentala motsättning, som ytterligare skärptes genom kriget och som utsatte produktions- och omsättningsförhållandena

för de mest våldsamma rubbningar. Den överlevande kapitalismen har kommit ända dithän, att dess tygellösa krafters förstörelsearbete lamslår och krossar de skapande ekonomiska vinster som proletariatet, trots att det är länkat vid det kapitalistiska knektherraväldet, framalstrat.

Helhetsbilden av det kapitalistiska samhällets förfall försvagas icke på något sätt av de oundvikliga konjunktursvängningar, som är utmärkande för det kapitalistiska systemet såväl vid dess utveckling som dess avtynande. Borgerliga och socialdemokratiska national-ekonomers försök att tyda den i senare hälften av 1921 i Förenta Staterna och i mycket mindre måttstock i Japan och England, delvis även Frankrike och andra länder inträdda konjunkturförbättringen som ett tecken på den kapitalistiska jämviktens återinträdande beror dels på dessa kapitalets lakejers vilja att förfälska fakta, dels också på deras bristande kunskaper. Tredje kongressen, som ägde rum före början av det nuvarande industriella uppsvinget, förutsåg att detta oundvikligen skulle komma i en mer eller mindre nära framtid och bedömde det redan då mycket klart och bestämt som en ytlig svallvåg på den grundlinje, som kännetecknar den kapitalistiska världshushållningens fortskridande sönderfallande. Redan nu kan man bestämt förutsäga, att om industriens nuvarande återupplivande också inte är i ringaste mån tillräckligt för att återställa den kapitalistiska jämvikten eller blott att läka de av kriget åstadkomna mest gapande såren, nästa kris, vars verkningar måste sammanfalla med det kapitalistiska förfallets huvudlinje, förstärker alla förfallsföreteelserna och därigenom även utomordentligt skärper det revolutionära läget.

Kapitalismen kommer att till sin dödsstund ha sina olika upp- och nedgångsperioder. Endast proletariatets gripande av makten och den socialistiska världsrevolutionen kan rädda mänskligheten från den ständiga katastrof, som framkallas av den nutida kapitalismens fortsatta existens.

Vad kapitalismen nu genomlever är ingenting annat än dess undergångsprocess. Kapitalismens sammanbrott är oundgängligt.

3. Det internationella politiska läget.

Även det internationella politiska läget återspeglar kapitalismens fortskridande förfall.

Skadestandsfrågan är ännu alltjämt olöst. Under det att den ena konferensen efter den andra äger rum mellan ententestaterna, fortskrider alltmera Tysklands ekonomiska förfall och hotar kapitalismens existens i hela Mellan-Europa. Det rent katastrofala förfallet i Tysklands ekonomiska läge kommer antingen att tvinga ententen till att avstå från skadestånden, varigenom den politiska och ekonomiska krisen i Frankrike påskyndas, eller också leder den till bildandet av ett tyskt-franskt industriblock på kontinenten. Detta åter kommer att försämra Englands ekonomiska läge och dess ställning på världsmarknaden, det kommer att politiskt ställa mot varandra England och Kontinenten.

I *Nära Östern* led ententens politik fullständig bankrutt. Sevresfreden sönderrevs av de turkiska bajonetterna. Det grekisk-turkiska kriget och de därtill knutna händelserna har handgripligen visat, hur labil den politiska jämvikten är. Ett nytt imperialistiskt krigs hemiska spöke skönjdes tydligt. Efter att det imperialistiska Frankrike av konkurrensskäl mot England hjälpt till att förstöra ententens gemensamma verk i *Nära Östern*, drives det nu åter på grund av sina kapitalistiska intressen in i kapitalismens gemensamma front mot Orientfolken. Därigenom visar det kapitalistiska Frankrike än en gång för österns folk, att dessa blott kan föra sin försvarskamp mot undertryckarna på Sovjet-Rysslands sida och med det revolutionära proletariatets understöd.

I *Fjärran Östern* försökte de segerrika ententestaterna revidera Versaillesfreden i Washington. De var dock blott i stånd att skaffa en andhämtningspaus genom att de inskränkte ett slags rustningar, nämligen det stora antalet slagskepp. Till någon som helst lösning av frågan har de aldrig kommit. Kampen mellan Amerika och Japan fortgår och underblåser inbördeskriget i Kina. Stilla Oceanens stränder blir fortfarande som hittills en härd för stora konflikter.

Exempel från de *nationella befrielseörelserna* i Indien, Egypten, Irland och Turkiet visar att kolonierna och de halvkoloniala länderna är brandhärdar för en växande revolutionär rörelse mot de imperialistiska makterna och bildar outtömliga reserver av revolutionära krafter, som vid givna tillfällen objektivt kommer att verka mot den borgerliga världsordningens hela existens.

Versaillesfreden likvideras genom händelsernas gång. Den ger emellertid inte plats för en allmän förbättring hos de kapitalistiska staterna, en avskrivning av imperialismen utan skapar i stället nya motsättningar, nya imperialistiska grupperingar och nya rustningar. Europas återuppbyggande är med nuvarande förhållanden omöjligt. Det kapitalistiska Amerika vill inte bringa några offer för ett återuppbyggande av den europeiska kapitalistiska samhällsordningen. Det kapitalistiska Amerika står som ett asdjur betraktande det kapitalistiska sönderfallandets process i Europa och det blir dess arvinge. Amerika kommer att förslava det kapitalistiska Europa om inte den europeiska arbetarklassen griper den politiska makten och börjar uppbygga en federativ rådsrepublik i Europa.

De sista händelserna i ett i och för sig så litet land som det nuvarande *Österrike* är av stor betydelse som symptom på det politiska läget i Europa. Hela den omniösa demokratin i Österrike, som var 2 1/2 Internationalens ledares stolthet, vars skydd tjänade dem som förevändning för varje uppgivande av arbetarklassens intressen och vars ledning de anförtrodde åt t.o.m. de mest konservativa monarkister, de kristligt-sociala och stortyskarna, vilka den endast tjänade till att återställa deras makt, hela denna demokrati förintades genom ett penndrag i Genève och ersattes med en öppen diktatur av en ensam befullmäktigad för ententen. T.o.m. det borgerliga parlamentet har helt satts ur spelet, dess plats har intagits av en av entente-bankirerna insatt kommission. Socialdemokraterna har efter ett kort demagogiskt skenmotstånd kapitulerat och frivilligt medverkat till att förverkliga detta skamliga fördrag. De har till och med förklarat sig beredda i blott dåligt beslöjad form att återinträda i koalitionen för att efter sina krafter förhindra motstånd från proletariats sida.

Dessa händelser i det lilla Österrike liksom också den fascistiska omvälvningen i Italien, belyser blixtklart osäkerheten i hela läget och bevisar bäst, att demokratin blott är en skenbild som i verkligheten betyder en bourgeoisins förtäckta diktatur, i vars ställe den, då den anser det ändamålsenligt, låter den vitgardistiska, terroristiska reaktionens mera brutala former träda.

Samtidigt har det internationella politiska läget för *Sovjet-Ryssland*, det enda land, varest proletariats besegrat bourgeoisin och 5 år under fiendernas anstormningar behållit makten, stärkts i oerhört stor grad. I Genua och Haag försökte ententekapitalisterna tvinga den ryska sovjetrepubliken att ge avkall på industriens nationalisering och påbörda dem skulder, som i själva verket skulle göra Sovjet-Ryssland till en ententens koloni. Den proletära staten Sovjet-Ryssland var dock stark nog att motstå dessa försök. I det sönderfallande kapitalistiska statssystemets kaos står Sovjet-Ryssland där, från Beresina till Vladivostok, från Murmansk till Armeniens berg, som en växande maktfaktor i Europa, i Nära och Fjärran Östern. Trots den kapitalistiska världens försök att genom en finansiell blockad mörda Sovjet-Ryssland, är det istånd att skrida till ekonomiskt nybyggnadsarbete. För detta ändamål skall det utnyttja sina egna ekonomiska hjälpkällor såväl som den inbördes konkurrensen mellan de kapitalistiska staterna. Dessa blir nödsakade att upptaga förhandlingar med Sovjet-Ryssland. En

sjättedel av jordklotet är i Sovjets makt. Redan existensen av Sovjet-republiken Ryssland verkar på det borgerliga samhället som ett ständigt element för dettas försvagande, som en viktig faktor för världsrevolutionen. Ju mera Sovjet-Ryssland ekonomiskt återuppbygger och stärkes ju starkare blir denna den internationella politikens mest framträdande revolutionära faktor i inflytande.

4. Kapitalets offensiv.

Då proletariatet i alla länder, med undantag av Ryssland, icke utnyttjade det svaghetstillstånd i vilket kapitalismen genom kriget inträtt till avgörande slag mot densamma, kunde bourgeoisin – tack vare socialdemokraternas hjälp – slå tillbaka de kampberedda revolutionära arbetarna, åter befästa sin egen politiska och ekonomiska makt och börja en ny offensiv mot proletariatet. Alla borgarklassens försök att efter världskrigets stormar åter få igång den internationella varuproduktionen och varufördelningen, skedde helt på arbetarklassens bekostnad. Kapitalets i världsomfattning systematiskt organiserade offensiv mot alla arbetarklassens vunna positioner omfattade alla länder. Överallt sänker det reorganiserade kapitalet skoningslöst arbetarnas reala arbetslöner, förlänger arbetstiden, beskär arbetarnas små rättigheter i fabrikena och tvingar i länderna med låg valuta, de utfattiga arbetarna att betala de skador, som det ekonomiska livet åsamkats genom valutans fall.

Kapitalets offensiv, som under de sista åren antagit jättedimensioner, tvingar arbetarklassen i alla länder till försvarsstrider. Tusende och åter tusende av arbetare i de viktigaste produktionsgrenarna upptager striden. Och in i densamma träder alltjämt nya grupper av arbetare, vilka ha avgörande betydelse för samhällslivet (järnvägsmän, gruvarbetare, metallarbetare, stats- och kommunalanställda). De flesta av dessa strejker har inte lett till några omedelbara resultat. Men dessa strider väcker hos nya stora skaror av tidigare efterblivna arbetare ett oändligt hat mot kapitalisterna och statsmakten, som skyddar dessa. Dessa proletariatet påtvingna strider förstör den av socialreformisterna och fackföreningsbyråkraterna bedrivna samarbetspolitiken med utsugarna. Dessa strider visar även de mest tillbakablivna skikten av proletariatet det uppenbara sammanhanget mellan ekonomin och politiken. Varje stor strejk blir i våra dagar även en stor politisk händelse. Det har därvid visat sig, att Andra Internationals partier och ledarna för Amsterdaminternationals icke blott underlåtit ge de i hårda försvarsstrider stående arbetarmassorna någon hjälp utan även lämnat dem helt i sticket och förrått dem åt utsugarna och de borgerliga regeringarna.

Det är en av de kommunistiska partiernas uppgifter att påvisa dess oerhörda alltjämt pågående förräderier och ställa förrädarna vid skampålen. Det är de kommunistiska partiernas i alla länder plikt att utvidga de talrikt utbrytande ekonomiska strejkerna, fördjupa dem och, om möjligt, låta dem utmytna i politiska strejker och strider. Det är givetvis också en självklar plikt för de kommunistiska partierna att så stärka de revolutionära synpunkterna och kampmiljön hos proletariatet att försvarsstriderna, om de få tillräcklig styrka, kan övergå från defensiv till offensivstrider.

5. Den internationella fascismen.

I närmaste sammanhang med kapitalets offensiv på det ekonomiska området står bourgeoisins politiska offensiv mot arbetarklassen, sådan som den krassast fått sitt uttryck i den internationella fascismen.

Då det tilltagande eländet alltmera revolutionerar massorna, även omfattar medelklassen, särskilt tjänstemännen och därmed undanrycker bourgeoisin möjligheten att i byråkratin ha ett absolut lydigt och tillräckligt verktyg, räcker icke längre de legala skyddsorganen till för bourgeoisin. Denna övergår därför till att överallt skaffa sig särskilda vita garden, som

speciellt vänder sig mot alla proletariatets revolutionära rörelser och som tjänar till att brutalt slå ner varje försök av arbetarklassen att förbättra sitt läge.

De karaktäristiska kännetecknen för den italienska fascismen, den "klassiska" fascismen, som för en tid har erövrat hela landet, består däri att fascisterna icke blott bilda mindre kontra-revolutionära, till tänderna beväpnade kamporganisationer utan även försöka genom social demagogi skaffa sig en grundval bland massorna, i bondekretsarna, bland småborgarna, till och med i vissa delar av arbetarklassen, varvid de skickligt söker utnyttja alla missträkningsarna över den så kallade demokratien.

Fascistfaran existerar nu i flera länder: i Tjeckoslovakiet, i Ungern, i nästan alla Balkanländerna, i Polen i Tyskland (Bayern), i Österrike, i Amerika och till och med i länder sådana som Norge. I den ena eller andra formen är fascismen inte utesluten ens i länder sådana som Frankrike och England.

En av de kommunistiska partiernas uppgifter är att organisera motståndet mot den internationella fascismen, gå före hela arbetarklassen i striden mot fascistbanden och även på detta område energiskt använda enhetsfronttaktiken, varvid illegala organisationer är obetingat nödvändiga.

De vanvettiga fascistorganisationerna är emellertid också det sista kortet i bourgeoisins spel. De vita gardenas öppna herravälde vänder sig samtidigt mot den borgerliga demokratiens grundvalar överhuvud. Det arbetande folkets bredaste massor övertyga sig därigenom att borgarklassens herravälde är möjligt blott genom en ohöjld diktatur över proletariatet.

6. Möjligheten av nya pacifistiska illusioner.

Vad som karaktäriserar det internationella politiska läget just nu är fascismen, belägrings-tillstånden och den stigande vågen av vit terror mot arbetarklassen. Detta utesluter dock icke att den öppna borgerliga reaktionen i mycket viktiga länder inom en nära framtid kommer att efterträdas av en "demokratisk-pacifistisk" period. I England (Labour Partys stärkta ställning genom de senaste valen), och Frankrike (den oundvikligt förestående regimen av det s.k. "vänsterblocket") är en dylik "demokratisk-pacifistisk" övergångsperiod sannolik och kan i sin tur framkalla en pånyttfödelse av de pacifistiska förhoppningarna i det borgerliga och socialdemokratiska Tyskland. Mellan den nuvarande perioden, som kännetecknas av den borgerliga reaktionens herravälde, och det revolutionära proletariatets fullständiga seger över bourgeoisin ligger åtskilliga etapper och olika övergångsstadier är möjliga. Kommunistiska Internationalen och dess sektioner måste också ha dessa eventualiteter för ögonen; måste förstå att i varje situation försvara de revolutionära positionerna.

7. Situationen inom arbetarrörelsen.

Samtidigt som arbetarklassen till följd av kapitalets offensiv drives in i en försvarsställning, försiggår centrumspartiernas (de oavhängigas) närmande till och slutliga sammansmältande med de öppna socialförrädarna (socialdemokraterna). Då revolutionsrörelsen var i uppsving, uttalade sig under trycket från arbetarna även centristerna för proletariatets diktatur och sökte vägen till III. Internationalen. Då revolutionsvågen sjunker för ett ögonblick faller dessa centrister åter tillbaka i socialdemokratiens sköte, som de aldrig riktigt lösgjort sig från. De, som i de revolutionära masstridernas dagar alltid intog en tvekande och vacklande hållning, sviker nu i försvarsstriderna och återvänder till II. Internationalens läger som alltid varit medvetet antirevolutionärt. De centristiska partierna och hela den centristiska 2 1/2 Internationalen håller på att falla sönder. Den bästa delen av den revolutionära arbetarklass, som hittills stått i centrismens läger, kommer med tiden att övergå till Kommunistiska Internationalen. Här och där har denna övergång redan börjat. (t.ex. i Italien). Den

övervägande majoriteten av de centristiska ledarna, vilka nu allierar sig med Noske, Mussolini o.s.v. kommer däremot att bli inbitna kontrarevolutionärer.

Objektivt sett kan II. och 2 1/2 Internationalens partiers sammansmältande endast vara till gagn för den revolutionära arbetarrörelsen. Fiktionen om ett andra, utom det kommunistiska lägret stående, revolutionärt parti försvinner. Inom arbetarklassen skall numera endast två grupperingar kämpa sinsemellan om arbetarnas majoritet, nämligen II. Internationalen, som representerar bourgeoisieens inflytande inom arbetarrörelsen, och III. Internationalen, som höjt den socialistiska revolutionens och proletärdiktaturens fana.

8. Splittringen av fackföreningarna och förberedandet av en vit terror mot kommunisterna.

Föreningen av II. och 2 1/2 Internationalernas partier har utan tvivel till uppgift att förbereda en ”gynnsam atmosfär” för ett systematiskt fälttåg mot kommunisterna. Ett led i denna kampanj utgör den planmässiga splittringen av fackföreningarna från Amsterdam-internationalens ledares sida. Amsterdamsmännen ryggar tillbaka för varje kamp mot den kapitalistiska offensiven och fortsätter hellre sin samarbetspolitik med arbetsköparna. För att icke störas av kommunisterna i detta förbund med arbetsköparna, söker de systematiskt uttränga kommunisternas inflytande från fackföreningarna. Då kommunisterna i många länder trots detta redan erövat majoriteten inom fackföreningarna, eller håller på att erövra den, ryggar Amsterdamsmännen icke tillbaka varken för uteslutningar eller formella klyvningar av fackföreningarna. Ingenting försvagar så den proletära motståndskraften mot kapitalets offensiv, som splittringen av fackföreningarna. Detta vet också de reformistiska fackföreningsledarna. Men då de märker, att de förlorar terräng och att deras bankrutt är oundviklig och nära förestående, skyndar de sig att splittra fackorganisationerna, dessa oersättliga verktyg i den proletära klasskampen, för att kommunisterna endast skall kunna övertaga spillrorna och skärvorna av de gamla fackorganisationerna som arvedel. Ett värre förräderi har arbetarklassen icke skådat sedan augusti 1914.

9. Uppgifterna att erövra majoriteten.

Under sådana förhållanden förblir den tredje världskongressens grundläggande direktiv, ”att vinna ett kommunistiskt inflytande bland majoriteten inom arbetarklassen och att föra den avgörande delen av denna klass ut i kamp”, fullt bestående.

Ännu mera än vid tidpunkten för den tredje kongressen gäller i dag den uppfattningen, att under den nuvarande labila jämvikten i det borgerliga samhället den skarpaste kris helt plötsligt kan uppstå till följd av en stor strejk, ett koloniuppror, ett nytt krig eller till och med genom en parlamentkris. Men just därför vinner den ”subjektiva” faktorn en oerhörd betydelse, d.v.s. graden av självmedvetande, kampvilja och organisation hos arbetarklassen och dess avantgarde.

Att vinna majoriteten av Europas och Amerikas arbetarklass, – det är hädanefter som hittills Kominterns huvuduppgift.

I de koloniala eller halvkoloniala länderna har Komintern två slags uppgifter: 1) att skapa en kärna av kommunistiska partier, som representerar proletariatets helhetsintressen och 2) med all kraft stödja den nationella revolutionära rörelsen, som riktar sig mot imperialismen, bli denna rörelses avantgarde och inom den nationella rörelsen framhålla och stärka den sociala rörelsen.

10. Enhetsfronttaktiken.

Av allt detta följer nödvändigheten av enhetsfronttaktiken. Den tredje kongressens lösen "Till massorna" har nu mer än någonsin giltighet. Först nu börjar kampen för bildande av den proletära enhetsfronten i ett stort antal länder. Först nu börjar man också övervinna svårigheterna med enhetsfronttaktiken. Som bästa exemplet kan Frankrike tjäna, där händelsernas utveckling övertygat även dem, som ännu för kort tid sedan var principiella motståndare till denna taktik, om nödvändigheten av dess användande. Komintern kräver, att alla kommunistiska partier och grupper på det strängaste genomför enhetsfronttaktiken, emedan den ensam under den nuvarande perioden visar kommunisterna den säkraste vägen att vinna majoritet bland arbetarna.

Reformisterna behöver nu splittringen. Kommunisterna har intresse av att samla alla arbetarklassens krafter mot kapitalismen.

Enhetsfronttaktiken innebär att det kommunistiska avantgardet skall gå i spetsen vid de breda arbetarmassornas dagliga kamp för sina nödvändigaste livsintressen. I denna kamp är kommunisterna till och med redo att underhandla med socialdemokraternas och Amsterdaminternationalens förrädiska ledare. II. Internationalens försök att framställa enhetsfronten som en organisatorisk sammansmältning av alla "arbetarpartier" måste naturligtvis tillbakavisas på det bestämdaste. Samma internationals försök att under enhetsfrontens täckmantel uppsuga de till vänster stående arbetarorganisationerna ("sammanslagningen" av S.P. och U.S.P. i Tyskland) betyder i själva verket ingenting annat än en möjlighet för de socialdemokratiska ledarna att utlämna nya delar av arbetarmassorna till bourgeoisin.

Tillvaron av självständiga kommunistiska partier och deras fullständiga aktionsfrihet gentemot bourgeoisien och den kontrarevolutionära socialdemokratien är den viktigaste erövring i proletariatets historia och får av kommunisterna på inga villkor tillspilloges. De kommunistiska partierna förfäktar ensamma helt och fullt proletariatets intressen.

Enhetsfronttaktiken innebär också ingalunda några s.k. "valkombinationer" av ledarna, för något parlamentariskt ändamål. Enhetsfronttaktiken är kommunisternas erbjudande av gemensam kamp med alla arbetare, som tillhör andra partier eller grupper och med alla partilösa arbetare i och för försvarandet av arbetarklassens mest elementära livsintressen gentemot bourgeoisin. Varje kamp för det minsta dagsaktuella krav utgör en källa till revolutionär upplysning och skolning, ty kampens erfarenheter kommer att övertyga arbetarna om revolutionens oundviklighet och om kommunismens betydelse.

En särskilt viktig uppgift vid genomförandet av enhetsfronten är uppnåendet av ej blott agitatoriska, utan även organisatoriska resultat. Intet tillfälle får försummas att skapa organisatoriska stödjepunkter inom arbetarmassorna själva, (driftsråd, kontrollkommittéer av arbetare ur alla partier och även partilösa, aktionskommittéer etc.).

Det viktigaste i enhetsfronttaktiken är och förblir den agitatoriska och organisatoriska sammanslutningen av arbetarmassorna. Enhetsfronttaktikens verkliga framgång växer fram nedifrån, från arbetarmassornas eget djup. Kommunisterna kan därvid emellertid icke avstå från att under givna förhållanden underhandla även med de mot dem kämpande arbetarpartiernas spetsar. Dock måste massorna ständigt hållas fullkomligt underrättade om gången av dessa underhandlingar. Självständigheten i det kommunistiska partiets agitation får ej heller inskränkas under dessa förhandlingar.

Det förstås av sig självt, att enhetsfronttaktiken allt efter de konkreta förhållandena måste tillämpas på olika sätt i olika länder. Men i de viktigaste kapitalistiska länderna, där de objektiva förhållandena är mogna för en socialistisk omvälvning och där de socialdemo-

kratiska partierna – ledda av kontrarevolutionära ledare – medvetet arbetar på arbetarklassens splittring, blir enhetsfronttaktiken bestämmande för en hel epok.

11. Arbetarregeringen.

Som allmän propagandaparoll kan kravet på arbetarregering (ev. arbetar- och bonderegering) användas nästan överallt. Men *som aktuell politisk lösning* har arbetarregeringen den största betydelsen i de länder, där det borgerliga samhället befinner sig i en särskilt osäker situation, där styrkeförhållandena mellan arbetarpartierna och bourgeoisin sätter avgörandet av regeringsfrågan på dagordningen som praktisk nödvändighet. I dessa länder blir parollen ”arbetarregering” en oundviklig slutsats av hela enhetsfronttaktiken.

II Internationalens partier söker i dessa länder ”rädda” situationen genom att propagera för och förverkliga en koalition mellan bourgeoisin och socialdemokratin. De senaste försöken av några partier inom II. Internationalen (t.ex. i Tyskland) att tillbakavisa ett öppet deltagande i en sådan koalitionsregering och samtidigt i smyg genomföra den, betyder endast en försiktighetsmanöver gentemot de protesterande massorna – ett ännu mera raffinerat bedrägeri mot arbetarna. Mot en öppen eller maskerad borgerlig-socialdemokratisk koalition ställer kommunisterna enhetsfronten av alla arbetare och en koalition av alla arbetarpartier på det ekonomiska och politiska området till kamp mot den borgerliga makten och för dess slutliga störtande. Genom en förenad kamp av alla arbetare mot bourgeoisien skall hela statsapparaten komma i arbetarregeringens händer, och därigenom skall arbetarklassens position stärkas.

Arbetarregeringens mest elementära uppgifter måste vara att beväpna proletariatet, att avväpna de borgerliga kontrarevolutionära organisationerna, att införa en produktionskontroll, att lägga huvudparten av skattebördan på de rikas skuldror och att bryta den kontrarevolutionära bourgeoisins motstånd.

En sådan arbetarregering är möjlig blott om den födes genom massornas egen kamp och stöder sig på kampdugliga arbetarorgan, vilka skapas av de undertryckta arbetarmassornas understa lager. Även en arbetarregering, som uppstått genom en parlamentarisk konstellation och alltså är av rent parlamentariskt ursprung, kan åstadkomma en uppräckning för den revolutionära arbetarrörelsen. Det är självklart, att uppkomsten av en verklig arbetarregering och det vidare upprätthållandet av en regering, som bedriver revolutionär politik, kommer att leda till en förbittrad kamp, ev. till inbördeskrig med bourgeoisien. Redan proletariatets försök att bilda en dylik arbetarregering kommer på förhand att stöta på det skarpaste motstånd från bourgeoisins sida. Parollen arbetarregering är därför ägnad att samla proletariatet och utlösa revolutionär kamp.

Kommunisterna måste under vissa omständigheter förklara sig beredda att bilda regering tillsammans med icke-kommunistiska arbetarpartier och -organisationer. Men de kan göra detta först då garantier finnes för att denna arbetarregering verkligen kommer att föra en kamp mot borgardömet i ovannämnda mening. Därvid består de självklara villkoren för kommunisternas deltagande i en sådan regering, att

- 1) Deltagandet i en arbetarregering endast kan ske med exekutivens samtycke
- 2) De kommunistiska medlemmarna i en sådan ministär står under den strängaste kontroll från sitt partis sida.
- 3) Resp. kommunistiska deltagare i denna arbetarregering står i intimaste kontakt med massornas revolutionära organisationer.
- 4) Det kommunistiska partiet bibehåller absolut sin egen prägel och full självständighet för sin agitation.

Med alla sina stora fördelar har arbetarregeringsparollen också sina risker, liksom också hela enhetsfronttaktiken i sig döljer vissa faror. För att förebygga dess faror måste de kommunistiska partierna taga följande i betraktande:

Varje borgerlig regering är tillika en kapitalistisk regering. Men icke varje arbetarregering är en verklig proletär regering, d.v.s. ett revolutionärt maktinstrument för proletariatet.

Kommunistiska Internationalen måste räkna med följande möjligheter

- 1) *Liberal* ”arbetarregering”. En sådan fanns i Australien och kommer att vara möjlig i England inom en nära framtid.
- 2) *Socialdemokratisk* ”arbetarregering”. (Tyskland)
- 3) En regering av arbetare och fattiga bönder. En sådan möjlighet finnes på Balkan, i Tjeckoslovakiet etc.
- 4) Arbetarregering med deltagande av kommunisterna.
- 5) En verklig proletär arbetarregering, som i oförfalskad form endast kan förverkligas genom det kommunistiska partiet.

De båda förstnämnda typerna är inga revolutionära arbetarregeringar, utan i verkligheten förstuckna koalitioner mellan bourgeoisien och antirevolutionära arbetarledare. Sådana ”arbetarregeringar” tolereras under kritiska tider av den försvagade bourgeoisien, för att lura proletariatet beträffande statens verkliga klasskaraktär eller rent av med de korrumperade arbetarledarnas hjälp avvärja proletariatets revolutionära offensiv och vinna tid. Kommunisterna kan icke deltaga i en sådan regering. De måste tvärtom hänsynslöst avslöja sådana falska ”arbetarregeringar” verkliga karaktär inför massorna. I den givna nedgångsperioden för kapitalismen, då den viktigaste uppgiften är att vinna proletariatets flertal för den proletära revolutionen, kan dock även dessa regeringar objektivt bidra till att påskynda den borgerliga maktens förstöringsprocess.

Kommunisterna är redo att gå samman även med de arbetare, som ännu ej insett nödvändigheten av proletariatets diktatur, med socialdemokratiska, kristliga, partilösa, syndikalistiska arbetare etc. Kommunisterna är alltså även beredda att under vissa betingelser och mot vissa garantier stödja en icke-kommunistisk arbetarregering. Men kommunisterna förklarar under alla förhållanden öppet för arbetarna, att endast proletariatets diktatur tryggar arbetarklassens verkliga frigörelse.

De båda närmast uppräknade typerna av arbetarregeringar (3 och 4), i vilka kommunisterna kan deltaga, innebär ännu ej proletariatets diktatur, de är ej ens historiskt oundgängliga övergångsformer till diktaturen, men de kan, där de komma till stånd, bilda utgångspunkten för tillkämpandet av denna diktatur. Den fulländade proletära diktaturen är endast den verkliga arbetarregeringen (5), som består av kommunister.

13. Driftsrådsrörelsen.

Intet kommunistiskt parti kan betraktas som ett verkligt solitt organiserat kommunistiskt massparti, om det icke har några fasta kommunistiska celler på arbetsplatserna, i fabriker, gruvor, järnvägar etc. En rörelse kan under nuvarande förhållanden icke betraktas som en planmässigt organiserad proletär massrörelse, om arbetarklassen och dess organisationer icke lyckas skapa driftsråd som ryggrad för denna rörelse. Särskilt är kampen mot kapitalets offensiv och för kontroll av produktionen utsiktslös om icke kommunisterna förfogar över fasta stödjepunkter inom alla företag och ej arbetarna skapat sig egna proletära kamporgan på arbetsplatserna (driftsutskott, arbetarråd).

Kongressen betraktar det därför som en av alla kommunistiska partiers huvuduppgifter att mer än hittills få rotfäste inom arbetsplatserna och stödja driftsrådsrörelsen, eller taga initiativ till bildande av denna rörelse.

14. Komintern som världsparti.

Kommunistiska Internationalen måste i allt högre grad, samtidigt med sin organisatoriska utformning till ett kommunistiskt världsparti, också politiskt verka som sådant; den måste särskilt taga fasta på ledningen av de nödvändiga aktionerna i hela grupper av länder.

15. Internationell disciplin.

För att internationellt och i varje enskilt land genomföra enhetsfronttaktiken, behöves mer än någonsin den strängaste internationella disciplin inom Komintern och inom varje enskild sektion.

IV. kongressen fordrar kategoriskt av alla sektioner och medlemmar den strängaste disciplin i genomförandet av taktiken, vilken först kan bära frukt, om ett ensartat och planmässigt genomförande av denna taktik i alla länder sker, ej blott i ord, utan ock i handling.

Godkännandet av de 21 villkoren innebär genomförandet av alla taktiska beslut av världskongressen och exekutiven såsom Kominterns organ mellan kongresserna. Kongressen ger exekutiven i uppdrag att på det strängaste fordra och övervaka genomförandet inom alla partier även av de taktiska besluten. Endast Kominterns skarpt uppdragna revolutionära taktik tryggar den snabbast möjliga segern för den internationella proletärrevolutionen.

Kongressen beslutar att som supplement till denna resolution bifoga exekutivens teser av december 1921 om enhetsfronten, enär dessa teser utförligt och riktigt belyser enhetsfrontens taktik.